C/2025/4948

13.10.2025

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU DVORU AUDÍTOROV

Ročná účtovná závierka Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok 2024

(C/2025/4948)

OBSAH

Strana

CERTIFIKÁCIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY 2

PROSTRIEDKY ERF – PLNENIE A ÚČTOVNÍCTVO 3

PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU KOMISIOU 7

FINANČNÉ VÝKAZY ERF 9

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF 51

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ BÊKOU ZA ROK 2024 52

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2024 59

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ 66

SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF 71

CERTIFIKÁCIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Ročná účtovná závierka Európskeho rozvojového fondu za rok 2024 bola vypracovaná v súlade s hlavou X nariadenia o finančných pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a so zásadami, s pravidlami a s metodikou účtovníctva stanovenými v prílohe k finančným výkazom.

Uznávam svoju zodpovednosť za prípravu a predloženie ročnej účtovnej závierky Európskeho rozvojového fondu v súlade s článkom 18 nariadenia o finančných pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond.

Povoľujúci úradníci a EIB mi predložili všetky údaje potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje prehľad o aktívach a záväzkoch Európskeho rozvojového fondu a o plnení rozpočtu, a zároveň potvrdili hodnovernosť týchto údajov.

Týmto potvrdzujem, že na základe uvedených údajov a kontrol, ktoré som považovala za nevyhnutné na to, aby som účtovnú závierku mohla podpísať, som nadobudla dostatočné uistenie, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a úplný obraz o finančnej pozícii Európskych rozvojových fondov zo všetkých podstatných hľadísk.

Beatriz SANZ REDRADO
účtovníčka
24. júna 2025

PROSTRIEDKY ERF – PLNENIE A ÚČTOVNÍCTVO

1. SÚVISLOSTI

Európska únia (EÚ) spolupracuje s mnohými rozvojovými krajinami. Hlavným cieľom tejto spolupráce je prostredníctvom poskytovania rozvojovej a technickej pomoci prijímateľským krajinám podporovať hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj s prvoradým zameraním na zníženie a odstránenie chudoby v dlhodobom horizonte. Na dosiahnutie týchto cieľov EÚ spolu s partnerskými krajinami vypracúva stratégie spolupráce a mobilizuje finančné zdroje na realizáciu týchto stratégií. Tieto prostriedky EÚ určené na rozvojovú spoluprácu pochádzajú z troch zdrojov:

— rozpočtu EÚ,

— Európskeho rozvojového fondu (ERF) a

— Európskej investičnej banky (EIB).

ERF sa nefinancuje z rozpočtu EÚ. Bol zriadený na základe vnútornej dohody medzi zástupcami členských štátov zasadajúcich v Rade a riadi ho osobitný výbor. Európska komisia (ďalej v texte aj „Komisia“) nesie zodpovednosť za finančnú realizáciu operácií uskutočňovaných za pomoci prostriedkov ERF. EIB spravuje investičný nástroj.

ERF pozostáva z jednotlivých ERF, z ktorých každý trvá približne päť rokov a riadi sa príslušným nariadením o rozpočtových pravidlách. To si vyžaduje vypracovanie osobitných finančných výkazov. Okrem toho sa tieto finančné výkazy predkladajú v súhrnnej podobe s cieľom poskytnúť celkový pohľad na finančnú situáciu zdrojov, za ktoré zodpovedá Komisia.

Do roku 2021, keď 11. ERF dospel do svojej konečnej fázy, keďže 31. decembra 2020 nadobudla účinnosť „doložka o ukončení platnosti“, bol ERF hlavným nástrojom poskytovania pomoci na rozvojovú spoluprácu v afrických, karibských a tichomorských krajinách (ďalej len „AKT“) a zámorských krajinách a územiach (ďalej len „ZKÚ“). Od roku 2021 je však spolupráca EÚ so štátmi AKT a ZKÚ financovaná z rozpočtu EÚ.

V rámci dohody o partnerstve AKT – EÚ sa zriadil investičný nástroj spravovaný EIB a využívaný na podporu rozvoja súkromného sektora v štátoch AKT financovaním hlavne, ale nie výlučne, súkromných investícií. Investičný nástroj je vytvorený v podobe obnoviteľného fondu, takže splátky z úverov možno opätovne investovať do iných operácií, čoho dôsledkom je samoobnoviteľnosť a finančná nezávislosť tohto nástroja. Keďže investičný nástroj nespravuje Komisia, nie je zahrnutý do prvej časti ročnej účtovnej závierky – finančných výkazov ERF a súvisiacej správy o finančnom plnení. Finančné výkazy investičného nástroja, ktoré vypracovala EIB, sú zahrnuté do osobitnej časti (časti II) ročnej účtovnej závierky ERF s cieľom poskytnúť kompletný obraz o rozvojovej pomoci poskytovanej z ERF.

2. AKO SA ERF FINANCUJE?

Rada 2. decembra 2013 prijala nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 ([1]), ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020. V tejto súvislosti sa rozhodlo, že geografická spolupráca so štátmi AKT sa nezačlení do rozpočtu EÚ, ale bude sa aj naďalej financovať z existujúceho medzivládneho ERF.

Na rozdiel od rozpočtu EÚ funguje ERF na viacročnom základe. Každý ERF stanovuje celkové prostriedky na realizáciu rozvojovej spolupráce zvyčajne na obdobie piatich rokov. Keďže prostriedky sa prideľujú na viacročnom základe, pridelené prostriedky možno použiť počas obdobia trvania ERF. Na skutočnosť, že rozpočty sú stanovené na niekoľko rokov, a nie na jeden rok, sa poukazuje v správach o plnení rozpočtu, v rámci ktorých sa posudzuje plnenie rozpočtu ERF vzhľadom na celkový objem prostriedkov.

([1]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1311/oj).

Prostriedky ERF predstavujú „*ad hoc*“ príspevky členských štátov EÚ. Zástupcovia členských štátov sa stretávali približne raz za päť rokov na medzivládnej úrovni, aby rozhodli o celkovej sume, ktorá sa má fondu prideliť, a dohliadli na jeho plnenie.

ERF spravuje Komisia v súlade s politikou EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce. Keďže popri politikách EÚ v oblasti rozvoja a poskytovania pomoci vedú členské štáty v tejto oblasti svoju vlastnú politiku, musia ju koordinovať s politikou EÚ, aby sa vzájomne dopĺňali.

Popri uvedených príspevkoch sa môžu členské štáty zapojiť do spolufinancovania alebo poskytnúť ERF dobrovoľné príspevky.

3. **ČINNOSTI ERF PO 31. DECEMBRI 2020**

Komisia v súčasnosti pracuje na uzavretí 9. ERF (ktorý trval od roku 2000 do roku 2007), ktorý zahŕňal zvyšné zostatky prevedené z 8. ERF (ktorý trval od roku 1995 do roku 2000) v súlade s ustanoveniami časti 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách ([2]) uplatniteľného na 9. ERF. V súčasnosti stále prebieha osem zmlúv financovaných v rámci 9. ERF, ktoré sa uzatvoria v stanovenom časovom rámci, čo prispeje k ukončeniu činností a projektov súvisiacich s 9. ERF. Úplné uzavretie 9. ERF sa môže uskutočniť až po skončení všetkých zmlúv a po dokončení ich hodnotení a auditov.

Uzavretie 10. ERF (ktorý trval od roku 2008 do roku 2013) napreduje dobre, pričom 97,35 % jeho zmlúv už bolo uzavretých. Operačné a finančné uzavretie zvyšných zmlúv však nejaký čas potrvá. Finančné uzavretie si vyžaduje začatie a dokončenie všetkých potrebných hodnotení, auditov a vymáhania.

11. ERF (ktorý trval od roku 2014 do roku 2020) dospel do svojej konečnej fázy, keďže doložka o ukončení platnosti nadobudla účinnosť 31. decembra 2020. V tejto doložke sa stanovuje koncový dátum pre záväzky v tom zmysle, že od roku 2021 nebude možné v rámci 11. ERF prijímať žiadne ďalšie rozhodnutia o financovaní. Vykonávanie prebiehajúcich projektov financovaných 11. ERF však bude pokračovať až do ich úplného dokončenia.

V súčasnom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 až 2027 je spolupráca EÚ s krajinami AKT integrovaná do Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa. Podobne sa na spoluprácu so ZKÚ v súčasnosti vzťahuje rozhodnutie o pridružení zámoria. Znamená to, že zatiaľ čo programy ERF boli do roku 2021 financované z dobrovoľných príspevkov členských štátov EÚ, od roku 2021 budú rozvojové programy financované z rozpočtu EÚ. Z toho takisto vyplýva, že financovanie rozvojových programov podlieha schváleniu Európskym parlamentom a že transakcie musia byť v súlade s nariadeniami o rozpočtových pravidlách EÚ rovnako ako iné programy financované z prostriedkov EÚ.

4. **ROČNÉ VÝKAZY**

4.1. **ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA**

V súlade s článkom 18 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách ERF sa finančné výkazy ERF zostavujú na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe, ktoré vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS). Tieto účtovné pravidlá prijaté účtovníkom Komisie uplatňujú všetky inštitúcie a orgány EÚ v záujme vytvorenia jednotného súboru pravidiel účtovníctva, oceňovania a predkladania účtovnej závierky, ako aj v záujme harmonizácie procesu zostavovania finančných výkazov. Tieto účtovné pravidlá EÚ sa uplatňujú aj na ERF s prihliadnutím na osobitný charakter jeho činností.

([2]) Ú. v. EÚ L 83, 1.4.2003, s. 27.

Prípravou ročnej účtovnej závierky ERF je poverený účtovník Komisie, ktorý je účtovníkom ERF a ktorého úlohou je zabezpečiť, aby ročná účtovná závierka ERF poskytovala pravdivý a úplný obraz o finančnej pozícii ERF.

Ročná účtovná závierka má tieto časti:

Časť I: Prostriedky spravované Komisiou

i) Finančné výkazy a vysvetlivky ERF

ii) Finančné výkazy trustových fondov EÚ konsolidované v ERF

iii) Konsolidované finančné výkazy ERF a trustových fondov EÚ

iv) Správa o finančnom plnení ERF

Časť II: Výročná správa o plnení – prostriedky spravované EIB

i) Finančné výkazy investičného nástroja

Časť „Finančné výkazy trustových fondov EÚ konsolidované v ERF“ obsahuje finančné výkazy dvoch trustových fondov vytvorených v rámci ERF: Trustového fondu EÚ Bêkou (pozri oddiel Finančné výkazy Trustového fondu EÚ Bêkou) a trustového fondu EÚ pre Afriku (pozri oddiel Finančné výkazy trustového fondu EÚ pre Afriku). Jednotlivé finančné výkazy týchto dvoch trustových fondov sa pripravujú pod vedením účtovníka Komisie a podliehajú externému auditu, ktorý vykonáva súkromný audítor. Číselné údaje trustových fondov zahrnuté v tejto účtovnej závierke sú predbežné.

Komisia musí prijať ročnú účtovnú závierku ERF najneskôr 31. júla roka nasledujúceho po dátume súvahy a predložiť ju Európskemu parlamentu a Rade na udelenie absolutória.

5. AUDIT A UDELENIE ABSOLUTÓRIA

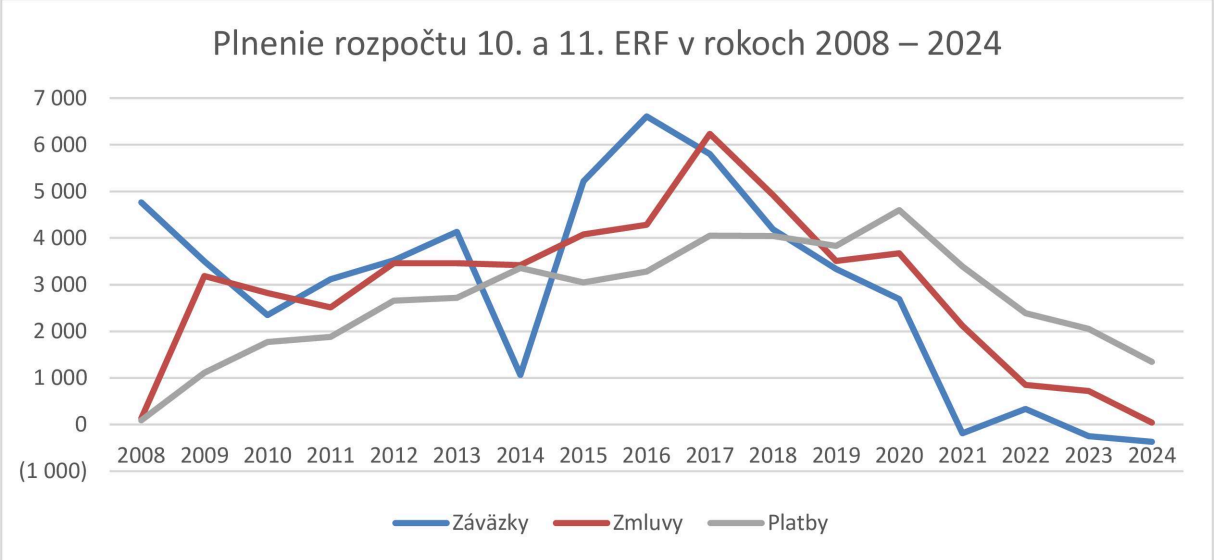
5.1. AUDIT

Ročná účtovná závierka ERF podlieha auditu externého audítora pre ERF, ktorým je Európsky dvor audítorov, ktorý vypracúva pre Európsky parlament a Radu výročnú správu.

5.2. ABSOLUTÓRIUM

Konečnou kontrolou finančného plnenia prostriedkov ERF za daný rozpočtový rok je udelenie absolutória. Po audite a finalizácii ročnej účtovnej závierky je úlohou Rady odporučiť udelenie absolutória a úlohou Európskeho parlamentu rozhodnúť, či ho Komisii za finančné plnenie prostriedkov ERF za daný rozpočtový rok udeliť. Toto rozhodnutie sa opiera o preskúmanie účtovnej závierky a výročnej správy Európskeho dvora audítorov (ktorá zahŕňa oficiálne vyhlásenie o vierohodnosti) a o odpovede Komisie na otázky a žiadosti o ďalšie informácie zo strany orgánu udeľujúceho absolutórium.

PREHĽAD FINANČNÉHO PLNENIA V ROKU 2024

* Čistá suma, iba 10. a 11. ERF.

Plnenie rozpočtu

V roku 2024 sa v rámci 10. a 11. ERF zrealizovali individuálne čisté záväzky vo výške 42 mil. EUR. V roku 2024 sa v rámci 10. a 11. ERF zrealizovali aj čisté platby vo výške 1 345 mil. EUR. Celková suma hrubých platieb pre ERF v roku 2024 bola 1 405,45 mil. EUR, čo predstavuje 99,68 % cieľovej sumy vo výške 1 410 mil. EUR oznámenej členským štátom.

Rada v roku 2022 jednomyseľne rozhodla, že opätovne použije 600 mil. EUR z prostriedkov pochádzajúcich z 10. a 11. ERF, ktorých viazanosť bola zrušená, na financovanie opatrení na riešenie krízy v oblasti potravinovej bezpečnosti a hospodárskeho otrasu v krajinách AKT v dôsledku ruskej útočnej vojny voči Ukrajine. Komisia vyčlenila týchto 600 mil. EUR v roku 2022 a do roku 2024 vyplatila 392 mil. EUR.

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

— predbežné financovanie (pozri poznámku 2.2): zníženie o 287 mil. EUR najmä v dôsledku ukončovania činnosti ERF a následného zníženia počtu nových zmlúv. V roku 2024 dosiahli nové zmluvy hodnotu 300 mil. EUR, pričom v roku 2023 to bolo 860 mil. EUR,

— peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (pozri poznámku 2.5): pokles o 190 mil. EUR predovšetkým v dôsledku zníženia príspevkov od darcov, ktoré sa znížili z 1 800 mil. EUR v roku 2023 na 1 200 mil. EUR v roku 2024,

— časovo rozlíšené výdavky (pozri poznámku 2.8): zníženie o 210 mil. EUR v dôsledku zníženia počtu otvorených zmlúv na konci roka, v prípade ktorých neboli na konci roka validované žiadne žiadosti o náhradu nákladov, a

— nástroje pomoci (pozri poznámku 3.4): celkové zníženie o 944 mil. EUR najmä v dôsledku zníženia výdavkov v rámci 11. ERF (z 1 906 mil. EUR v roku 2023 na 1 145 mil. EUR v roku 2024). Tento trend je v súlade s klesajúcim objemom nových zmlúv podpísaných od roku 2021.

PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU KOMISIOU

OBSAH

Strana

FINANČNÉ VÝKAZY ERF 9

SÚVAHA ERF 10

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV ERF 11

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV ERF 11

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV ERF 13

SÚVAHA PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF 13

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF 15

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV PODĽA ERF 16

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM ERF 19

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF 51

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ BÊKOU ZA ROK 2024 52

SÚVAHA 56

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 57

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 58

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2024 59

SÚVAHA 64

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 65

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 65

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ 66

KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA 67

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 68

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 68

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV 70

SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF 71

FINANČNÉ VÝKAZY ERF ([3])

([3]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

SÚVAHA ERF

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	2.1	*128*	*87*
Predbežné financovanie	2.2	*500*	*574*
Príspevky do trustových fondov	2.3	*188*	*216*
Pohľadávky z výmenných transakcií	2.4	*5*	*5*
		821	**883**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	2.1	*5*	*3*
Predbežné financovanie	2.2	*742*	*954*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.4	*37*	*24*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	2.5	*411*	*601*
		1 194	**1 583**
AKTÍVA SPOLU		**2 016**	**2 466**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Finančné záväzky	2.6	*(1)*	*(5)*
		(1)	**(5)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Rezervy	2.6	(2)	(0)
Záväzky	2.7	*(256)*	*(391)*
Časovo rozlíšené výdavky	2.8	*(774)*	*(984)*
		(1 032)	**(1 375)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**(1 032)**	**(1 380)**
ČISTÉ AKTÍVA		**983**	**1 086**
FINANČNÉ PROSTRIEDKY A REZERVY			
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	2.9	*55 704*	*54 566*
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	2.9	*2 252*	*2 252*
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov		*(55 733)*	*(53 484)*
Hospodársky výsledok za rok		*(1 240)*	*(2 249)*
ČISTÉ AKTÍVA		**983**	**1 086**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV ERF

v mil. EUR

	Poznámka	2024	2023
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Vymáhanie	3.1	*41*	*14*
		41	**14**
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	3.2	*19*	*9*
Ostatné príjmy	3.2	*71*	*43*
		90	**52**
Príjmy spolu		**131**	**65**
VÝDAVKY			
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3.3	*(4)*	*(3)*
Nástroje pomoci	3.4	*(1 237)*	*(2 181)*
Výdavky na spolufinancovanie	3.5	*(17)*	*(8)*
Náklady financovania	3.6	*(3)*	*(7)*
Ostatné výdavky	3.7	*(110)*	*(116)*
Výdavky spolu		**(1 371)**	**(2 315)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		**(1 240)**	**(2 249)**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV ERF

v mil. EUR

	Poznámka	2024	2023
Hospodársky výsledok za rok		*(1 240)*	*(2 249)*
Prevádzkové činnosti			
Zvýšenie kapitálu – príspevky (čisté)		*1 138*	*1 630*
(Zvýšenie)/zníženie príspevkov do trustových fondov		*28*	*37*
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania		*287*	*356*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií		*(12)*	*4*
Zvýšenie/(zníženie) rezerv		*0*	*2*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov		*(2)*	*(3)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov		*(136)*	*(35)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období		*(210)*	*(148)*

v mil. EUR

	Poznámka	2024	2023
Investičné činnosti			
*Zvýšenie/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit**		*(42)*	*(20)*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY		**(190)**	**(426)**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov		*(190)*	*(426)*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	2.5	*601*	*1 027*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	2.5	*411*	*601*

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV ERF

v mil. EUR

	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**1 705**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*	–	–	*1 630*
Uzavretie 8. ERF	*(12 164)*		*(12 164)*	*12 164*		–
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(2 249)*	–	*(2 249)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 732)**	**2 252**	**1 086**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*	–	–	*1 138*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(1 240)*	–	*(1 240)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**

SÚVAHA PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF

v mil. EUR

		31.12.2024				31.12.2023			
	Poznámka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
DLHODOBÉ AKTÍVA									
Finančné aktíva	2.1	–	*14*	*114*	*128*	–	*14*	*73*	*87*
Predbežné financovanie	2.2	–	*418*	*82*	*500*	–	*447*	*127*	*574*
Príspevky do trustových fondov	2.3	*31*	*9*	*148*	*188*	*31*	*9*	*176*	*216*
Pohľadávky z výmenných transakcií		–	–	*5*	*5*	–	–	*5*	*5*
		31	**441**	**349**	**821**	**31**	**470**	**381**	**883**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA									
Finančné aktíva	2.1	–	–	*5*	*5*	–	–	*3*	*3*
Predbežné financovanie	2.2	*6*	*81*	*655*	*742*	*5*	*113*	*835*	*954*

v mil. EUR

		31.12.2024				31.12.2023			
	Pozná-mka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.4	–	*21*	*16*	*37*	–	*10*	*14*	*24*
Spojovacie účty ERF		*(207)*	*227*	*(20)*	–	*(200)*	*426*	*(226)*	–
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	2.5	–	–	*411*	*411*	–	–	*601*	*601*
		(201)	**329**	**1 067**	**1 194**	**(195)**	**549**	**1 229**	**1 583**
AKTÍVA SPOLU		**(170)**	**770**	**1 415**	**2 016**	**(163)**	**1 020**	**1 610**	**2 466**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY									
Finančné záväzky	2.6	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	*(5)*	*(5)*
		–	–	**(1)**	**(1)**	–	–	**(5)**	**(5)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY					–				
Rezervy	2,6	–	–	*(2)*	*(2)*	–	–	*(0)*	*(0)*
Záväzky	2.7	–	*(25)*	*(230)*	*(256)*	–	*(63)*	*(328)*	*(391)*
Časovo rozlíšené výdavky	2.8	–	*(71)*	*(703)*	*(774)*	–	*(129)*	*(855)*	*(984)*
		–	**(96)**	**(935)**	**(1 032)**	–	**(192)**	**(1 183)**	**(1 375)**
ZÁVÄZKY SPOLU		–	**(96)**	**(936)**	**(1 032)**	–	**(192)**	**(1 188)**	**(1 380)**
					–				
ČISTÉ AKTÍVA		**(170)**	**674**	**479**	**983**	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	2.9	*10 435*	*20 819*	*24 449*	*55 704*	*10 442*	*20 834*	*23 290*	*54 566*
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	2.9	*2 252*	–	–	*2 252*	*2 252*	–	–	*2 252*

v mil. EUR

		31.12.2024				31.12.2023			
	Pozná-mka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF	2.9	*(510)*	*(187)*	*696*	–	*(509)*	*(120)*	*628*	-
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov		*(12 348)*	*(19 887)*	*(23 497)*	*(55 733)*	*(12 350)*	*(19 607)*	*(21 527)*	*(53 484)*
Hospodársky výsledok za rok		–	*(72)*	*(1 169)*	*(1 240)*	*1*	*(280)*	*(1 970)*	*(2 249)*
ČISTÉ AKTÍVA		**(170)**	**674**	**479**	**983**	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF

v mil. EUR

	Poznámka	2024				2023			
		Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
PRÍJMY									
Príjmy z nevýmenných transakcií									
Vymáhanie	3.1	*1*	*28*	*12*	*41*	–	*2*	*12*	*14*
		1	**28**	**12**	**41**	–	**2**	**12**	**14**
Príjmy z výmenných transakcií									
Finančné príjmy	3.2	–	*1*	*18*	*19*	–	*(1)*	*10*	*9*
Ostatné príjmy	3.2	*2*	*4*	*65*	*71*	*2*	*4*	*37*	*43*
		2	**5**	**83**	**90**	**2**	**4**	**46**	**52**
Príjmy spolu		**3**	**33**	**95**	**131**	**2**	**5**	**58**	**65**

v mil. EUR

	Poznámka	2024				2023			
		Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
VÝDAVKY									
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3.3	–	–	*(4)*	*(4)*	–	–	*(3)*	*(3)*
Nástroje pomoci	3.4	*(2)*	*(90)*	*(1 145)*	*(1 237)*	*1*	*(276)*	*(1 906)*	*(2 181)*
Výdavky na spolufinancovanie	3.5	–	*(12)*	*(5)*	*(17)*	–	–	*(8)*	*(8)*
Náklady financovania	3.6	–	*5*	*(9)*	*(3)*	*1*	*(2)*	*(6)*	*(7)*
Ostatné výdavky	3.7	*(2)*	*(7)*	*(101)*	*(110)*	*(3)*	*(8)*	*(106)*	*(116)*
Výdavky spolu		**(3)**	**(104)**	**(1 264)**	**(1 371)**	**(1)**	**(286)**	**(2 028)**	**(2 315)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		–	**(72)**	**(1 169)**	**(1 240)**	**1**	**(280)**	**(1 970)**	**(2 249)**

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV PODĽA ERF

v mil. EUR

Deviaty ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Čisté aktíva spolu (C) +(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**
Presuny do/z 10. ERF	–	*(15)*	*15*	–	–	–	*15*
Presuny do/z 10. a 11. ERF	–	–	–	–	–	*(4)*	*(4)*
Refundácia členským štátom	*(22)*	–	*(22)*	–	–	–	*(22)*
Uzavretie 8. ERF	–	–	–	*2 066*	*627*	*(2 514)*	*179*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*1*	–	–	*1*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**10 442**	–	**10 442**	**(12 348)**	**2 252**	**(509)**	**(163)**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	–	–	–	–	–	–	–
Presuny do/z 10. a 11. ERF	–	–	–	–	–	*(1)*	*(1)*
Refundácia členským štátom	*(6)*	–	*(6)*	–	–	–	*(6)*

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

v mil. EUR

Deviaty ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Čisté aktíva spolu (C) +(D)+(E)+(F)
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–		–	–	
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**10 435**	**1**	**10 435**	**(12 348)**	**2 252**	**(510)**	**(170)**

v mil. EUR

10. ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**20 960**	–	**20 960**	**(19 606)**	–	**(38)**	**1 315**
Presuny do/z ôsmeho a deviateho ERF	–	–	–	–	–	*6*	*6*
Presuny do/z 11. ERF	–	–	–	–	–	*(87)*	*(87)*
Refundácia členským štátom	*(126)*	–	*(126)*	–	–	–	*(126)*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(280)*	–	–	*(280)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**20 834**	–	**20 834**	**(19 886)**	–	**(120)**	**827**
Presuny do/z ôsmeho a deviateho ERF	–	–	–		–	*1*	*1*
Presuny do/z 11. ERF	–	–	–		–	*(68)*	*(68)*
Refundácia členským štátom	*(15)*	–	*(15)*		–	–	*(15)*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(72)*	–	–	*(72)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**20 819**	–	**20 819**	**(19 959)**	–	**(187)**	**674**

v mil. EUR

11. ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	–	**541**	**541**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	–	*(1 800)*	*1 800*	–	–	*87*	*1 887*
Refundácia členským štátom	*(36)*	–	*(36)*	–	–	–	*(36)*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(1 970)*	–	–	*(1 970)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**29 331**	**6 040**	**23 290**	**(23 498)**	–	**628**	**422**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	–	*(1 200)*	*1 200*	–	–	*68*	*1 268*
Refundácia členským štátom	*(41)*	–	*(41)*	–	–	–	*(41)*
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(1 169)*	–	–	*(1 169)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**29 290**	**4 840**	**24 449**	**(24 667)**	–	**696**	**479**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM ERF ([4])

([4]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

1. HLAVNÉ ÚČTOVNÉ POLITIKY

1.1. ÚČTOVNÉ ZÁSADY

Cieľom finančných výkazov je poskytovať informácie o finančnej pozícii, výsledkoch a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú užitočné pre širokú škálu zainteresovaných strán.

Všeobecné princípy (resp. účtovné zásady), ktoré je pri zostavovaní finančných výkazov potrebné dodržiavať, sú stanovené v účtovnom pravidle EÚ č. 1 „Finančné výkazy“, pričom sú totožné s princípmi uvedenými v IPSAS 1: reálne vykazovanie, akruálny princíp, nepretržitosť činnosti, jednotné vykazovanie, významnosť, agregácia, započítavanie a porovnateľné údaje. Kvalitatívnymi charakteristikami finančného výkazníctva sú relevantnosť, pravdivý obraz (spoľahlivosť), zrozumiteľnosť, včasnosť, porovnateľnosť a overiteľnosť.

1.2. ZÁKLAD PRE ZOSTAVENIE

1.2.1. *Obdobie vykazovania*

Finančné výkazy sa predkladajú raz ročne. Účtovný rok začína 1. januára a končí 31. decembra.

1.2.2. *Mena a základ pre konverziu*

Ročné účtovné závierky sa uvádzajú v eurách, keďže euro je funkčnou menou EÚ. Transakcie v cudzej mene sa prepočítavajú na eurá na základe výmenných kurzov platných v deň uskutočnenia transakcie. Kurzové zisky a straty vyplývajúce zo zúčtovania transakcií v cudzej mene, ako aj z opätovného prepočtu peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene na základe výmenného kurzu platného ku koncu roka sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov. Rozdielne metódy konverzie sa uplatňujú na nehnuteľnosti, stroje a zariadenia a nehmotné aktíva, ktoré si udržiavajú svoju hodnotu v eurách podľa kurzu platného v deň ich nákupu.

Zostatky peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene ku koncu roka sa prepočítajú na eurá na základe výmenného kurzu Európskej centrálnej banky (ECB) platného k 31. decembru.

EURO – výmenné kurzy

Mena	31.12.2024	31.12.2023		Mena	31.12.2024	31.12.2023
BGN	**1,9558**	1,9558		**PLN**	**4,275**	4,3395
CZK	**25,185**	24,724		**RON**	**4,9743**	4,9756
DKK	**7,4578**	7,4529		**SEK**	**11,459**	11,096
GBP	**0,82918**	0,86905		**CHF**	**0,9412**	0,926
NOK	**11,795**	11,2405		**JPY**	**163,06**	156,33
HUF	**411,35**	382,8		**USD**	**1,0389**	1,105

1.2.3. *Využívanie odhadov*

V súlade so štandardmi IPSAS a so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami sa vo finančných výkazoch nevyhnutne uvádzajú sumy založené na odhadoch a predpokladoch vypracovaných vedením, ktoré vychádzajú z najspoľahlivejších dostupných informácií. K podstatným odhadom okrem iného patria: výška záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, finančné riziko týkajúce sa pohľadávok a sumy uvedené v poznámkach týkajúcich sa finančných nástrojov, opravná položka zníženia hodnoty pre finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a pre záväzky zo zmluvy o finančnej záruke, časovo rozlíšené príjmy a výdavky, rezervy, stupeň zníženia hodnoty nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení, čistá realizovateľná hodnota zásob, podmienené aktíva a záväzky. Skutočné výsledky sa môžu od týchto odhadov líšiť.

Primerané odhady sú podstatnou súčasťou zostavovania účtovnej závierky a neznižuje sa nimi jej spoľahlivosť. Odhad možno bude treba zrevidovať, ak sa zmenia okolnosti, z ktorých sa pri odhade vychádzalo, prípadne v dôsledku nových informácií alebo viacerých skúseností. Revízia odhadu sa vzhľadom na svoju podstatu nevzťahuje na predchádzajúce obdobia a nepredstavuje opravu chyby. Vplyv zmeny v účtovnom odhade sa vykazuje v prebytku alebo deficite v obdobiach, v ktorých je zistený.

1.2.4. *Uplatňovanie nových a revidovaných účtovných pravidiel EÚ*

Nové účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2024 alebo neskôr

Neexistujú žiadne nové účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2024 alebo neskôr.

Nové prijaté účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2024 ešte nenadobudli účinnosť

Počas roka 2024 sa neprijali žiadne nové účtovné pravidlá EÚ.

1.3. **SÚVAHA**

1.3.1. *Finančné aktíva*

Klasifikácia pri prvotnom vykázaní

Klasifikácia finančných nástrojov sa stanovuje pri prvotnom vykázaní. Na základe modelu riadenia a vlastností zmluvných peňažných tokov aktív možno finančné aktíva klasifikovať do troch kategórií: finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote, finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie alebo finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

i) *Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote*

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sú nederivátové finančné aktíva, ktoré spĺňajú dve podmienky: 1. účtovná jednotka ich má v držbe s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky; 2. v určité dni sú zmluvné peňažné toky výhradne platbami istiny a úrokov z nesplatenej istiny.

Do tejto kategórie patria:

— peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty,

— úvery (vrátane termínovaných vkladov s pôvodnou splatnosťou nad tri mesiace),

— pohľadávky z výmenných transakcií.

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sú zahrnuté v krátkodobých aktívach okrem tých so splatnosťou dlhšou ako 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

ii) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie*

Tieto nederivátové finančné aktíva majú zmluvné peňažné toky, ktoré predstavujú len istiny a úroky z nesplatenej istiny. Okrem toho je úlohou modelu riadenia držať finančné aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky a predávať finančné aktíva.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobé aktíva, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

Účtovná jednotka k 31. decembru 2024 také aktíva nedrží.

iii) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

Účtovná jednotka klasifikuje deriváty a kapitálové investície ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok a deficit, keďže zmluvné peňažné toky nepredstavujú len istinu a úroky z istiny.

Okrem toho účtovná jednotka klasifikuje dlhové cenné papiere ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok a deficit, keďže portfóliá dlhových cenných papierov sú riadené a hodnotené na základe reálnej hodnoty portfólia.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobé aktíva, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

Prvotné vykazovanie a oceňovanie

Nákupy finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa vykazujú ku dňu ich transakcie, t. j. ku dňu, ku ktorému sa účtovná jednotka zaviaže aktíva kúpiť. Peňažné ekvivalenty a úvery sa vykazujú vtedy, keď sa peňažné prostriedky vložia do finančnej inštitúcie alebo poskytnú dlžníkom.

Finančné aktíva sa prvotne oceňujú v reálnej hodnote. V prípade všetkých finančných aktív, ktoré nie sú vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, sú transakčné náklady pripočítané k reálnej hodnote pri prvotnom vykazovaní. V prípade finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa transakčné náklady vykazujú ako náklady vo výkaze finančných výsledkov.

Reálna hodnota finančného aktíva pri prvotnom vykázaní je obvykle transakčnou cenou, pokiaľ transakcia nezodpovedá zásade trhového odstupu, t. j. má nulovú alebo nominálnu protihodnotu na účely verejnej politiky. V tomto prípade je rozdiel medzi reálnou hodnotou finančného nástroja a transakčnou cenou nevýmenná zložka, ktorá sa vykazuje ako výdavok vo výkaze finančných výsledkov. V tomto prípade sa reálna hodnota finančného aktíva odvodí od bežných trhových operácií priamo ekvivalentného nástroja. Ak pre nástroj neexistuje aktívny trh, reálna hodnota sa odvodí z techniky oceňovania, ktorá využíva dostupné údaje z pozorovateľných trhov.

Následné oceňovanie

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sa následne oceňujú v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa následne oceňujú v reálnej hodnote. Zisky a straty vyplývajúce zo zmien v reálnej hodnote (vrátane tých, ktoré pochádzajú z prepočtu cudzích mien a všetkých získaných úrokov) sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov v období, v ktorom vznikli.

Reálna hodnota pri následnom oceňovaní

Reálne hodnoty investícií kótovaných na aktívnych trhoch sú založené na aktuálnych ponukových cenách. V prípade, že trh pre finančné aktíva nie je aktívny (a v prípade nekótovaných cenných papierov a OTC derivátov), EÚ stanoví reálnu hodnotu prostredníctvom techník oceňovania. Tieto techniky zahŕňajú využitie nedávnych transakcií na princípe nezávislého vzťahu, odkaz na iné – v zásade rovnaké nástroje, analýzu diskontovaných peňažných tokov, modely oceňovania opcií a iné techniky oceňovania bežne používané účastníkmi trhu.

Investície do fondov rizikového kapitálu, ktoré nemajú na aktívnom trhu kótovanú trhovú cenu, sa oceňujú na základe zodpovedajúcej čistej hodnoty aktív, ktorá sa považuje za ekvivalent ich reálnej hodnoty.

Zníženie hodnoty finančných aktív

EÚ vykazuje a oceňuje stratu zo zníženia hodnoty pre očakávané úverové straty z finančných aktív, ktoré sa oceňujú v amortizovanej hodnote a v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie.

Očakávané úverové straty predstavujú súčasnú hodnotu rozdielu medzi zmluvnými peňažnými tokmi a peňažnými tokmi, ktorých zisk EÚ očakáva. Očakávané úverové straty zahŕňajú primerané a preukázateľné informácie, ktoré sú dostupné bez vynaloženia neprimeraných výdavkov alebo neprimeraného úsilia k dátumu vykazovania.

Pokiaľ ide o aktíva v amortizovanej hodnote, účtovná hodnota aktív sa zníži o hodnotu straty zo zníženia hodnoty, ktorá sa vykáže vo výkaze finančných výsledkov. Ak sa v nasledujúcom období hodnota straty zo zníženia hodnoty zníži, predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty sa odúčtuje cez výkaz finančných výsledkov.

a) *Pohľadávky*

Účtovná jednotka oceňuje stratu zo zníženia hodnoty vo výške očakávaných úverových strát počas celej životnosti a používa pri tom praktické pomôcky (napr. matice rezerv).

b) *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

Účtovná jednotka drží peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na bežných bankových účtoch a v termínovaných vkladoch maximálne tri mesiace. Peňažné prostriedky sú držané v bankách s veľmi vysokým úverovým ratingom, a majú tak veľmi nízku pravdepodobnosť zlyhania. Vzhľadom na krátke trvanie a nízku pravdepodobnosť zlyhania sú očakávané úverové straty peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov zanedbateľné. Výsledkom je, že pri peňažných ekvivalentoch sa nevykazuje žiadna opravná položka zníženia hodnoty.

c) *Úvery*

Očakávané úverové straty sa oceňujú trojfázovým modelom, v ktorom sa berú do úvahy prípady zlyhania vážené pravdepodobnosťou počas životnosti finančného aktíva a vývoj kreditného rizika od vzniku finančného aktíva. Pokiaľ ide o úvery, za vznik sa považuje dátum vzniku neodvolateľného úverového prísľubu.

Ak nenastane významný nárast kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 1), za stratu zo zníženia hodnoty sa považujú očakávané úverové straty vyplývajúce z možných prípadov zlyhania v rámci nasledujúcich 12 mesiacov od dátumu vykazovania (očakávané úverové straty počas 12 mesiacov). Ak nastane významný nárast kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 2) alebo ak existuje objektívny dôkaz o úverovom znehodnotení (fáza 3), strata zo zníženia hodnoty sa rovná očakávaným úverovým stratám vyplývajúcim z možných prípadov zlyhania počas celej životnosti finančného aktíva (očakávané úverové straty počas celej životnosti).

Ukončenie vykazovania

Finančné nástroje sa odúčtujú, keď zaniknú práva na príjem peňažných tokov z investícií alebo keď účtovná jednotka prevedie v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva na inú stranu. Predaj finančných aktív cez prebytok alebo deficit sa vykazuje ku dňu ich transakcie.

1.3.2. *Predbežné financovanie*

Predbežné financovanie je platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi preddavok v hotovosti, t. j. počiatočnú hotovosť. Môže byť rozdelené na niekoľko platieb počas obdobia stanoveného v príslušnej zmluve, rozhodnutí, dohode alebo základnom právnom akte. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia. V prípade, že prijímateľom nevznikli oprávnené výdavky, sú povinní túto zálohovú platbu, ktorá im bola v rámci predbežného financovania poskytnutá, vrátiť účtovnej jednotke. Preto, keďže účtovná jednotka si ponecháva kontrolu nad predbežným financovaním a má nárok na náhradu za neoprávnenú časť, suma sa vykazuje ako aktívum.

Predbežné financovanie sa prvotne vykazuje v súvahe, keď sa hotovosť prevedie príjemcovi finančných prostriedkov. Meria sa vo výške poskytnutého plnenia. V nasledujúcich obdobiach sa predbežné financovanie vykazuje vo výške prvotne vykázanej v súvahe, zníženej o oprávnené výdavky (v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy), ktoré vznikli v priebehu daného obdobia.

1.3.3. *Pohľadávky a vymáhateľné sumy*

Účtovné pravidlá EÚ vyžadujú oddelené predkladanie výmenných a nevýmenných transakcií. Na rozlíšenie medzi týmito dvoma kategóriami je termín „pohľadávka“ vyhradený pre výmenné transakcie, zatiaľ čo pre nevýmenné transakcie, t. j. keď EÚ získa hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby priamo poskytla približne rovnakú hodnotu výmenou, sa používa pojem „vymáhateľné sumy“ (napr. sumy vymáhateľné od členských štátov súvisiace s vlastnými zdrojmi).

Pohľadávky z výmenných transakcií spĺňajú definíciu finančných nástrojov. Účtovná jednotka ich klasifikovala ako finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a podľa toho ich ocenila.

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií sa účtujú v reálnej hodnote ku dňu nadobudnutia zníženej o opravnú položku na zohľadnenie zníženia hodnoty. Opravná položka na zohľadnenie zníženia hodnoty vzniká vtedy, ak existujú objektívne dôkazy, že účtovná jednotka nebude schopná vymôcť všetky splatné sumy podľa pôvodných podmienok týkajúcich sa vymáhateľných súm. Výška opravnej položky predstavuje rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva a jeho spätne získateľnou hodnotou. Výška opravnej položky sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov.

1.3.4. *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote a ostatné krátkodobé vysoko likvidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

1.3.5. *Záväzky*

Do záväzkov sú zahrnuté sumy súvisiace s výmennými transakciami, ako je nákup tovaru a služieb, aj nevýmennými transakciami, napr. žiadosti o náhradu nákladov predložené prijímateľmi, granty alebo iné financovanie zo strany EÚ alebo prijaté predbežné financovanie (pozri poznámku 1.4.1).

Ak sa prijímateľom poskytne grant alebo iné financovanie, žiadosti o náhradu nákladov sa v čase ich prijatia účtujú ako záväzky na požadovanú sumu. Po overení a prijatí oprávnených nákladov sa záväzky oceňujú v uznanej a oprávnenej hodnote.

Záväzky vyplývajúce z nákupu tovaru a služieb sa vykazujú po prijatí faktúry v pôvodnej hodnote. Zodpovedajúce výdavky sa zaúčtujú po doručení tovaru alebo poskytnutí služieb a ich schválení účtovnou jednotkou.

1.3.6. *Finančné záväzky*

Finančné záväzky sa klasifikujú ako finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote, finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit alebo ako záväzky zo zmluvy o finančnej záruke.

Finančné záväzky v amortizovanej hodnote sa prvotne zaúčtujú v reálnej hodnote vrátane vzniknutých transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery. Z výkazu finančnej pozície sa odúčtujú výlučne vtedy, ak je záväzok vyrovnaný, upustilo sa od neho, zrušil sa alebo jeho platnosť uplynula.

Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit zahŕňajú deriváty, ktorých reálna hodnota je záporná. Ak sa v zmluve o záruke vyžadujú od účtovnej jednotky platby v reakcii na zmeny v cenách finančných nástrojov alebo vo výmenných kurzoch, zmluva o záruke sa považuje za derivát. Účtujú sa na základe rovnakej metódy ako finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Účtovná jednotka vykáže zmluvné záväzky v rámci finančných záruk, keď uzavrie zmluvu, v ktorej sa požaduje realizácia presne stanovených platieb s cieľom kompenzovať držiteľovi záruky stratu, ktorú utrpí v dôsledku toho, že konkrétny dlžník neuhradí splatnú sumu v súlade s pôvodnými alebo upravenými podmienkami dlhového nástroja. Záväzky zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote.

Následné oceňovanie závisí od vývoja expozície voči kreditnému riziku z finančnej záruky. Ak nenastane významný nárast kreditného rizika (fáza 1), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na hodnotu 12-mesačnej očakávanej úverovej straty, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženej o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia. Ak nastane významný nárast kreditného rizika (fáza 2), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na očakávané úverové straty počas životnosti, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženej o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia.

Finančné záväzky sa klasifikujú ako dlhodobé záväzky, s výnimkou záväzkov so splatnosťou kratšou ako 12 mesiacov od dátumu zostavenia súvahy. Zmluvy o finančnej záruke sa klasifikujú ako krátkodobé záväzky okrem prípadov, keď má účtovná jednotka bezpodmienečné právo odložiť splatenie záväzku na aspoň dvanásť mesiacov odo dňa vykazovania.

1.3.7. *Časovo rozlíšené a odložené príjmy a výdavky*

Transakcie a udalosti sa vykazujú vo finančných výkazoch v období, s ktorým súvisia. Ak nie je na konci roka ešte vystavená faktúra, ale účtovná jednotka poskytla služby alebo doručila tovar, alebo ak existuje zmluvné dojednanie (napr. odkazom na zmluvu), vo finančných výkazoch sa vykážu časovo rozlíšené príjmy. Ak bola faktúra na konci roka vystavená, ale služby ešte neboli poskytnuté alebo tovar nebol ešte dodaný, príjmy budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

Výdavky sa tiež účtujú v rámci obdobia, s ktorým súvisia. Na konci účtovného obdobia sa časovo rozlíšené výdavky vykazujú na základe odhadovanej výšky prenesených záväzkov za dané obdobie. Výpočet časovo rozlíšených výdavkov sa uskutočňuje v súlade s podrobnými operatívnymi a praktickými pokynmi vydanými účtovníkom. Ich cieľom je zabezpečiť, aby finančné výkazy poskytovali pravdivý obraz o hospodárskych a iných udalostiach, ktoré majú zachytávať. Analogicky platí, že ak sa zrealizovala platba vopred za služby, ktoré ešte neboli poskytnuté, alebo tovar, ktorý ešte nebol dodaný, výdavky budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

1.4. **VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV**

1.4.1. *Príjmy*

Príjmy zahŕňajú hrubé prílevy ekonomických úžitkov alebo potenciálnych prínosov prijatých alebo nárokovaných účtovnou jednotkou, ktoré vedú k inému zvýšeniu čistých aktív ako zvýšeniu súvisiacemu s vkladmi od vlastníkov.

V závislosti od charakteru základných transakcií sa vo výkaze finančných výsledkov rozlišujú tieto príjmy:

Príjmy z nevýmenných transakcií

Príjmy z nevýmenných transakcií sú dane a prevody, pretože prevodca poskytuje zdroje prijímajúcej účtovnej jednotke bez toho, aby za ne prijímajúca účtovná jednotka priamo poskytla približne rovnakú protihodnotu. Prevody sú prílevy budúcich ekonomických úžitkov či potenciálnych prínosov z nevýmenných transakcií, iné ako dane. V prípade účtovných jednotiek EÚ prevody väčšinou zahŕňajú prostriedky prijaté od Komisie (napr. vyrovnávacia dotácia pre tradičné agentúry, prevádzková dotácia pre dohody o príspevku).

V súvislosti s prevodom vykazuje účtovná jednotka aktívum, ak v dôsledku minulej udalosti (prevodu) ovláda príslušné zdroje a očakáva, že z nich získa budúce ekonomické úžitky alebo potenciálne prínosy, a ak je možné spoľahlivo oceniť reálnu hodnotu tohto aktíva. Prílev zdrojov z nevýmennej transakcie vykázaný ako aktívum (t. j. peňažné prostriedky) sa vykáže aj ako príjem, s výnimkou prípadov, keď má účtovná jednotka v súvislosti s týmto prevodom súčasný záväzok (podmienku), ktorý musí byť splnený pred tým, než bude možné príjem vykázať. Kým nie je táto podmienka splnená, je príjem odložený a vykázaný ako záväzok.

Príjmy z výmenných transakcií

Príjmy z predaja tovaru a služieb sa vykazujú vtedy, keď značná časť rizika a výhod plynúcich z vlastníctva tovaru prechádza na kupujúceho. Príjmy súvisiace s transakciou zahŕňajúcou poskytovanie služieb sa vykazujú na základe stupňa dokončenia transakcie k dátumu vykazovania.

a) *Úrokové príjmy a náklady*

Úrokové príjmy a náklady z finančných aktív a finančných záväzkov v amortizovanej hodnote sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov metódou efektívnej úrokovej miery. Ide o metódu výpočtu amortizovanej hodnoty finančných aktív alebo finančných záväzkov a rozdelenia úrokových príjmov a nákladov v rámci príslušného obdobia.

b) *Príjmy z dividend*

Príjmy z dividend a podobných rozdelení sa vykazujú, keď vznikne nárok na ich výplatu.

c) *Príjmy a náklady z finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

Ide o zisky v reálnej hodnote (príjmy) a straty v reálnej hodnote (náklady) z týchto finančných aktív vrátane tých, ktoré pochádzajú z prepočtu cudzích mien. V prípade úročených finančných aktív to zahŕňa aj úrok.

d) *Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke*

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke (poplatok za záruku) sa vykazujú počas obdobia, v rámci ktorého je účtovná jednotka pripravená kompenzovať držiteľovi zmluvy o finančnej záruke úverovú stratu v prípade jej vzniku.

1.4.2. *Výdavky*

Výdavky sú zníženia ekonomických úžitkov alebo potenciálnych prínosov vo vykazovanom období vo forme odlevu alebo spotreby aktív alebo vzniku záväzkov, ktoré vedú k poklesu čistých aktív. Zahŕňajú výdavky na výmenné transakcie aj výdavky na nevýmenné transakcie.

Výdavky na výmenné transakcie súvisiace s nákupom tovaru a služieb sa vykazujú po doručení, resp. poskytnutí a ich prijatí účtovnou jednotkou. Oceňujú sa v pôvodnej fakturovanej cene. Okrem toho sa k dátumu zostavenia súvahy vo výkaze finančných výsledkov vykazujú výdavky súvisiace so službou poskytnutou počas obdobia, za ktoré faktúra nebola zatiaľ prijatá alebo uznaná.

Výdavky na nevýmenné transakcie súvisia s prevodmi prostriedkov v prospech prijímateľov a možno ich rozdeliť na tri skupiny: nároky, prevody na základe dohody a diskrečné granty, príspevky a dary. Prevody sa vykazujú ako výdavky v období, počas ktorého došlo k udalostiam, ktoré viedli k prevodu, a to za predpokladu, že povaha prevodu zodpovedá ustanoveniam právneho predpisu alebo že došlo k podpísaniu dohody, ktorá prevod oprávňuje, že prijímateľ splnil všetky podmienky oprávnenosti a že je možné sumu primeraným spôsobom odhadnúť.

Po prijatí žiadosti o platbu alebo žiadosti o úhradu nákladov, ktoré spĺňajú kritériá vykazovania, sa vykazujú ako výdavky vo výške oprávnenej sumy. Ku koncu roka sa vzniknuté oprávnené výdavky, na ktoré už prijímateľovi nárok vznikol, ale ešte neboli oznámené, odhadnú a zaúčtujú ako časovo rozlíšený výdavok.

1.5. **PODMIENENÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY**

1.5.1. *Podmienené aktíva*

Podmienené aktíva predstavujú možné aktíva, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od účtovnej jednotky. Podmienené aktíva sa vykazujú vtedy, ak je pravdepodobný prílev zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok.

1.5.2. *Podmienené záväzky*

Podmienené záväzky predstavujú buď možné záväzky, ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od účtovnej jednotky; alebo ide o súčasné záväzky, pri ktorých nie je pravdepodobné, že na ich vyrovnanie bude potrebný úbytok zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos.

Podmienený záväzok vzniká aj za zriedkavých okolností, keď existuje súčasný záväzok, ale jeho výšku nie je možné dostatočne spoľahlivo stanoviť.

Podmienené záväzky sa nevykazujú v účtovnej závierke. Údaje o podmienených záväzkoch sa uvádzajú, ak pravdepodobnosť úbytku zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos nie je malá.

1.6. **KAPITÁL FONDU**

Členské štáty ERF poskytujú do fondu príspevky na vykonávanie programov ERF podľa ustanovení každej z vnútorných dohôd o ERF. Podľa platného právneho základu sa o kapitálových výzvach, t. j. o žiadostiach na financovanie pre daný rok N, rozhoduje rozhodnutím Rady v roku N-1, pričom finančné prostriedky, ktoré sa majú prijať, sú jasne priradené k určeným budúcim obdobiam.

Príspevky spĺňajú kritériá príspevku od vlastníkov (účtovné pravidlo EÚ č. 1), a preto sa vo finančných výkazoch ERF považujú za kapitál fondu. Kapitál fondu predstavuje celkovú sumu príspevkov, ktoré sa majú prijať od členských štátov ERF. Keďže nevyžiadaný kapitál fondu sa otvorene odpočítava od celkového kapitálu fondu (pozri Výkaz zmien v čistých aktívach), v súvahe sa vykáže iba vyžiadaný kapitál fondu.

Pretože dohodnuté príspevky sú priradené k určeným vykazovaným obdobiam, pričom právny nárok ERF voči členským štátom ERF vzniká len v týchto obdobiach, všetky sumy prijaté vopred sa vykazujú ako odložené kapitálové vklady v rámci záväzkov a nie ako vyžiadaný kapitál.

1.7. **SPOLUFINANCOVANIE**

Prijaté príspevky na spolufinancovanie spĺňajú kritériá podmienených príjmov z nevýmenných transakcií a sú uvedené ako záväzky voči členským a iným ako členským štátom. ERF je povinný použiť tieto príspevky na poskytovanie služieb tretím stranám alebo je v opačnom prípade povinný tieto aktíva (prijaté príspevky) vrátiť. Neuhradené záväzky vyplývajúce z dohôd o spolufinancovaní predstavujú prijaté príspevky na spolufinancovanie, od ktorých sa odpočítajú vzniknuté výdavky týkajúce sa projektu. Čisté aktíva tým nie sú ovplyvnené.

Výdavky súvisiace s projektmi spolufinancovania sa zaúčtujú hneď, ako boli vynaložené. Zodpovedajúca suma príspevkov sa vykazuje ako prevádzkový príjem a je bez vplyvu na hospodársky výsledok za daný rok.

2. POZNÁMKY K SÚVAHE

AKTÍVA

2.1. FINANČNÉ AKTÍVA

Finančné aktívum je každé aktívum, ktoré je:

a) peňažným prostriedkom;

b) nástrojom vlastného imania inej účtovnej jednotky;

c) zmluvným právom: na príjem peňažných prostriedkov alebo iného finančného aktíva od inej účtovnej jednotky; alebo na výmenu finančných aktív alebo finančných záväzkov s inou účtovnou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre účtovnú jednotku potenciálne priaznivé; alebo

d) zmluvou, ktorej vyrovnanie sa uskutoční alebo môže uskutočniť formou vlastných nástrojov vlastného imania účtovnej jednotky.

Finančné aktíva sú klasifikované do týchto kategórií: „finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote“, „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“ a „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie“. Klasifikácia finančných nástrojov sa stanovuje pri prvotnom vykázaní a následne sa prehodnocuje ku každému dátumu zostavenia súvahy.

Finančné aktíva ERF pozostávajú z finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit a úverov, a to v takejto výške:

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé		
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*112*	*70*
Úvery	*16*	*16*
	128	**87**
Krátkodobé		
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*–*	*3*
Úvery	*5*	*–*
	5	**3**
Spolu	**132**	**89**

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit vo výške 112 mil. EUR súvisia s kapitálovými investíciami v týchto hlavných oblastiach:

— udržateľná energia z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom nástroja Climate Investor One, iniciatívy ElectriFI a Fondu globálnej energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie (GEEREF),

— podpora inkluzívneho financovania drobných poľnohospodárov a vidieckych MSP prostredníctvom fondu ABC FUND,

— finančné začlenenie v Ugande prostredníctvom iniciatívy aBi Finance a

— vytváranie pracovných miest a udržateľný rast v Afrike prostredníctvom iniciatívy Boost Africa.

Dlhodobé úvery vo výške 16 mil. EUR a krátkodobé úvery vo výške 5 mil. EUR sa týkajú dvoch hlavných oblastí: udržateľné poľnohospodárstvo prostredníctvom nástroja AgriFi a prístup k elektrine a jej výroba z udržateľných zdrojov energie prostredníctvom investičného nástroja ElectriFi.

2.2. **PREDBEŽNÉ FINANCOVANIE**

Mnoho zmlúv stanovuje vyplatenie zálohových platieb pred začatím prác, dodaním tovaru alebo poskytnutím služieb. V niektorých prípadoch rozvrhy platieb v zmluvách počítajú s platbami na základe správ o pokroku. Predbežné financovanie sa spravidla vypláca v príslušnej mene krajiny alebo územia, kde sa projekt realizuje.

V závislosti od načasovania sa predbežné financovanie vykazuje ako krátkodobé alebo dlhodobé. Využívanie je vymedzené v príslušnej dohode o realizácii projektu. Akékoľvek použitie v rámci dvanástich mesiacov odo dňa vykazovania sa vykazuje ako krátkodobé predbežné financovanie. Keďže mnohé z projektov ERF majú dlhodobý charakter, je nevyhnutné, aby súvisiace zálohové platby boli k dispozícii viac ako jeden rok. Niektoré sumy predbežného financovania sa preto uvádzajú ako dlhodobé aktíva.

v mil. EUR

	Poznámka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé predbežné financovanie	2.2.1	–	*418*	*82*	*500*	*574*
Krátkodobé predbežné financovanie	2.2.2	*6*	*81*	*655*	*742*	*954*
Spolu		**6**	**499**	**737**	**1 242**	**1 529**

Celkový pokles predbežného financovania o 287 mil. EUR k 31. decembru 2024 možno z veľkej časti vysvetliť poklesom predbežného financovania vyplateného prijímateľom v rámci 11. ERF, ktorého suma sa znížila z 963 mil. EUR v roku 2023 na 737 mil. EUR v roku 2024. Je to v súlade so životným cyklom ERF, ako aj s vývojom počtu otvorených zmlúv. 11. ERF dosiahol plné fungovanie, keďže doložka o ukončení platnosti nadobudla účinnosť koncom roka 2020. Od 1. januára 2021 nebolo v rámci 11. ERF možné podpísať žiadne ďalšie dohody o financovaní, konkrétne zmluvy k existujúcim dohodám sa však ešte mohli podpísať. V dôsledku toho sa objem novo podpísaných zmlúv postupne znížil z 2 118 mil. EUR v roku 2021 na 853 mil. EUR v roku 2022 a 860 mil. EUR v roku 2023 a potom ďalej klesol na 300 mil. EUR v roku 2024.

Predbežné financovanie z 10. ERF sa znížilo zo 560 mil. EUR v roku 2023 na 499 mil. EUR v roku 2024, čo je v súlade s bežným trendom a so životným cyklom ERF.

Z dlhodobého predbežného financovania sa 393 mil. EUR (427 mil. EUR v roku 2023) týka otvoreného predbežného financovania dvoch zmlúv v rámci Trustového fondu EÚ pre infraštruktúru v Afrike. Cieľom tohto trustového fondu je poskytovať finančnú podporu prostredníctvom grantov na projekty infraštruktúry, pričom sa súčasne využíva dlhodobé financovanie poskytované subjektmi, ktoré financujú projekty. Poskytovanie takýchto grantových prostriedkov podporuje poskytovanie dlhodobého financovania zúčastnenými finančnými inštitúciami. V čase podpisu zmlúv sa typ akcií trustového fondu považoval za primerane zahrnutý do dohody (pre finančné nástroje ešte nebol k dispozícii žiadny vzor a ani v nariadení sa tento typ nástroja nespomína). V dôsledku toho boli platby uskutočnené v rámci týchto dohôd zaregistrované ako predbežné financovanie, a nie ako zložka finančného nástroja. Vzhľadom na dlhodobú povahu operácií vykonávaných trustovým fondom je ročné zúčtovanie starého predbežného financovania fondu AITF veľmi obmedzené a rozložené na niekoľko rokov. Preto, aby sa lepšie zohľadnili podmienky projektu, 393 mil. EUR otvoreného predbežného financovania sa preklasifikovalo na dlhodobé, zatiaľ čo 34 mil. EUR zodpovedá časovo rozlíšeným výdavkom na konci roka.

2.2.1. *Dlhodobé predbežné financovanie podľa spôsobov riadenia*

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	–	*15*

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
výkonnými agentúrami EÚ	*1*	*2*
delegáciami EÚ	*2*	*7*
	3	**24**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*402*	*436*
medzinárodnými organizáciami	*65*	*74*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*7*	*16*
verejnoprávnymi subjektmi	*13*	*17*
tretími krajinami	*10*	*7*
	497	**550**
Spolu	**500**	**574**

2.2.2. *Krátkodobé predbežné financovanie*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Predbežné financovanie (brutto)	*8*	*518*	*3 237*	*3 763*	*4 906*
Zúčtované postupom „cut-off“	*(2)*	*(438)*	*(2 582)*	*(3 022)*	*(3 952)*
Spolu	**6**	**81**	**655**	**742**	**954**

2.2.3. *Krátkodobé predbežné financovanie podľa spôsobov riadenia*

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*37*	*55*
výkonnými agentúrami EÚ	*2*	*3*
delegáciami EÚ	*47*	*82*
	86	**140**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*62*	*87*
medzinárodnými organizáciami	*388*	*431*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*71*	*78*

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
verejnoprávnymi subjektmi	*77*	*98*
tretími krajinami	*56*	*119*
orgánmi EÚ a subjektmi verejno-súkromného partnerstva	*1*	*1*
	655	**814**
Spolu	**742**	**954**

2.2.4. *Záruky prijaté v súvislosti s predbežným financovaním*

Záruky sú určené na zabezpečenie predbežného financovania a uvoľňujú sa po úhrade poslednej platby v rámci projektu.

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Záruky za predbežné financovanie	*19*	*32*

Suma 19 mil. EUR zahŕňa záruky určené na zabezpečenie predbežného financovania vyplateného v rámci priameho riadenia, pričom príjemcom záruky je ERF (pozri poznámku **4.1**). Väčšina predbežného financovania sa však vypláca v režime nepriameho riadenia, kde príjemcom záruky nie je ERF, ale verejný obstarávateľ. V roku 2024 celková hodnota takýchto záruk predstavovala 415 mil. EUR.

2.3. PRÍSPEVKY DO TRUSTOVÝCH FONDOV

Táto položka predstavuje sumu zaplatenú ako príspevky do trustového fondu EÚ pre Afriku a Trustového fondu EÚ Bêkou. Príspevky sú očistené o náklady, ktoré týmto trustovým fondom vznikli a sú priraditeľné ERF.

Príspevky do trustových fondov vykonáva ERF v rámci priameho riadenia.

v mil. EUR

	Čistý príspevok k 31. 12. 2023	Príspevky zaplatené v roku 2024	Rozdelenie čistých výdavkov TF 2024	Čistý príspevok k 31. 12. 2024
Afrika	*186*	*90*	*(111)*	*165*
Bêkou	*30*		*(7)*	*23*
Spolu	**216**	**90**	**(118)**	**188**

Dôvodom poklesu zaplatených príspevkov z 274 mil. EUR v roku 2023 na 90 mil. EUR v roku 2024 je zníženie výdavkov trustových fondov v dôsledku ukončovania činnosti oboch trustových fondov. Na konci roku 2021 činnosti trustového fondu EÚ pre Afriku a Trustového fondu EÚ Bêkou dosiahli vrchol, keďže sa skončilo ich zmluvné obdobie. Ukončovanie činnosti týchto trustových fondov, ktoré sa začalo hneď nato, viedlo k poklesu počtu otvorených zmlúv, a teda k poklesu výdavkov.

2.4. POHĽADÁVKY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ A VYMÁHATEĽNÉ SUMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Výmenné transakcie sú transakcie, pri ktorých účtovná jednotka prijíma aktíva alebo služby alebo má zaniknuté záväzky a priamo poskytuje druhej strane výmenou približne rovnakú hodnotu (predovšetkým vo forme tovaru, služieb alebo použitia majetku). Nevýmenné transakcie sú transakcie, pri ktorých účtovná jednotka buď získava hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby výmenou priamo poskytovala približne rovnakú hodnotu, alebo dáva hodnotu inej účtovnej jednotke bez toho, aby výmenou priamo dostávala približne rovnakú hodnotu.

2.4.1. *Dlhodobé pohľadávky z výmenných transakcií*

K 31. decembru 2024 mal ERF dlhodobé pohľadávky z výmenných transakcií vo výške 5 mil. EUR, ktoré pozostávali najmä z odložených výdavkov vyplývajúcich z viacerých finančných nástrojov.

2.4.2. *Krátkodobé vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií a pohľadávky z výmenných transakcií*

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.4.2.1	*24*	*13*
Vymáhateľné sumy z výmenných transakcií	2.4.2.2	*12*	*12*
Spolu		**37**	**24**

2.4.2.1. Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Zákazníci	*2*	*40*	*9*	*52*	*55*
Verejnoprávne subjekty	*4*	*13*	*2*	*19*	*19*
Tretie štáty	-	*13*	*3*	*16*	*6*
Opravná položka	*(6)*	*(49)*	*(7)*	*(63)*	*(68)*
Spolu	-	**17**	**6**	**24**	**13**

2.4.2.2. Vymáhateľné sumy z výmenných transakcií

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Časovo rozlíšené príjmy	-	-	*2*	*2*	*1*
Spojovacie účty ERF	*(207)*	*227*	*(20)*	–	–
Iné	–	*4*	*7*	*11*	*11*
Spolu	**(207)**	**231**	**(11)**	**12**	**12**

V záujme efektívnosti je zriadená jedna pokladnica pre všetky ERF, ktorá je pridelená k 11. ERF. Z tohto dôvodu dochádza medzi jednotlivými ERF k operáciám, ktoré sa vyrovnávajú prostredníctvom spojovacích účtov ERF medzi jednotlivými súvahami ERF.

Položka „Iné“ pozostáva najmä z pohľadávok vyplývajúcich z finančných nástrojov. Z iných pohľadávok vo výške 11 mil. EUR sa suma 4 mil. EUR vzťahuje na pohľadávku z Fondu globálnej energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie (GEEREF) a suma 7 mil. EUR sa vzťahuje na pohľadávku z nástroja Climate Investor One.

2.5. **PEŇAŽNÉ PROSTRIEDKY A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY** ([5])

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné nástroje oceňované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote (ako sú bežné účty a sporiace účty) a ostatné krátkodobé vysoko likvidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Osobitné účty					
Centrálne banky	–	–	*285*	*285*	*341*
	–	–	**285**	**285**	**341**
Bežné účty					
komerčné banky	–	–	*49*	*49*	*193*
Peňažné prostriedky finančných nástrojov	–	–	*77*	*77*	*67*
	–	–	**126**	**126**	**260**
Spolu	–	–	**411**	**411**	**601**

Pokles peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov o 190 mil. EUR je spôsobený najmä znížením hotovostných rezerv držaných v centrálnych a komerčných bankách. Tento pokles vyplýva najmä z platieb uskutočnených na pokrytie výdavkov a zálohových platieb, ktoré prevyšujú príspevky prijaté v priebehu roka. Najmä vyžiadané príspevky sa znížili z 1 800 mil. EUR v roku 2023 na 1 200 mil. EUR v roku 2024. Okrem toho členské štáty dostali z 9. ERF refundáciu vo výške 7,8 mil. EUR za prvú splátku v roku 2024, zatiaľ čo Spojené kráľovstvo požiadalo, aby sa jeho príspevky na druhú a tretiu splátku v roku 2023 vo výške 41 mil. EUR kompenzovali z ich nesplateného podielu v 10. a 11. ERF (pozri poznámku 2.9.1).

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch a s cieľom obmedziť riziko protistrany sa viac peňažných prostriedkov v hotovosti vedie na účtoch v centrálnych bankách než v komerčných bankách (pozri poznámku 5.1).

ZÁVÄZKY

2.6. **FINANČNÉ ZÁVÄZKY**

Finančný záväzok je každý záväzok, ktorý je:

a) zmluvným záväzkom: na dodanie peňažných prostriedkov alebo iného finančného aktíva inej účtovnej jednotke; alebo na výmenu finančných aktív alebo finančných záväzkov s inou účtovnou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre účtovnú jednotku potenciálne nepriaznivé; alebo

b) zmluvou, ktorej vyrovnanie sa uskutoční alebo môže uskutočniť formou vlastných nástrojov vlastného imania účtovnej jednotky.

Finančné záväzky sú zatriedené do týchto kategórií: „finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“, „iné finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote“ alebo záväzky zo zmluvy o finančnej záruke.

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Finančné rezervy	*2.6.1*	–	*3*
Záväzok z finančnej záruky	*2.6.2*	*1*	*1*

([5]) V súlade s článkom 53 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, sú pokladničné prostriedky uvedené v súvahe 11. ERF. Povaha rôznych bankových účtov je načrtnutá v kapitole 5 – Riadenie finančného rizika.

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Ostatné finančné záväzky	*2.6.3*	–	*1*
Záväzky zo spolufinancovania		–	*1*
Spolu		**1**	**5**

2.6.1. *Rezervy*

Tieto rezervy predstavujú odhadované úverové straty, ktoré vzniknú v súvislosti s úvermi poskytnutými v rámci rôznych finančných nástrojov.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé finančné rezervy	–	–	–	–	*3*
Krátkodobé finančné rezervy	–	–	*2*	*2*	-
Spolu	–	–	**2**	**2**	**3**

Suma 2 mil. EUR predstavuje odhadované straty v súvislosti s poskytnutými úvermi v rámci týchto finančných nástrojov: ElectriFI CW, ElectriFI CW II, AgriFI Tanzánia a AgriFI regionálnych AKT.

2.6.2. *Záväzok z finančnej záruky*

Tieto rezervy predstavujú odhadované straty, ktoré vzniknú v súvislosti so zárukami poskytnutými z rôznych finančných nástrojov, v prípade ktorých sú poverené subjekty oprávnené samy poskytovať záruky, ale v mene a na riziko ERF. Finančné riziko ERF spojené so zárukami je obmedzené a finančné aktíva sa postupne zabezpečujú tak, aby pokrývali budúce výzvy na uplatnenie záruky.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Záväzok z finančnej záruky	–	–	*1*	*1*	*1*

Suma 1 mil. EUR predstavuje odhadované straty v súvislosti so zárukou v rámci finančného nástroja Euritz vo výške 9 mil. EUR (pozri poznámku 4.2.1).

2.6.3. *Ostatné finančné záväzky*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	–	–	–	–	*1*

K 31. 12. 2024 predstavovali celkové záväzky súvisiace s finančnými nástrojmi len 25 tis. EUR. Táto suma sa v plnej miere vzťahuje na záväzky vyplývajúce z fondu ABC Fund.

2.7. **ZÁVÄZKY**

Záväzky sú záväzkami zaplatiť za tovar alebo služby, ktoré boli prijaté alebo dodané a ktoré – na rozdiel od časovo rozlíšených výdavkov – už boli fakturované alebo formálne odsúhlasené s dodávateľom. Záväzky môžu súvisieť s výmennými transakciami (ako je nákup tovaru a služieb) aj nevýmennými transakciami (napr. žiadosti o náhradu nákladov predložené prijímateľmi grantov, predbežné financovanie alebo iné financovanie zo strany EÚ).

v mil. EUR

	Poznámka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Krátkodobé záväzky	2.7.1	-	*21*	*130*	*150*	*260*
Ostatné záväzky	2.7.2	-	*5*	*100*	*105*	*132*
Spolu		-	**25**	**230**	**256**	**391**

2.7.1. *Krátkodobé záväzky*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Dodávatelia	–	*14*	*41*	*56*	*98*
Tretie štáty	–	–	*29*	*29*	*32*
Verejnoprávne subjekty	–	*6*	*59*	*66*	*129*
Spolu	–	**21**	**130**	**150**	**260**

Záväzky vo veľkej miere zahŕňajú výkazy nákladov prijatých ERF v súvislosti s poskytovaním grantov prijímateľom. Sú zaúčtované v momente prijatia výkazu nákladov v celkovej výške výkazu nákladov. Po kontrole oprávnenosti sa prijímateľom vyplatia iba oprávnené sumy. Na konci roka sa analyzujú nevybavené žiadosti o náhradu nákladov a odhadované oprávnené sumy súvisiace s týmito žiadosťami sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov. Odhadované neoprávnené sumy sú uvedené v iných krátkodobých záväzkoch.

Pokles záväzkov sa pripisuje nižšiemu objemu prijatých faktúr, ktoré zostali ku koncu roka neuhradené.

2.7.2. *Ostatné záväzky*

v mil. EUR

	Poznámka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Záväzky zo spolufinancovania	2.7.2.1	–	*5*	*23*	*28*	*41*
Odložené kapitálové vklady	2.7.2.2	–	–	*64*	*64*	*88*
Iné ostatné záväzky		–	*(1)*	*13*	*12*	*3*
Spolu		–	**5**	**100**	**105**	**132**

2.7.2.1. Záväzky zo spolufinancovania

Záväzky zo spolufinancovania predstavujú finančné prostriedky, ktoré ERF získal v súvislosti s dohodami o spolufinancovaní. ERF je povinný použiť tieto príspevky na poskytovanie dohodnutých služieb tretím stranám a prispievateľom vrátiť finančné prostriedky, ktoré sa nepoužili. Načasovanie použitia súm spolufinancovania určuje, či sa vykazujú ako krátkodobé alebo dlhodobé.

Na konci roka sa vykoná individuálne posúdenie všetkých záväzkov zo spolufinancovania a všetky sumy, pri ktorých je nepravdepodobné, že sa použijú počas nasledujúcich 12 mesiacov, sa považujú za dlhodobé.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Krátkodobé záväzky zo spolufinancovania	–	–	*5*	*23*	*28*	*41*

2.7.2.2. Odložené kapitálové vklady

Suma 6,3 mil. EUR odložených kapitálových vkladov sa týka refundácie členským štátom a Spojenému kráľovstvu prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, alebo nevyužitých prostriedkov z projektov v rámci deviateho ERF (pozri poznámku 2.9.1). Členské štáty súhlasili s tým, aby sa refundácia kompenzovala príspevkami z 11. ERF počas prvej výzvy na príspevky v roku 2025.

Okrem refundácie sa suma 58 mil. EUR týka prvej splátky v roku 2025, ktorú vopred zaplatili Spojené kráľovstvo, Portugalsko, Maďarsko, Litva, Cyprus a Estónsko. Z tejto sumy 51 mil. EUR poskytlo v plnej výške Spojené kráľovstvo, pričom 15 mil. EUR sa odpočítalo od zvyšného podielu Spojeného kráľovstva na nevyužitých finančných prostriedkoch z 10. a 11. ERF. Podľa článku 152 dohody o vystúpení zostáva Spojené kráľovstvo zmluvnou stranou ERF až do uzavretia 11. ERF a všetkých predchádzajúcich neuzavretých ERF a v tejto súvislosti preberá rovnaké povinnosti ako členské štáty (pozri poznámku 2.9.1).

2.8. ČASOVO ROZLÍŠENÉ VÝDAVKY

Časovo rozlíšené náklady sú záväzkami zaplatiť za tovar alebo služby, ktoré boli prijaté alebo dodané, ale – na rozdiel od záväzkov – ešte neboli fakturované ani formálne odsúhlasené s dodávateľom. Výpočet časovo rozlíšených výdavkov vychádza z otvorenej sumy rozpočtových záväzkov na konci roka. Podiel odhadovaných časovo rozlíšených výdavkov, ktorý pripadá na vyplatené predbežné financovanie, bol zaúčtovaný ako zníženie predbežného financovania.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Časovo rozlíšené výdavky	–	*71*	*703*	*774*	*983*
Ostatné časové rozlíšenia a odklady	–	–	–	–	*1*
Spolu	–	**71**	**703**	**774**	**984**

Časovo rozlíšené výdavky zahŕňajú odhadované prevádzkové výdavky na prebiehajúce alebo dokončené zmluvy, v prípade ktorých neboli validované žiadosti o náhradu nákladov, pričom oprávnené výdavky prijímateľov prostriedkov sa odhadli na základe najlepších dostupných informácií v čase zostavovania účtovnej závierky. Treba poznamenať, že informácie z rozsiahlych každodenných činností, ako sú predĺženia zmlúv podpísané po dátume vykazovania, sa systematicky nezohľadňujú a potenciálny vplyv týchto činností na časovo rozlíšené výdavky nemožno spoľahlivo odhadnúť. Podiel týchto odhadovaných časovo rozlíšených výdavkov, ktorý pripadá na vyplatené predbežné financovanie, bol zaúčtovaný ako zníženie predbežného financovania (pozri poznámku 2.2).

Zníženie časovo rozlíšených výdavkov o 210 mil. EUR sa vysvetľuje znížením počtu zmlúv, v prípade ktorých bolo potrebné odhadnúť a časovo rozlíšiť poplatky. Toto zníženie je v súlade so životným cyklom ERF, ako aj s príslušným počtom otvorených zmlúv.

ČISTÉ AKTÍVA

2.9. KAPITÁL FONDU

Členské štáty ERF poskytujú do fondu príspevky na vykonávanie programov ERF podľa ustanovení každej z vnútorných dohôd o ERF. Podľa platného právneho základu sa o kapitálových výzvach, t. j. o žiadostiach na financovanie pre daný rok N, rozhoduje rozhodnutím Rady v roku N-1, pričom finančné prostriedky, ktoré sa majú prijať, sú jasne priradené k určeným budúcim obdobiam.

Príspevky spĺňajú kritériá príspevku od vlastníkov (účtovné pravidlo EÚ č. 1), a preto sa vo finančných výkazoch ERF považujú za kapitál fondu. Kapitál fondu predstavuje celkovú sumu príspevkov, ktoré sa majú prijať od členských štátov ERF. Keďže nevyžiadaný kapitál fondu sa odpočítava od celkového kapitálu fondu (pozri Výkaz zmien v čistých aktívach), v súvahe sa vykáže iba vyžiadaný kapitál fondu.

Pretože dohodnuté príspevky sú priradené k určeným vykazovaným obdobiam, pričom právny nárok ERF voči členským štátom ERF vzniká len v týchto obdobiach, všetky sumy prijaté vopred sa vykazujú ako odložené kapitálové vklady v rámci záväzkov a nie ako vyžiadaný kapitál.

2.9.1. *Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Kapitál fondu	*10 442*	*20 834*	*29 331*	*60 607*
Nevyžiadaný kapitál fondu	-	-	*(6 040)*	*(6 040)*
Vyžiadaný kapitál fondu k 31. 12. 2023	**10 442**	**20 834**	**23 290**	**54 566**
Kapitál fondu	*10 435*	*20 819*	*29 290*	*60 544*
Nevyžiadaný kapitál fondu	-	-	*(4 840)*	*(4 840)*
Vyžiadaný kapitál fondu k 31. 12. 2024	**10 435**	**20 819**	**24 449**	**55 704**

Nevyžiadané finančné prostriedky predstavujú prostriedky, ktoré ešte neboli od členských štátov vyžiadané. Vyžiadaný kapitál fondu predstavuje príspevky, ktoré boli vyžiadané zo strany ERF a ktoré členské štáty previedli na pokladničné účty (pozri ďalej 2.9.2).

Rozhodnutím Rady (EÚ) 2024/2906 ([6]) boli príspevky členských štátov stanovené vo vnútorných dohodách pre ôsmy a deviaty ERF príslušným spôsobom znížené o sumu 6,3 mil. EUR z finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená v rámci deviateho ERF. Refundácie vyplývajúce z tohto zníženia sa zohľadnili v dodatočných výzvach na poskytnutie finančných príspevkov v rámci 11. ERF. Refundácia sa vlastne použije ako prvá splátka v roku 2025 (pozri poznámku 2.7.2).

Aj keď Spojené kráľovstvo zostáva zmluvnou stranou ERF až do uzavretia všetkých programov, v súlade s článkom 153 dohody o vystúpení sa podiel Spojeného kráľovstva na finančných prostriedkoch, ktoré nie sú viazané alebo ktorých viazanosť v rámci deviateho a 10. ERF bola zrušená, nemôže opätovne použiť. V roku 2024 Spojené kráľovstvo požiadalo, aby bola jeho druhá a tretia splátka za daný rok kompenzovaná použitím nesplateného podielu v rezerve 10. a 11. ERF. Okrem toho bolo Spojenému kráľovstvu vrátených ďalších 15 mil. EUR v rámci jeho prvej splátky v roku 2025 (pozri poznámku 2.7.2.1). V dôsledku toho sa kapitál fondu 10. a 11. ERF znížil o 15 mil. EUR a 41 mil. EUR.

2.9.2. *Vyžiadaný a nevyžiadaný kapitál – rozdelenie podľa členských štátov a Spojeného kráľovstva*

v mil. EUR

Príspevky 11. ERF	%	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2023	Kapitál vyžiadaný v roku 2024	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2024
Rakúsko	*2,40*	*145*	*(29)*	*116*
Belgicko	*3,25*	*196*	*(39)*	*157*
Bulharsko	*0,22*	*13*	*(3)*	*11*
Chorvátsko	*0,23*	*14*	*(3)*	*11*
Cyprus	*0,11*	*7*	*(1)*	*5*
Česko	*0,80*	*48*	*(10)*	*39*

([6]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/2906 zo 14. novembra 2024 o finančných príspevkoch, ktoré majú uhradiť zmluvné strany Európskeho rozvojového fondu na financovanie tohto fondu, ktorým sa určuje strop na rok 2026, ročná suma na rok 2025, suma prvej splátky na rok 2025 a orientačná, nezáväzná prognóza očakávaných ročných súm príspevkov na roky 2027 a 2028 (Ú. v. EÚ L, 2024/2906, 19.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2906/oj).

v mil. EUR

Príspevky 11. ERF	%	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2023	Kapitál vyžiadaný v roku 2024	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2024
Dánsko	*1,98*	*120*	*(24)*	*96*
Estónsko	*0,09*	*5*	*(1)*	*4*
Fínsko	*1,51*	*91*	*(18)*	*73*
Francúzsko	*17,81*	*1 076*	*(214)*	*862*
Nemecko	*20,58*	*1 243*	*(247)*	*996*
Grécko	*1,51*	*91*	*(18)*	*73*
Maďarsko	*0,61*	*37*	*(7)*	*30*
Írsko	*0,94*	*57*	*(11)*	*46*
Taliansko	*12,53*	*757*	*(150)*	*606*
Lotyšsko	*0,12*	*7*	*(1)*	*6*
Litva	*0,18*	*11*	*(2)*	*9*
Luxembursko	*0,26*	*15*	*(3)*	*12*
Malta	*0,04*	*2*	*(0)*	*2*
Holandsko	*4,78*	*289*	*(57)*	*231*
Poľsko	*2,01*	*121*	*(24)*	*97*
Portugalsko	*1,20*	*72*	*(14)*	*58*
Rumunsko	*0,72*	*43*	*(9)*	*35*
Slovensko	*0,38*	*23*	*(5)*	*18*
Slovinsko	*0,22*	*14*	*(3)*	*11*
Španielsko	*7,93*	*479*	*(95)*	*384*
Švédsko	*2,94*	*178*	*(35)*	*142*
Spojené kráľovstvo	*14,68*	*887*	*(176)*	*710*
Spolu	**100,00**	**6 040**	**(1 200)**	**4 840**

Keďže kapitál deviateho a 10. ERF bol v predchádzajúcich rokoch vyžiadaný a prijatý v celom rozsahu, suma vyžiadaná v roku 2024 (vo výške 1 200 mil. EUR) sa vzťahuje výlučne na 11. ERF. Vyžiadaný kapitál sa znížil z 1 800 mil. EUR v roku 2023 na 1 200 mil. EUR v roku 2024.

2.9.3. *Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF*

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Zostatok k 31. 12. 2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	–
Presun súm z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 8. ERF	*2 762*	*(2 762)*	–	–	–
Presun súm z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 10. ERF	*427*	*(432)*	*6*	–	–
Presun súm z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 11. ERF	*(676)*	*676*	*(87)*	*87*	–
Zostatok k 31. 12. 2023	–	**(509)**	**(120)**	**628**	–

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Presun súm z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 10. ERF	–	*(1)*	*1*	–	–
Presun súm z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 11. ERF	–	–	*(68)*	*68*	–
Zostatok k 31. 12. 2024	–	**(510)**	**(187)**	**696**	–

Táto položka zahŕňa zdroje presunuté medzi aktívnymi ERF.

Od nadobudnutia platnosti Dohody z Cotonou sú všetky nepoužité prostriedky z predchádzajúcich aktívnych ERF presunuté po zrušení viazanosti do novovytvoreného ERF. Zdroje presunuté z iných ERF zvyšujú výšku finančných prostriedkov prijímajúceho fondu a znižujú výšku prostriedkov pôvodného fondu. Finančné prostriedky presunuté do výkonnostnej rezervy 10. ERF a 11. ERF sa môžu viazať iba za osobitných podmienok stanovených vo vnútorných dohodách.

3. POZNÁMKY K VÝKAZU FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

PRÍJMY

v mil. EUR

	Poznámka	2024	2023
Príjmy z nevýmenných transakcií	3.1	*41*	*14*
Príjmy z výmenných transakcií	3.2	*90*	*52*
Spolu		**131**	**65**

3.1. PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Príjmy z nevýmenných transakcií sa týkajú transakcií, v prípade ktorých prevodca poskytuje zdroje prijímajúcej účtovnej jednotke bez toho, aby za ne prijímajúca účtovná jednotka priamo poskytla približne rovnakú protihodnotu. V tejto položke sú zahrnuté najmä sumy prijaté od Komisie počas roka a vrátenie prevádzkových výdavkov.

v mil. EUR

	Poznámka	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Vymáhanie výdavkov		*1*	*16*	*7*	*24*	*6*
Príjmy zo spolufinancovania	3.1.1	–	*12*	*5*	*17*	*8*
Spolu		**1**	**28**	**12**	**41**	**14**

Príjmy z nevýmenných transakcií možno rozdeliť podľa spôsobov riadenia takto:

v mil. EUR

	2024	2023
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*1*	–

v mil. EUR

	2024	2023
výkonnými agentúrami	*2*	*–*
delegáciami EÚ	*4*	*5*
	7	**5**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
tretími krajinami	*31*	*6*
verejnoprávnymi subjektmi	*–*	*–*
medzinárodnými organizáciami	*3*	*3*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*–*	*–*
	34	**9**
Spolu	**41**	**14**

3.1.1. *Príjmy zo spolufinancovania*

Príspevky na spolufinancovanie spĺňajú kritériá podmienených príjmov z nevýmenných transakcií a ako také by v momente prijatia nemali mať vplyv na výkaz finančných výsledkov. Príspevky zostanú vykázané ako záväzky (pozri poznámku 2.7.2 a 2.7.2,1), kým nebudú splnené podmienky viazané na darované finančné prostriedky, t. j. kým nevzniknú oprávnené výdavky (pozri poznámku 3.5). Príslušná suma sa potom vo výkaze finančných výsledkov vykáže ako príjmy z nevýmenných transakcií plynúce zo spolufinancovania. Vplyv na hospodársky výsledok za rozpočtový rok je preto nulový.

3.2. **PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ**

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Finančné príjmy	*–*	*1*	*18*	*19*	*9*
Ostatné príjmy	*2*	*4*	*65*	*71*	*43*
Spolu	**2**	**5**	**83**	**90**	**52**

Suma 19 mil. EUR v rámci položky „Finančné výnosy“ pozostáva najmä zo vzniknutého úroku z nezaplatených príkazov na vymáhanie, úrokov z predbežného financovania, úrokov plynúcich zo zostatkov na účtoch v centrálnych a komerčných bankách a príjmov z finančných nástrojov.

„Ostatné príjmy“ súvisia najmä s kurzovými ziskami. Zodpovedajúce kurzové straty sa účtujú v rámci „Ostatných výdavkov“ (pozri poznámku 3.7).

VÝDAVKY

3.3. **VÝDAVKY VYNALOŽENÉ INÝMI ÚČTOVNÝMI JEDNOTKAMI**

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Výdavky na technickú pomoc	*–*	*–*	*4*	*4*	*3*

Suma 4 mil. EUR zahŕňa výdavky na technickú pomoc, ktoré vznikli viacerým finančným nástrojom.

3.4. **NÁSTROJE POMOCI**

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Programovateľná pomoc	*2*	*(13)*	*641*	*630*	*841*
Makroekonomická podpora	–	–	–	–	*7*
Sektorová politika	–	–	–	–	*(1)*
Projekty v rámci AKT	–	*89*	*408*	*497*	*779*
Núdzová pomoc	–	*12*	*(25)*	*(13)*	*230*
Inštitucionálna podpora	–	*2*	*3*	*4*	*12*
Kompenzačné príjmy z vývozu	–	–	–	–	*2*
Príspevky do trustových fondov	–	–	*118*	*118*	*311*
Spolu	**2**	**90**	**1 145**	**1 237**	**2 181**

Prevádzkové výdavky ERF sa týkajú rôznych nástrojov pomoci a majú rôznu podobu v závislosti od spôsobu vyplácania finančných prostriedkov a ich riadenia.

V roku 2024 sa prevádzkové výdavky znížili o 944 mil. EUR, a to najmä v dôsledku výrazného zníženia výdavkov v rámci 11. ERF, ktoré klesli z 1 906 mil. EUR v roku 2023 na 1 145 mil. EUR v roku 2024. Tento pokles bol zaznamenaný vo všetkých programoch a je v súlade so životným cyklom ERF.

Podobne zmeny vo výdavkoch v rámci 9. a 10. ERF zodpovedajú životnému cyklu ERF a postupnému ukončeniu zmlúv. Mnohé zmluvy v rámci týchto ERF sa ukončili a uzavreli v roku 2024, čo viedlo k nižším výdavkom.

Záporné sumy v rámci 10. a 11. ERF týkajúce sa programov programovateľnej a núdzovej pomoci sú spôsobené odúčtovaním časových rozlíšení za rok 2023, ktoré boli vyššie ako skutočné výdavky vzniknuté v roku 2024. Konkrétne v prípade 11. ERF súvisia záporné sumy so zmluvou so Svetovou bankou, ktorá sa mala pôvodne skončiť v decembri 2023 a potom bola v priebehu roka 2024 predĺžená do decembra 2025. Komisia prispieva do tohto trustového fondu z prostriedkov trustového fondu pre Afriku, ako aj ERF. Uplatnením zásady priority spotreby pri predbežnom financovaní boli výdavky, ktoré vznikli v roku 2024, pridelené trustovému fondu pre Afriku, zatiaľ čo použitie prostriedkov ERF sa očakáva v roku 2025.

Okrem toho výdavky na programovateľnú pomoc, núdzovú pomoc a projekty v rámci AKT ovplyvnila suma 175 mil. EUR v dôsledku odúčtovania časových rozlíšení za rok 2023 v súvislosti so štyrmi projektmi vrátane zmluvy so Svetovou bankou. Na základe aktualizovaných informácií o vykonávaní získaných od implementujúcich partnerov, ktoré presnejšie odrážajú skutočný pokrok projektu, neboli v roku 2024 zaznamenané žiadne časové rozlíšenia pre tieto zmluvy.

3.5. **VÝDAVKY NA SPOLUFINANCOVANIE**

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Spolufinancovanie	–	*12*	*5*	*17*	*8*

V tejto položke sú zahrnuté výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s projektmi spolufinancovania v roku 2024. Treba poznamenať, že medzi týmito vzniknutými výdavkami sú vykázané aj odhadované sumy súvisiace s postupom „cut-off“ (a v dôsledku toho je v nich zahrnuté aj odúčtovanie odhadovaných súm z predchádzajúceho roka).

V súlade s účtovnými pravidlami o spolufinancovaní tieto sumy nemali žiaden vplyv na výsledok ERF za daný rok, pretože boli vykázané jednak vo výdavkoch spojených so spolufinancovaním, ako aj v príjmoch zo spolufinancovania (pozri aj poznámku **3.1.1**).

Nástroje pomoci a výdavky na spolufinancovanie podľa spôsobu riadenia

v mil. EUR

	2024	2023
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*17*	*50*
výkonnými agentúrami EÚ	*3*	*16*
trustovými fondmi	*118*	*290*
delegáciami EÚ	*148*	*235*
	286	**591**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*84*	*(45)*
medzinárodnými organizáciami	*287*	*994*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*156*	*201*
verejnoprávnymi subjektmi	*126*	*147*
tretími krajinami	*314*	*297*
orgánmi EÚ v rámci verejno-súkromných partnerstiev	–	*3*
	967	**1 597**
Spolu	**1 254**	**2 189**

3.6. **NÁKLADY FINANCOVANIA**

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Čisté straty zo zníženia hodnoty pri úveroch a pohľadávkach	–	*(5)*	*4*	*(1)*	*2*
Strata z finančných aktív alebo záväzkov v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	–	–	*3*	*3*	*3*
Subvencia na poplatky	–	–	*2*	*2*	*1*
Spolu	–	**(5)**	**9**	**3**	**7**

Čisté straty zo zníženia hodnoty úverov a pohľadávok zahŕňajú straty zo zníženia hodnoty finančných nástrojov a odhadované náklady na nevymožiteľné sumy vyplývajúce zo starších príkazov na vymáhanie (viac ako 2 roky), konkurzov a oslobodení.

Suma 3 mil. EUR finančných výdavkov na finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit súvisí najmä s kurzovými rozdielmi, zmenami úrokov a reálnej hodnoty v prípade niekoľkých finančných nástrojov.

Suma 2 mil. EUR v rámci položky „Subvencia na poplatky“ sa vzťahuje na výdavky, ktoré vznikli v rámci finančného nástroja Kulima.

3.7. **OSTATNÉ VÝDAVKY**

V tejto položke sú zahrnuté výdavky administratívnej povahy, ako sú externé služby iné ako IT, výdavky z operatívneho lízingu, oznámenia a zverejnenia, náklady na odbornú prípravu atď.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2024	2023
Administratívne výdavky a výdavky na IT	-	*1*	*42*	*43*	*51*
Rezervy na riziká a poplatky	-	-	-	-	*1*
Realizované straty z pohľadávok z obchodného styku	*1*	*2*	-	*4*	-
Kurzové straty	*1*	*4*	*59*	*63*	*62*
Kurzové straty z finančných nástrojov	–	–	*1*	*1*	*1*
Spolu	**2**	**7**	**101**	**110**	**116**

Položka Administratívne výdavky a výdavky na IT zahŕňa sumy, ktoré vychádzajú z internej dohody o ERF s Komisiou a sú určené na pokrytie administratívnych výdavkov, ktoré vzniknú ústrediu aj delegáciám v súvislosti s riadením programov ERF.

4. **PODMIENENÉ AKTÍVA A PODMIENENÉ ZÁVÄZKY A INÉ VÝZNAMNÉ ZVEREJNENÉ ÚDAJE**

4.1. **PODMIENENÉ AKTÍVA**

Podmienené aktíva sú možné aktíva, ktoré vznikajú z minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine nastaním alebo nenastaním jednej alebo viacerých neistých budúcich udalostí, ktoré účtovná jednotka nedokáže úplne ovplyvňovať.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Záruky na predbežné financovanie	–	–	*19*	*19*	*32*
Spolu	–	–	**19**	**19**	**32**

Záruky na predbežné financovanie sa v určitých prípadoch vyžadujú od prijímateľov, ktorí nie sú členskými štátmi, pri vyplácaní preddavkových platieb.

Na konci roka 2024 predstavovali záruky na predbežné financovanie 19 mil. EUR v porovnaní s 32 mil. EUR v roku 2023. Je to v súlade s ukončovaním činnosti ERF a s postupným ukončením zmlúv.

V prípade zmlúv v rámci nepriameho riadenia prijímateľom záruk nie je ERF, ale iný verejný obstarávateľ, a preto ich ERF nevykazuje.

4.2. **PODMIENENÉ ZÁVÄZKY**

Podmienené záväzky predstavujú buď možné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktoré účtovná jednotka nedokáže úplne ovplyvňovať, alebo ide o súčasné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí, pri ktorých úbytok zdrojov nie je pravdepodobný alebo ich výšku nemožno dostatočne spoľahlivo stanoviť.

4.2.1. *Poskytnuté záruky*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Poskytnuté záruky	–	–	*26*	*26*	*28*

V predchádzajúcej tabuľke sa zobrazuje rozsah expozície ERF voči možným budúcim platbám súvisiacim so zárukami poskytnutými skupine EIB alebo iným finančným inštitúciám. Sumy sa uvádzajú po odpočítaní finančných rezerv alebo finančných záväzkov vykázaných pre tieto programy.

Suma 26 mil. EUR súvisí so zárukami v rámci týchto finančných nástrojov: 9 mil. EUR v rámci finančného nástroja Euritz, 10 mil. EUR v rámci fondu KULIMA a ďalšie 7 mil. EUR v rámci nástroja poľnohospodárskeho hodnotového reťazca ZAMBIA.

4.2.2. *Podmienené záväzky súvisiace s právnymi spormi*

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Nevyriešené právne spory	–	–	*7*	*7*	*7*

Na konci roka 2024 ostávali len dva nevyriešené spory v celkovej výške 7 mil. EUR.

4.3. **INÉ VÝZNAMNÉ ZVEREJNENÉ ÚDAJE**

4.3.1. *Neuhradené záväzky, ktoré ešte neboli vynaložené ako výdavky*

Suma uvedená ďalej zodpovedá rozdielu týchto nesplatených rozpočtových záväzkov (RAL, *Reste à Liquider*) a príslušných súm, ktoré boli vo výkaze finančných výsledkov vykázané ako výdavky. Nesplatené rozpočtové záväzky predstavujú záväzky, ktoré ešte neboli uhradené a/alebo ktorých viazanosť nebola ešte zrušená. Ide o bežný následok existencie viacročných programov.

v mil. EUR

	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2024	31.12.2023
Neuhradené záväzky, ktoré ešte neboli vynaložené ako výdavky	*15*	*166*	*2 520*	*2 701*	*3 449*

Pokles v neuhradených záväzkoch (ďalej len „RAL“) vo veľkej miere vyplýva z poklesu neuhradených rozpočtových záväzkov, ktoré na konci roka 2024 dosiahli celkovú výšku 3 812 mil. EUR (2023: 5 116 mil. EUR). Je to v súlade so životným cyklom ERF, ako aj s vývojom počtu otvorených zmlúv (pozri poznámku 2.2).

5. **RIADENIE FINANČNÉHO RIZIKA**

Nasledujúce údaje súvisiace s riadením finančného rizika ERF sa týkajú pokladničných operácií, ktoré Komisia uskutočnila v mene ERF s cieľom implementovať jeho zdroje.

5.1. **POLITIKY RIADENIA RIZÍK A HEDŽINGOVÉ ČINNOSTI**

Pravidlá a zásady riadenia pokladničných operácií sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách pre 11. ERF a vo vnútornej dohode.

Na základe uvedených predpisov sa uplatňujú tieto hlavné zásady:

a) Príspevky ERF hradia členské štáty na osobitné účty, ktoré sa otvoria v emisnej banke každého členského štátu alebo v ním určenej finančnej inštitúcii. Sumy takýchto príspevkov zostanú na týchto osobitných účtoch dovtedy, kým nebude potrebné vykonať platby ERF.

b) Členské štáty hradia príspevky ERF v EUR, pričom platby ERF sú denominované v EUR a iných menách.

c) Pri bankových účtoch založených Komisiou v mene ERF nie je povolené prečerpanie.

Okrem osobitných účtov Komisia otvára v mene ERF aj iné bankové účty vo finančných inštitúciách (v centrálnych bankách a komerčných bankách), a to na účely uskutočňovania platieb a prijímania iných príjmov, ako sú príspevky členských štátov do rozpočtu.

Pokladničné a platobné operácie sú vysoko automatizované a opierajú sa o moderné informačné systémy. Na zaručenie bezpečnosti systému a na zabezpečenie oddelenia funkcií, ktoré sa vyžaduje na základe nariadenia o rozpočtových pravidlách, štandardov vnútornej kontroly Komisie, ako aj na základe audítorských zásad, sa používajú osobitné postupy.

Písomný súbor usmernení a postupov reguluje riadenie pokladničných a platobných operácií s cieľom obmedziť operačné a finančné riziko a zabezpečiť primeranú úroveň kontroly. Tieto usmernenia a postupy sa vzťahujú na rôzne oblasti činností a ich dodržiavanie sa pravidelne kontroluje.

5.2. **MENOVÉ RIZIKO**

Vystavenie ERF menovému riziku na konci roka – čistá pozícia

v mil. EUR

	31.12.2024				31.12.2023			
	USD	EUR	Iné	Spolu	USD	EUR	Iné	Spolu
Finančné aktíva								
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote	*10*	4	*7*	*21*	*7*	*7*	3	*17*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	42	61	9	*112*	16	49	8	*73*
Pohľadávky	*6*	*5*	–	*11*	*7*	*4*	–	*11*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*11*	*400*	–	*411*	*6*	*595*	–	*601*
	69	**470**	**16**	**555**	**36**	**655**	**11**	**704**
Finančné záväzky								
Finančné rezervy a záväzok z finančnej záruky	–	*3*	–	*3*	–	*2*	*2*	*4*
	–	**3**	–	**3**	–	**2**	**2**	**4**
Spolu	**69**	**473**	**16**	**558**	**36**	**657**	**13**	**706**

Všetky príspevky sa vedú v EUR a iné meny sa nakupujú iba vtedy, ak sú potrebné na vykonanie platby. V dôsledku toho nie sú pokladničné operácie ERF vystavené menovému riziku.

5.3. **ÚROKOVÉ RIZIKO**

ERF si žiadne peniaze nepožičiava, a v dôsledku toho nie je vystavený úrokovému riziku.

Získava úroky zo zostatkov, ktoré drží na rôznych bankových účtoch. Komisia preto v mene ERF zaviedla opatrenia, aby sa zabezpečilo, že získané úroky náležite odrážajú trhové úrokové sadzby, ako aj ich možné kolísanie.

Príspevky do rozpočtu ERF pripisuje každý členský štát na osobitný účet otvorený v ním určenej finančnej inštitúcii. Na riešenie rizika záporného úročenia, ktoré existovalo pred niekoľkými rokmi, sú zavedené postupy riadenia likvidity, aby sa minimalizovali zostatky na príslušných účtoch. Okrem toho v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2016/888 ([7]) prípadné záporné úročenie týchto účtov znáša príslušný členský štát.

Jednodňové zostatky držané na účtoch v komerčných bankách sa úročia denne. Úročenie zostatkov na takýchto účtoch vychádza z variabilných trhových sadzieb, na ktoré sa uplatňuje zmluvná marža (kladná alebo záporná). V prípade väčšiny účtov sa výpočet úroku odvíja od trhovej referenčnej sadzby a upravuje sa tak, aby odrážal akúkoľvek fluktuáciu tejto sadzby. V dôsledku toho ERF nie je vystavený riziku, že jeho zostatky budú úročené pri nižších ako trhových sadzbách.

5.4. **KREDITNÉ RIZIKO (RIZIKO PROTISTRANY)**

Maximálna expozícia voči kreditnému riziku:

Pokiaľ ide o finančné aktíva, oznámené hodnoty sú čisté účtovné hodnoty a predstavujú expozíciu ERF voči kreditnému riziku na konci vykazovaného obdobia.

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Finančné aktíva		
Úvery	*21*	*16*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*411*	*601*
Pohľadávky z výmenných transakcií (*)	*11*	*11*
Poskytnuté záruky		
Zmluvy o finančnej záruke	*12*	*14*
Spolu k 31. 12. 2024	**454**	**642**

(*) Bez odložených výdavkov.

Úvery z finančných nástrojov: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2024				
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Úverový rating					
Prémiový a vysoký stupeň	–	–	–	–	–
Stredný stupeň vyšší	–	–	–	–	–
Stredný stupeň nižší	–	–	–	–	–
Neinvestičný stupeň a stupeň zlyhania	*16*	*6*	*3*	–	*25*
Hrubá účtovná hodnota	**16**	**6**	**3**	–	**25**

([7]) Nariadenie Rady (EÚ) 2016/888 zo 6. júna 2016, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/323 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, pokiaľ ide o platby splátok (Ú. v. EÚ L 149, 7.6.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/888/oj).

v mil. EUR

31.12.2024					
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Mínus opravná položka na stratu	*3*	*1*	–	–	4
Čistá účtovná hodnota	**13**	**5**	**3**	–	**21**

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Úverový rating		
Prémiový a vysoký stupeň	*314*	*514*
Stredný stupeň vyšší	*91*	*77*
Stredný stupeň nižší	*6*	*11*
Neinvestičný stupeň a stupeň zlyhania	–	–
Hrubá účtovná hodnota	**411**	**601**
Mínus opravná položka na stratu	-	-
Čistá účtovná hodnota	**411**	**601**

Pohľadávky: úverová kvalita

v mil. EUR

31.12.2024						
	Nie po termíne splatnosti	Po splatnosti 0 – 30 dní	Po splatnosti 31 – 90 dní	Po spl. 91 dní – 1 rok	Po spl. > 1 rok	Spolu
Hrubá účtovná hodnota	11	–	–	–	–	*11*
Mínus opravná položka na stratu	–	–	–	–	–	–
Čistá účtovná hodnota	**11**	–	–	–	–	*11*

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit: úverová kvalita

V roku 2024 sa finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit zahrnuté v týchto finančných výkazoch vzťahujú na kapitálové investície, ktoré nepodliehajú kreditnému riziku (pozri poznámku 2.1).

5.5. **RIZIKO LIKVIDITY**

Analýza splatnosti finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

Finančné záväzky a splatné záväzky v tejto položke sú zverejnené prostredníctvom účtovných hodnôt zo súvahy.

v mil. EUR

	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Finančné záväzky k 31. 12. 2024	*256*	*–*	*–*	*256*
Finančné záväzky k 31. 12. 2023	*391*	*2*	*–*	*393*

Rozpočtové zásady uplatňované na ERF zabezpečujú, že celkové peňažné zdroje určené na rozpočtové obdobie vždy postačujú na realizáciu platieb. Celkové príspevky členských štátov sa teda rovnajú celkovej sume platobných rozpočtových prostriedkov na príslušné rozpočtové obdobie.

Príspevky členských štátov do ERF sa však uhrádzajú v troch splátkach za rok, pričom platby podliehajú sezónnosti.

Medzi pokladnicou Komisie a príslušnými útvarmi vynakladajúcimi prostriedky sa pravidelne vymieňajú informácie o situácii pokladnice, aby sa zabezpečilo, že v pokladnici je vždy dostatok prostriedkov na uhradenie platieb, ktoré sa majú uskutočniť v každom mesiaci.

Okrem toho je potrebné uviesť, že pri každodenných pokladničných operáciách ERF sa vďaka automatickému systému na správu pokladničnej hotovosti zabezpečí, že na jednotlivých bankových účtoch ERF sa každý deň nachádza dostatočná likvidita.

6. ZVEREJNENIA O SPRIAZNENÝCH OSOBÁCH

Spriaznenými stranami ERF sú Trustový fond EÚ „Bêkou“, trustový fond EÚ pre Afriku a Európska komisia. Transakcie medzi týmito účtovnými jednotkami sú súčasťou bežných operácií ERF, čo znamená, že na základe pravidiel účtovania EÚ neexistujú žiadne osobitné požiadavky na vykazovanie týchto transakcií.

ERF nemá samostatný riadiaci orgán, pretože ho spravuje Komisia. Nároky kľúčových riadiacich pracovníkov EÚ vrátane Komisie sú vykázané v konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie v rámci položky 7.2 „Nároky kľúčových riadiacich pracovníkov“.

7. UDALOSTI PO DÁTUME ZOSTAVENIA SÚVAHY

K dátumu podpisu tejto účtovnej závierky účtovník ERF nezaznamenal žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali samostatné zverejnenie v rámci tohto oddielu, ani mu žiadne takéto udalosti neboli oznámené. Ročná účtovná závierka a s ňou súvisiace poznámky boli zostavené na základe najnovších dostupných údajov, čo je zohľadnené v uvedených informáciách.

8. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU

Hospodársky výsledok za rok je vypočítaný podľa zásad akruálneho účtovníctva. Výsledok rozpočtového hospodárenia je však založený na pravidlách hotovostného účtovníctva. Keďže hospodársky výsledok a rozpočtový výsledok vyplývajú z rovnakých príslušných operačných transakcií, zaistenie ich zosúhlasenia je užitočným kontrolným nástrojom. Toto zosúhlasenie je uvedené v nasledujúcej tabuľke, v ktorej sa kladie dôraz na kľúčové vyrovnávacie sumy rozdelené medzi príjmové a výdavkové položky. Poznámky k tabuľke poskytujú dodatočné informácie o povahe kľúčových zosúhlasovacích položiek.

v mil. EUR

	2024	2023
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(1 240)**	**(2 249)**
Príjmy		
Nároky bez vplyvu na výsledok rozpočtového hospodárenia	*(25)*	*(11)*
Nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté	*(4)*	*(2)*
Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku	*18*	*12*
Čistý vplyv predbežného financovania	*38*	*36*
Časovo rozlíšené príjmy (čisté)	*(98)*	*(54)*
Výdavky		
Výdavky v bežnom roku, zatiaľ neuhradené	*65*	*(55)*
Výdavky z predchádzajúcich rokov uhradené v bežnom roku	*(176)*	*(349)*
Čistý vplyv predbežného financovania	*1 147*	*556*
Časovo rozlíšené výdavky (čisté)	*(1 071)*	*59*
ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(1 345)**	**(2 056)**

8.1. ZOSÚHLASOVACIE POLOŽKY – PRÍJMY

Príjmy za rozpočtový rok zodpovedajú príjmom vybratým na základe nárokov vzniknutých v priebehu daného roka a sumám vybratým na základe nárokov z predchádzajúcich rokov.

Nároky bez vplyvu na rozpočtový výsledok sú zaúčtované v rámci hospodárskeho výsledku, avšak z pohľadu rozpočtu ich nemožno považovať za príjmy, keďže získaná suma je presunutá do rezervy a nemožno ju bez rozhodnutia Rady nanovo viazať.

V záujme zosúhlasenia sa musia od hospodárskeho výsledku odpočítať **nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté**, keďže nie sú súčasťou rozpočtových príjmov. Naopak, **nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku** sa musia na účely zosúhlasenia k hospodárskemu výsledku pripočítať.

Čistý vplyv položky predbežného financovania sa vzťahuje na zúčtovanie predbežného financovania so sumami vymoženými od prijímateľov. Tieto peňažné príjmy predstavujú rozpočtové príjmy, ale nemajú vplyv na hospodársky výsledok a musia sa preto na účely zosúhlasenia pripočítať.

Čisté časovo rozlíšené príjmy tvoria hlavne časovo rozlíšené príjmy na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off). Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené príjmy za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené príjmy za predchádzajúci rok.

8.2. ZOSÚHLASOVACIE POLOŽKY – VÝDAVKY

Výdavky v bežnom roku, zatiaľ neuhradené sa na účely zosúhlasenia pripočítajú, keďže sú zahrnuté v hospodárskom výsledku, nie sú však súčasťou rozpočtových výdavkov. **Výdavky z predchádzajúcich rokov uhradené v bežnom roku** sa však musia na účely zosúhlasenia od hospodárskeho výsledku odpočítať, keďže sú súčasťou rozpočtových výdavkov v bežnom roku, ale nemajú vplyv na hospodársky výsledok alebo znižujú výdavky v prípade opráv.

Peňažné príjmy plynúce zo **zrušených platieb** nemajú vplyv na hospodársky výsledok, majú však vplyv na rozpočtový výsledok.

Čistý vplyv predbežného financovania tvoria nové sumy predbežného financovania uhradené v bežnom roku (vykázané ako rozpočtové výdavky roka) a zúčtovania platieb predbežného financovania uhradených v bežnom roku alebo v predchádzajúcich rokoch prostredníctvom schválenia oprávnených nákladov. Druhý prípad predstavuje výdavky z hľadiska časového rozlíšenia, ktoré ale nie sú vykázané v rozpočtových účtoch, pretože pôvodná platba predbežného financovania už bola zohľadnená ako rozpočtový výdavok v čase jej realizácie.

Čisté časovo rozlíšené výdavky súvisia predovšetkým s časovým rozlíšením uskutočneným na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off), t. j. s oprávnenými výdavkami, ktoré vznikli prijímateľom finančných prostriedkov ERF, ale ktoré ešte neboli ERF nahlásené. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené výdavky za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené výdavky za predchádzajúci rok.

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ BÊKOU ZA ROK 2024 ([8])

([8]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na tisíce eur (tis. EUR) sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

PODKLADOVÉ INFORMÁCIE

Všeobecné súvislosti trustových fondov Únie

Zriadenie

V súlade s článkami 238 a 239 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách) ([9]), a s článkom 35 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (nariadenie o rozpočtových pravidlách ERF) ([10]), môže Komisia zriaďovať trustové fondy Únie pre vonkajšie činnosti (ďalej len „trustové fondy EÚ“). Trustové fondy Únie sa vytvárajú na základe dohody uzatvorenej s inými darcami pre akcie v núdzovej situácii a pre akcie po prekonaní núdzovej situácie potrebné v reakcii na krízu alebo pre tematické akcie.

Trustové fondy Únie zriaďuje Európska komisia rozhodnutím po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou alebo po schválení z ich strany. Toto rozhodnutie zahŕňa dohodu o zriadení uzatvorenú s inými darcami.

Trustové fondy Únie sa zriaďujú a implementujú len vtedy, ak spĺňajú tieto podmienky:

— existuje pridaná hodnota intervencie Únie: ciele trustových fondov Únie, najmä z dôvodu ich rozsahu alebo možných účinkov, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než na vnútroštátnej úrovni, a použitie existujúcich finančných nástrojov by nebolo dostatočné na dosiahnutie cieľov politík Únie,

— trustové fondy Únie zaisťujú jasnú politickú viditeľnosť Únie a výhody z hľadiska riadenia, ako aj lepšiu kontrolu zo strany Únie nad rizikami a vyplácaním príspevkov Únie a iných darcov,

— trustové fondy Únie nezdvojujú iné existujúce spôsoby financovania alebo podobné nástroje bez toho, aby prinášali ďalšie výhody,

— ciele trustových fondov Únie sú zosúladené s cieľmi nástroja alebo rozpočtovej položky Únie, z ktorých sa financujú.

Súčasné trustové fondy EÚ

K uvedenému dátumu Komisia zriadila štyri trustové fondy EÚ:

— Trustový fond EÚ „BÊKOU“, ktorého cieľom je podporovať všetky aspekty východiska z krízy Stredoafrickej republiky a jej úsilie o obnovu. Fond bol zriadený 15. júla 2014.

— Trustový fond EÚ MADAD – Regionálny trustový fond Európskej únie zriadený v reakcii na krízu v Sýrii. Fond bol zriadený 15. decembra 2014.

— Trustový fond EÚ pre Afriku – núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike. Fond bol zriadený 12. novembra 2015.

— Trustový fond EÚ pre Kolumbiu, ktorým sa podporuje vykonávanie mierovej dohody pri počiatočnej obnove a stabilizácii po ukončení konfliktu. Fond bol zriadený 12. decembra 2016.

Misia

Trustový fond EÚ „Bêkou“ bol založený na podporu stabilizácie a obnovy Stredoafrickej republiky (SAR). Jeho hlavným cieľom, ako je stanovené v dohode o zriadení, je „poskytovať stabilnú, cielenú pomoc na posilnenie odolnosti zraniteľných skupín a podporu pre všetky aspekty prekonávania krízy a obnovy v Stredoafrickej republike, koordinovať krátkodobé, strednodobé a dlhodobé opatrenia a pomáhať susedným krajinám zvládať dôsledky krízy“.

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) Nariadenie Rady (EÚ) 2018/1877 z 26. novembra 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a o zrušení nariadenia (EÚ) 2015/323 (Ú. v. EÚ L 307, 3.12.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj).

Hlavné prevádzkové činnosti

Trustový fond Únie združuje zdroje od rôznych darcov na financovanie programov na základe dohodnutých cieľov. Od jeho vytvorenia v júli 2014 bolo v rámci Trustového fondu EÚ Bêkou prijatých 22 programov a počet prijímateľov presiahol 2,5 milióna. Tieto programy majú pomôcť Stredoafrickej republike (SAR) a jej obyvateľstvu v období po kríze v roku 2013. Cieľom Trustového fondu EÚ Bêkou je konkrétnejšie zabezpečiť prístup k základným službám (najmä k zdravotnej starostlivosti, vode a sanitácii), podporovať hospodárske oživenie a tvorbu pracovných miest, ako aj sociálnu súdržnosť a zmierenie.

Riadenie a správa

Riadenie Trustového fondu EÚ Bêkou zabezpečuje Európska komisia, ktorá koná aj ako sekretariát jeho dvoch riadiacich orgánov – správnej rady trustového fondu a operačného výboru. Správna rada trustového fondu a operačný výbor Trustového fondu EÚ Bêkou sa skladajú zo zástupcov darcov, Komisie, Európskeho parlamentu, zástupcu orgánov Stredoafrickej republiky a pozorovateľov. Pravidlá týkajúce sa zloženia správnej rady a jej vnútorné pravidlá sú stanovené v dohode o zriadení trustového fondu Únie.

Hlavnou úlohou rady je stanoviť a preskúmať celkovú stratégiu trustového fondu. Operačný výbor je zodpovedný za výber opatrení financovaných fondom a dohliada nad ich vykonávaním. Výbor ďalej schvaľuje ročné účtovné závierky a výročné správy o činnostiach financovaných trustovým fondom.

Zdroje financovania

Trustový fond EÚ Bêkou sa financuje prostredníctvom príspevkov od darcov.

Ročná účtovná závierka

Základ pre zostavenie

Právny rámec a lehoty na vypracovanie ročnej účtovnej závierky sú stanovené v Dohode o zriadení trustového fondu Európskej únie pre Stredoafrickú republiku, Trustového fondu EÚ Bêkou a stanovení jeho vnútorných pravidiel (ďalej len „dohoda o zriadení“). Podľa tejto dohody o zriadení sa ročná účtovná závierka pripravuje v súlade s pravidlami prijatými účtovníkom Komisie (účtovné pravidlá EÚ), ktoré vychádzajú z medzinárodne uznávaných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

Účtovník

Účtovník Komisie je účtovníkom trustových fondov Únie. Je zodpovedný za stanovenie účtovných postupov a účtovnej osnovy, ktoré sú spoločné pre všetky trustové fondy Únie. Vnútorný audítor Komisie, OLAF a Dvor audítorov majú vo vzťahu k trustovým fondom Únie rovnaké právomoci ako vo vzťahu k ostatným činnostiam, ktoré vykonáva Komisia. Trustové fondy Únie sú ďalej každý rok predmetom nezávislého externého auditu.

Zloženie ročnej účtovnej závierky

Ročná účtovná závierka sa týka obdobia od 1. januára do 31. decembra a obsahuje finančné výkazy a správy o plnení rozpočtu. Zatiaľ čo finančné výkazy a doplňujúce poznámky sa pripravujú na základe akruálneho účtovníctva, správy o plnení rozpočtu vychádzajú predovšetkým z pohybu peňažných prostriedkov.

Postup od predbežnej účtovnej závierky po absolutórium

Ročná účtovná závierka podlieha nezávislému externému auditu. Predbežná ročná účtovná závierka vypracovaná účtovníkom sa zasiela do 15. februára nasledujúceho roka operačnému výboru, ktorý ju následne zasiela audítorskej spoločnosti vybranej účtovnou jednotkou na základe tendra. Účtovník po audite pripraví konečnú ročnú účtovnú závierku a predloží ju na schválenie operačnému výboru [článok 8.3.4 písm. c)].

Ročná účtovná závierka Trustového fondu EÚ Bêkou sa konsoliduje v ročnej účtovnej závierke Európskeho rozvojového fondu.

Významné činnosti

Úspechy roka

V júli 2014 EÚ spustila svoj vôbec prvý trustový fond s názvom Bêkou (čo v jazyku sango znamená nádej) na pomoc Stredoafrickej republike (SAR) a jej obyvateľstvu v období po kríze v roku 2013. Cieľom Trustového fondu EÚ Bêkou je zabezpečiť prístup k základným službám (najmä k zdravotnej starostlivosti, vode a sanitácii), podporovať rozvoj vidieka a hospodársku obnovu, ako aj zmierenie. Od vytvorenia Trustového fondu EÚ Bêkou bolo v rámci neho financovaných 22 programov, ktoré zahŕňali 119 projektov, a počet prijímateľov presiahol viac ako polovicu populácie krajiny.

Stredoafrická republika zostáva zo všetkých hľadísk nestabilným štátom, najmä pokiaľ ide o správu vecí verejných a dostupnosť miestnych zdrojov (ľudských, technických, finančných atď.) na riešenie rozvojových problémov.

Bezpečnostná situácia sa zlepšuje; násilie medzi ozbrojenými silami sa znižuje. Destabilizáciou susedných krajín sa však zvyšuje nestabilita v krajine prílevom sudánskych utečencov do Stredoafrickej republiky. Čad a Stredoafrická republika uzavreli v októbri dohodu o spoločnej ochrane spoločných hraníc. Približne 20 % obyvateľov Stredoafrickej republiky je stále vysídlených, preto je potreba humanitárnej pomoci naďalej vysoká.

Hospodárska situácia sa vyznačuje výrazným poklesom verejných príjmov v súvislosti so slabým rastom. Dialóg s Medzinárodným menovým fondom (MMF) však pokračuje.

Politický život v roku 2025 bude poznačený komunálnymi a prezidentskými voľbami, ktoré boli opakovane odložené.

Riadenie operácií fondu Bêkou sa presunulo na delegáciu v Stredoafrickej republike, finančná a zmluvná stránka je však stále centralizovaná v Bruseli.

Kľúčové úspechy v špecifických oblastiach záujmu

Kľúčové úspechy roku 2024 uvedené ďalej odrážajú hlavné špecifické ciele/oblasti intervencie trustového fondu.

V oblasti prístupu k službám sa z Trustového fondu Bêkou naďalej podporoval sektor zdravia a sektor vody, sanitácie a hygieny. V roku 2024 malo ďalších 107 842 osôb prospech zo zlepšeného prístupu k vode, hygienickým a sanitačným službám (EHA – ukazovateľ 1.1), čím sa celkový počet od začiatku fondu zvýšil na 1 177 587 príjemcov. Išlo o 5 % prekročenie pôvodného cieľa.

Počet ľudí, ktorí počas roka využili lekárske konzultácie a zdravotné intervencie (ukazovateľ 1.2), bol nízky (53 264) v dôsledku ukončenia projektov súvisiacich s treťou časťou programu v oblasti zdravia. S celkovým počtom prijímateľov 9 132 811 pri cieľovom počte 7 915 873 je to však o 15 % viac, ako sa očakávalo. Posledné dva projekty v oblasti zdravia (RESULDE ALIMA a GENRE III IRC) tento rok ukončili činnosť.

Počet prijímateľov činností zameraných na zvyšovanie gramotnosti sa v rokoch 2023 až 2024 oproti pôvodnému cieľu výrazne zvýšil (+35 %) zo 17 105 na 23 054.

V oblasti sociálnej súdržnosti sa väčšina činností vykonávaných s podporou trustového fondu EÚ „Bêkou“ zamerala na posilnenie postavenia žien a boj proti rodovo motivovanému násiliu, ako aj na posilnenie médií v krajine.

V roku 2024 sa na 15 741 dievčat alebo žien vzťahovali činnosti na posilnenie ich sociálno-ekonomického postavenia, čím počet prijímateľov dosiahol 173 109, čo je výrazne nad pôvodným cieľom (+380 %). Tento rok sa v rámci programu Bêkou (ukazovateľ 2.2) poskytla podpora 2 494 osobám, ktoré zažili rodovo podmienené násilie, čo predstavuje celkový počet 16 769 osôb z plánovaného počtu 133 943. To predstavuje iba 13 % mieru dokončenia.

V rámci „*činnosti 2.4 (budovanie občianskeho mieru po konflikte a/alebo predchádzanie konfliktom*)“ získalo podporu o 36 870 osôb viac, čo predstavuje celkovo 418 581 osôb (+172 %) od vytvorenia fondu.

V oblasti podpory obnovy hospodárskych a výrobných odvetví sa z Trustového fondu EÚ Bêkou podporilo produktívne poľnohospodárstvo aj poľnohospodárstvo zamerané na výživu, čím sa podporili poľnohospodárske družstvá a drobní poľnohospodári, posilnilo sa vytváranie pracovných miest (práca s vysokým podielom práce, odborné vzdelávanie, ako aj rozvoj činností, ktoré sú zdrojom príjmu) a uľahčil sa prístup k finančným službám pre malé podniky a jednotlivcov.

Tento rok sa v rámci tohto cieľa dosiahlo len málo výsledkov, keďže väčšina projektov je už ukončená. Aj tak sa o 2 % (1 471) zvýšil počet osôb, ktoré dostali podporu na začatie činnosti vytvárajúcej príjem. Počas roka využilo činnosti odborného vzdelávania 6 263 osôb (ukazovateľ 3.6), čo predstavuje nárast o 6 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Prostredníctvom projektu DEVRUR II realizovaného agentúrou Enabel sa poskytla odborná príprava 6 220 osobám.

Prostredníctvom projektu PAPEUR Rural (ITC) pokračovala podpora 35 družstiev založených v roku 2022.

Rozpočet a plnenie rozpočtu

Do konca roka 2024 príspevky do trustového fondu EÚ „Bêkou“ dosiahli viac ako 310 mil. EUR, rovnako ako v predchádzajúcom roku 2023, ako aj 2 mil. EUR iných príjmov zo získaných úrokov. Trustový fond sfinalizoval záväzky a zazmluvnenie všetkých prijatých príspevkov k 31. decembru 2021 okrem fondov vyhradených na monitorovanie, hodnotenie, audit a komunikáciu, ktoré možno zazmluvniť aj po tomto dátume.

V roku 2024 sa vyplatilo viac ako 7 mil. EUR dodávateľom; od založenia trustového fondu EÚ „Bêkou“ dosiahli celkové vyplatené prostriedky viac než 290 mil. EUR.

V roku 2024 prebiehalo 11 zmlúv s celkovým rozpočtom približne 81 mil. EUR. Z toho 8 operačných projektov a 1 projekt technickej pomoci.

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

— predbežné financovanie: znížené o 1 126 tis. EUR v dôsledku ukončovania činnosti trustového fondu a následného zníženia počtu nových zmlúv: v roku 2024 sa podpísalo len 5 zmlúv týkajúcich sa audítorských, hodnotiacich a komunikačných činností vo výške 167 tis EUR;

— finančné záväzky: znížené o 6 893 tis. EUR najmä z dôvodu nevyplatenia príspevkov v priebehu roka;

— prevádzkové výdavky: pokles o 17 968 tis. EUR v dôsledku prebiehajúceho ukončovania činnosti trustového fondu, ktoré viedlo k zníženiu počtu otvorených zmlúv, a tým k zníženiu výdavkov.

SÚVAHA

v tis. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ AKTÍVA		
Predbežné financovanie	–	–
	–	–
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA		
Predbežné financovanie	*2 619*	*3 745*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2 267*	*3 462*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*23 465*	*28 420*
	28 350	**35 627**
AKTÍVA SPOLU	**28 350**	**35 627**

v tis. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY		
Finančné záväzky	*(24 108)*	*(31 001)*
	(24 108)	**(31 001)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY		
Záväzky	*(2 536)*	–
Časovo rozlíšené výdavky	*(1 707)*	*(4 626)*
	(4 243)	**(4 626)**
ZÁVÄZKY SPOLU	**(28 350)**	**(35 627)**
ČISTÉ AKTÍVA	–	–

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v tis. EUR

	2024	2023
PRÍJMY		
Príjmy z nevýmenných transakcií		
Príjmy z darov	*6 894*	*24 550*
Vymáhanie výdavkov	*183*	*717*
	7 076	**25 268**
Príjmy z výmenných transakcií		
Finančné príjmy	*884*	*636*
	884	**636**
Príjmy spolu	**7 961**	**25 904**
VÝDAVKY		
Prevádzkové výdavky	*(6 310)*	*(24 278)*
Náklady financovania	*(166)*	–
Ostatné výdavky	*(1 485)*	*(1 626)*
Výdavky spolu	**(7 961)**	**(25 904)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	–	–

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v tis. EUR

	2024	2023
Hospodársky výsledok za rok	–	–
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*1 126*	*7 420*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*1 196*	*132*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*(6 894)*	*18 450*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*2 536*	*(4 563)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov	*(2 919)*	*2 665*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**(4 955)**	**24 104**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	*(4 955)*	*24 104*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	*28 420*	*4 316*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	*23 465*	*28 420*

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2024 ([11])

([11]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na tisíce eur (tis. EUR) sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

PODKLADOVÉ INFORMÁCIE O TRUSTOVOM FONDE EÚ PRE AFRIKU

Všeobecné súvislosti trustových fondov Únie

Zriadenie

V súlade s článkami 238 a 239 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách) ([12]), a s článkom 35 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (nariadenie o rozpočtových pravidlách ERF) ([13]), môže Komisia zriaďovať trustové fondy Únie pre vonkajšie činnosti (ďalej len „trustové fondy EÚ“). Trustové fondy Únie sa vytvárajú na základe dohody uzatvorenej s inými darcami pre akcie v núdzovej situácii a pre akcie po prekonaní núdzovej situácie potrebné v reakcii na krízu alebo pre tematické akcie.

Trustové fondy Únie zriaďuje Európska komisia rozhodnutím po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou alebo po schválení z ich strany. Toto rozhodnutie zahŕňa dohodu o zriadení uzatvorenú s inými darcami.

Trustové fondy Únie sa zriaďujú a implementujú len vtedy, ak spĺňajú tieto podmienky:

— existuje pridaná hodnota intervencie Únie: ciele trustových fondov Únie, najmä z dôvodu ich rozsahu alebo možných účinkov, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než na vnútroštátnej úrovni, a použitie existujúcich finančných nástrojov by nebolo dostatočné na dosiahnutie cieľov politík Únie,

— trustové fondy Únie zaisťujú jasnú politickú viditeľnosť Únie a výhody z hľadiska riadenia, ako aj lepšiu kontrolu zo strany Únie nad rizikami a vyplácaním príspevkov Únie a iných darcov,

— trustové fondy Únie nezdvojujú iné existujúce spôsoby financovania alebo podobné nástroje bez toho, aby prinášali ďalšie výhody,

— ciele trustových fondov Únie sú zosúladené s cieľmi nástroja alebo rozpočtovej položky Únie, z ktorých sa financujú.

Súčasné trustové fondy EÚ

K uvedenému dátumu Komisia zriadila štyri trustové fondy EÚ:

— Trustový fond EÚ „BÊKOU“, ktorého cieľom je podporovať všetky aspekty východiska z krízy Stredoafrickej republiky a jej úsilie o obnovu. Fond bol zriadený 15. júla 2014.

— Trustový fond EÚ MADAD – Regionálny trustový fond Európskej únie zriadený v reakcii na krízu v Sýrii. Fond bol zriadený 15. decembra 2014.

— Trustový fond EÚ pre Afriku – núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike. Fond bol zriadený 12. novembra 2015.

— Trustový fond EÚ pre Kolumbiu, ktorým sa podporuje vykonávanie mierovej dohody pri počiatočnej obnove a stabilizácii po ukončení konfliktu. Fond bol zriadený 12. decembra 2016.

Misia

Medzi hlavné ciele trustového fondu EÚ pre Afriku patria podpora všetkých aspektov stability a príspevok k lepšiemu riadeniu migrácie, ako aj k riešeniu základných príčin destabilizácie, núteného vysídľovania a neregulárnej migrácie, a to konkrétne podporou odolnosti, hospodárskych a rovnakých príležitostí, bezpečnosti a rozvoja, ako aj riešením porušovania ľudských práv.

([12]) Nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509.
([13]) Nariadenie (EÚ) 2018/1877.

Hlavné prevádzkové činnosti

Trustový fond Únie združuje zdroje od rôznych darcov na financovanie opatrenia na základe dohodnutých cieľov. Trustový fond EÚ pre Afriku funguje v troch hlavných geografických oblastiach, konkrétne v regióne Sahel a oblasti Čadského jazera, v Africkom rohu a v severnej Afrike. Susedné krajiny oprávnených krajín môžu v jednotlivých prípadoch využívať výhody projektov trustového fondu. Trustový fond je zriadený na obmedzené obdobie na účely krátkodobej a strednodobej reakcie na výzvy v regiónoch.

Riadenie a správa

Riadenie trustového fondu EÚ pre Afriku zabezpečuje Európska komisia, ktorá koná aj ako sekretariát jeho dvoch riadiacich orgánov – správnej rady trustového fondu a operačného výboru. Správna rada trustového fondu a operačný výbor trustového fondu EÚ pre Afriku sa skladajú zo zástupcov darcov a Komisie, ako aj z predstaviteľov členských štátov, ktoré nie sú prispievateľmi, orgánov oprávnených krajín a regionálnych organizácií ako pozorovateľov. Pravidlá týkajúce sa zloženia správnej rady a jej vnútorné pravidlá sú stanovené v dohode o zriadení trustového fondu Únie.

Hlavnou úlohou rady je stanoviť a preskúmať celkovú stratégiu trustového fondu. Operačný výbor je zodpovedný za výber opatrení financovaných fondom a dohliada nad ich vykonávaním. Výbor ďalej schvaľuje ročné účtovné závierky a výročné správy o činnostiach financovaných trustovým fondom.

Zdroje financovania

Trustový fond EÚ pre Afriku sa financuje prostredníctvom príspevkov od darcov.

Základ pre zostavenie

Právny rámec a lehoty na vypracovanie ročnej účtovnej závierky sú stanovené v Dohode, ktorou sa zriaďuje Núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike a stanovujú jeho vnútorné pravidlá (ďalej len „dohoda o zriadení“). Podľa tejto dohody o zriadení sa ročná účtovná závierka pripravuje v súlade s pravidlami prijatými účtovníkom Komisie (účtovné pravidlá EÚ), ktoré vychádzajú z medzinárodne uznávaných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

Účtovník

Účtovník Komisie je na základe dohody o zriadení účtovníkom trustového fondu.

Zloženie ročnej účtovnej závierky

Ročná účtovná závierka sa týka obdobia od 1. januára do 31. decembra a obsahuje finančné výkazy a správy o plnení rozpočtu. Zatiaľ čo finančné výkazy a doplňujúce poznámky sa pripravujú na základe akruálneho účtovníctva, správy o plnení rozpočtu vychádzajú predovšetkým z pohybu peňažných prostriedkov.

Postup od predbežnej účtovnej závierky po absolutórium

Ročná účtovná závierka podlieha nezávislému externému auditu. Predbežná ročná účtovná závierka vypracovaná účtovníkom sa zasiela do 15. februára nasledujúceho roka operačnému výboru, ktorý ju následne zasiela audítorskej spoločnosti vybranej účtovnou jednotkou na základe tendra. Účtovník po audite pripraví konečnú ročnú účtovnú závierku a predloží ju na schválenie operačnému výboru.

Ročná účtovná závierka trustového fondu EÚ pre Afriku sa konsoliduje v ročnej účtovnej závierke Európskeho rozvojového fondu.

Významné činnosti

Úspechy roka

V súlade so skončením zmluvného obdobia 31. decembra 2021 sa od januára 2022 z trustového fondu EÚ pre Afriku nefinancovali nové finančné záväzky ani dodatočné financovanie z rozpočtu. Zazmluvniť je možné len finančné záväzky vzťahujúce sa na administratívne činnosti, ako sú audity, hodnotenia, monitorovacie a komunikačné činnosti. Programy trustového fondu EÚ pre Afriku sa budú ďalej vykonávať až do konca roku 2025.

Počas roka 2024 sa trustový fond EÚ pre Afriku ukázal ako rýchly a účinný nástroj implementácie, ktorý uľahčuje politický dialóg s partnerskými krajinami v Afrike, uplatňuje inovačné prístupy a prináša hmatateľné výsledky v daných troch regiónoch (región Sahelu a Čadského jazera, Afrického rohu a severnej Afriky).

V septembri 2024 zverejnil Európsky dvor audítorov osobitnú audítorskú správu o trustovom fonde EÚ pre Afriku ([14]). Európsky dvor audítorov uznal, že trustový fond EÚ pre Afriku vyvinul nový prístup k zhromažďovaniu informácií o základných príčinách nestability, nelegálnej migrácie a vysídľovania, k identifikácii rizík v oblasti ľudských práv v nestabilnom prostredí a k podávaniu správ o kumulatívnych výsledkoch svojich opatrení. Takisto uznal, že trustový fond EÚ prispel k tomu, že migrácia zostala na poprednom mieste v rozvojovej a politickej agende a že projekty trustového fondu EÚ oznámili splnenie mnohých plánovaných výstupov a čiastočne dosiahli svoje ciele.

V roku 2024 zostáva región Afrického rohu veľmi nestabilným regiónom, ktorý čelí viacerým problémom súvisiacim s vážnymi vplyvmi zmeny klímy, sociálno-ekonomickými a politickými prekážkami a pretrvávajúcimi konfliktmi a bezpečnostnými hrozbami. Okrem pokračujúceho konfliktu v Sudáne pretrvávajú vnútorné rozpory v niektorých častiach Etiópie a nestabilita v Somálsku, pričom dôsledkami krízy v oblasti Červeného mora sú zhoršujúca sa inflácia a neistota v celej oblasti. Od októbra 2024 čelí Sudán najväčšej kríze v oblasti vnútorného vysídlenia na svete, keď je neuveriteľných 14 miliónov ľudí nútených utiecť zo svojich domovov a hľadať útočisko v rámci krajiny alebo mimo nej. Toto masové vysídľovanie malo ďalekosiahly vplyv na susedné krajiny. Napriek tomu je možné identifikovať určitý pozitívny vývoj, napríklad pristúpenie Somálska k Východoafrickému spoločenstvu vo februári 2024, schválenie finančnej podpory MMF pre program hospodárskych reforiem Etiópie a rozhodné zaujatie vedúceho postavenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania Keňou.

V týchto náročných podmienkach zaznamenal trustový fond EÚ v Africkom rohu významný pokrok pri podpore hospodárskych a pracovných príležitostí. Do júna 2024 sa vytvorilo alebo podporilo celkovo 152 000 pracovných miest, z toho 2 471 pracovných miest v prvom polroku 2024. Okrem toho sa vytvorilo alebo podporilo 24 091 mikropodnikov a malých a stredných podnikov, pričom v roku 2024 ich pribudlo 314. Prostredníctvom programov trustového fondu EÚ sa okrem toho približne 750 000 jednotlivcom pomohlo pri rozvíjaní činností vytvárajúcich príjem. Toto úsilie bolo obzvlášť úspešné pri podpore utečencov, pričom 12 349 utečencov profitovalo z vytvárania pracovných miest/podpory a 85 593 osobám sa poskytla pomoc s činnosťami vytvárajúcimi príjem.

Podobne sa v rámci projektov financovaných prostredníctvom trustového fondu EÚ domácnostiam doteraz v 11 miliónoch prípadov poskytli služby zdravotnej starostlivosti, pričom 99 % z nich tvorili lekárske ošetrenia. Zlepšenie prístupu k zdravotníckym zariadeniam sa dosiahlo pre 3,67 milióna osôb, pričom v prvej polovici roka 2024 z toho malo prospech približne 59 000 osôb. Dosiahol sa najväčší polročný výstup týkajúci sa zariadení v oblasti vody, sanitácie a hygieny od vzniku trustového fondu EÚ vybudovaním alebo zrekonštruovaním 1 303 zariadení. Okrem toho sa 3 miliónom osôb poskytla nutričná pomoc, z toho 54 250 osobám v prvom polroku 2024.

V rámci trustového fondu EÚ sa dosiahol významný pokrok v zlepšovaní riadenia migrácie tým, že v prvom polroku 2024 sa prostredníctvom neho poskytla rozhodujúca pomoc a ochrana 3 256 migrantom a vysídleným osobám, čím sa jeho celková doterajšia podpora dostala k takmer 195 000 osobám. Okrem toho v prvom polroku 2024 zohrával trustový fond EÚ kľúčovú úlohu aj pri podpore iniciatív na stabilizáciu a budovanie mieru, pričom na činnostiach zameraných na predchádzanie konfliktom a podporu ľudských práv so zameraním na Južný Sudán sa zúčastnilo celkovo 30 162 osôb. Celkový počet účastníkov tak dosiahol 1,37 milióna, čo prispelo k posilneniu mieru a politickej stability v celom regióne.

([14]) Osobitná správa 17/2024, https://www.eca.europa.eu/sk/publications/sr-2024-17.

V roku 2024 sa región Sahelu a Čadského jazera naďalej potýkal s rastúcou politickou nestabilitou v celom regióne, bezpečnostnými hrozbami, so sociálno-ekonomickými problémami a zintenzívňujúcimi sa konfliktami, ktoré viedli k potravinovej neistote a násilnému vysídleniu ďalších ľudí. Politické rozpory v západnej Afrike sa navyše ešte viac prehĺbili, keďže Burkina Faso, Mali a Niger oznámili svoje vystúpenie z Hospodárskeho spoločenstva západoafrických štátov (ECOWAS).

V prvom polroku 2024 sa konflikty v západnej Afrike zintenzívnili, najmä v krajinách centrálneho Sahelu a v Nigérii. Táto eskalácia bola hlavnou príčinou núteného vysídľovania, ktoré postihlo 10,1 milióna ľudí (vrátane utečencov aj vnútorne vysídlených osôb) v 12 krajinách regiónu Sahelu a Čadského jazera, ktoré sa zúčastňujú na trustovom fonde EÚ.

Inflácia a znehodnotenie meny naďalej postihovali veľkú časť obyvateľov, predovšetkým tých najzraniteľnejších. Od marca do mája 2024 čelilo akútnej potravinovej neistote v západnej Afrike 38 miliónov ľudí, pričom sa očakávalo, že tento počet sa počas neúrodného obdobia v roku 2024 zvýši na 52 miliónov. V týchto náročných podmienkach a bez ohľadu na postupné ukončovanie trustového fondu EÚ, a tým aj drastický pokles jeho aktívnych projektov, sa v prvom polroku 2024 naďalej vykazovali významné výsledky. Napríklad v prvom polroku 2024 využilo pomoc na rozvoj činností vytvárajúcich príjem 56 549 osôb z celkového počtu 831 945 osôb, ktorým sa doteraz poskytla podpora, a 2 686 osôb z celkového počtu 240 470 osôb absolvovalo technické a odborné vzdelávanie a prípravu a/alebo rozvoj zručností.

Okrem toho sa významné úspechy zaznamenali aj v činnostiach zameraných na budovanie mieru, na ktorých sa zúčastnilo 561 874 osôb, čím celkový počet účastníkov dosiahol 7,1 milióna, a 387 osôb absolvovalo odbornú prípravu v oblasti riadenia migrácie a ochrany, čím celkový počet účastníkov dosiahol 20 953.

V neposlednom rade sa v tom istom období v rámci programov financovaných z trustového fondu EÚ poskytla pomoc súvisiaca s potravinovou bezpečnosťou 136 313 osobám (z celkového počtu 3,6 milióna) a 125 910 osobám sa poskytla nutričná pomoc (z celkového počtu 2,8 milióna).

V roku 2024 región severnej Afriky naďalej čelil zložitým geopolitickým, sociálno-ekonomickým a environmentálnym problémom, ktoré ďalej formovali podobu migrácie. V dôsledku geopolitickej nestability vrátane prebiehajúcich konfliktov v Izraeli, Libanone a Sudáne, dôsledkov ruskej útočnej vojny proti Ukrajine a poklesov hospodárskej aktivity pretrváva tlak nelegálnej migrácie do Európy. Severoafrické krajiny zostávajú dôležitými krajinami pôvodu, tranzitu a cieľovými krajinami migrantov, pričom v niektorých z nich sídlia aj veľké skupiny utečencov.

V tomto roku sa v severnej Afrike ešte realizovalo 31 zmlúv, čo predstavuje rozpočet 301 mil. EUR (alebo 33 % celkových záväzkov trustového fondu EÚ v regióne). Tieto intervencie prispeli k dosiahnutiu hmatateľných výsledkov v severnej Afrike od júna 2023 do mája 2024. Napriek zložitému prostrediu naši partneri v rámci trustového fondu EÚ hlásili zlepšenie prístupu 526 126 osôb k základným sociálnym službám, poskytnutie 95 863 základných sociálnych služieb a poskytnutie pomoci po návrate 3 653 vracajúcim sa migrantom. Okrem toho pokračovalo úsilie o zvyšovanie povedomia, pričom 150 433 potenciálnych migrantov bolo oslovených prostredníctvom informačných kampaní a 16 085 prijímateľov sa zúčastnilo na činnostiach zameraných na predchádzanie konfliktom a ľudské práva. V rámci podpory zamestnanosti a podnikania prostredníctvom trustového fondu EÚ sa v regióne severnej Afriky vytvorilo 2 073 nových pracovných miest, podporilo sa 577 mikropodnikov a malých a stredných podnikov, 3 893 osôb sa zúčastnilo na programoch legálnej migrácie a mobility a 8 944 osôb absolvovalo odbornú prípravu.

Rozpočet a plnenie rozpočtu

V roku 2024 sa ani v jednom z troch regiónov trustového fondu EÚ pre Afriku nevykonal žiadny nový program alebo dodatočné financovanie z rozpočtu, čo bolo v súlade so skončením zmluvného obdobia 31. decembra 2021. Celková suma vyčlenená na prevádzkové a administratívne výdavky od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku predstavuje 5 060,13 mil. EUR. Suma schválených operačných programov od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku predstavuje 1 810 mil. EUR pre región Afrického rohu; 2 217,8 mil. EUR pre región Sahel a Čadské jazero a 907,3 mil. EUR pre región severnej Afriky.

V roku 2024 sa uzavrelo 23 nových zmlúv v sume 1,8 mil. EUR, pričom sa zohľadnila čistá suma záväzkov a nezohľadnili sa žiadne sumy, ktorých viazanosť bola zrušená. Tieto zmluvy sa vzťahovali len na administratívne činnosti (audit, hodnotenie, komunikácia a monitorovanie), pretože od 31. decembra 2021 už nie je možné financovať operačné programy ani činnosti.

Operačné platby v roku 2024 dosiahli 162,96 mil. EUR, čo bolo o 169,44 mil. EUR menej ako v roku 2023 (332,4 mil. EUR), pretože viaceré projekty dospeli ku koncu svojho obdobia vykonávania.

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

— predbežné financovanie: pokles o 64 731 tis. EUR v dôsledku ukončovania činnosti trustového fondu a následného zníženia počtu nových zmlúv – v roku 2024 sa podpísalo len 23 zmlúv, ktoré sa týkali administratívnych činností, vo výške 1,8 mil. EUR,

— Finančné záväzky: pokles o 13 216 tis. EUR, hlavne preto, že príspevky vyplatené v priebehu roka boli nižšie než čisté výdavky pridelené darcom, a

— prevádzkové výdavky: pokles o 225 425 tis. EUR v dôsledku ukončovania činnosti trustového fondu, ktoré viedlo k zníženiu počtu otvorených zmlúv, a tým k zníženiu výdavkov.

SÚVAHA

v tis. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ AKTÍVA		
Finančné aktíva	*3 950*	*3 949*
Predbežné financovanie	*–*	*18 254*
	3 950	**22 204**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA		
Predbežné financovanie	*131 889*	*178 366*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*24 314*	*22 396*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*187 539*	*177 553*
	343 742	**378 315**
AKTÍVA SPOLU	**347 691**	**400 519**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY		
Finančné záväzky	*(251 339)*	*(264 555)*
	(251 339)	**(264 555)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY		
Záväzky	*(13 774)*	*(14 261)*
Časovo rozlíšené výdavky	*(82 578)*	*(121 704)*
	(96 352)	**(135 965)**
ZÁVÄZKY SPOLU	**(347 691)**	**(400 519)**
ČISTÉ AKTÍVA	–	–

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v tis. EUR

	2024	2023
PRÍJMY		
Príjmy z nevýmenných transakcií		
Príjmy z darov	*169 603*	*408 274*
Vymáhanie výdavkov	*245*	*179*
	169 848	**408 453**
Príjmy z výmenných transakcií		
Finančné príjmy	*6 690*	*4 865*
Ďalšie príjmy z výmenných operácií	*13 551*	*13 446*
	20 240	**18 311**
Príjmy spolu	**190 089**	**426 764**
VÝDAVKY		
Prevádzkové výdavky	*(161 869)*	*(387 294)*
Náklady financovania	*(28)*	*(434)*
Ostatné výdavky	*(28 191)*	*(39 036)*
Výdavky spolu	**(190 089)**	**(426 764)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	–	–

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v tis. EUR

	2024	2023
Hospodársky výsledok za rok	–	–
Prevádzkové činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*64 732*	*122 362*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*(1 917)*	*13 517*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*(13 216)*	*(70 236)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*(486)*	*(16 715)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov	*(39 126)*	*(26 956)*
Investičné činnosti		
Zvýšenie/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	–	*(2 007)*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**9 986**	**19 966**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	*9 986*	*19 966*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	*177 553*	*157 587*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	*187 539*	*177 553*

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ ([15])

([15]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA

v mil. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ AKTÍVA		
Finančné aktíva	*131*	*91*
Predbežné financovanie	*500*	*592*
Pohľadávky z výmenných transakcií	*5*	*5*
	637	**689**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA		
Finančné aktíva	*5*	*3*
Predbežné financovanie	*876*	*1 137*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*63*	*50*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*622*	*807*
	1 566	**1 997**
AKTÍVA SPOLU	**2 203**	**2 686**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY		
Finančné záväzky	*(88)*	*(85)*
	(88)	**(85)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY		
Rezervy	*(2)*	–
Záväzky	*(272)*	*(406)*
Časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období	*(858)*	*(1 110)*
	(1 132)	**(1 516)**
ZÁVÄZKY SPOLU	**(1 220)**	**(1 600)**
ČISTÉ AKTÍVA	**983**	**1 086**
FINANČNÉ PROSTRIEDKY A REZERVY		
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	*55 704*	*54 566*
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	*2 252*	*2 252*
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov	*(55 733)*	*(53 484)*
Hospodársky výsledok za rok	*(1 240)*	*(2 249)*
ČISTÉ AKTÍVA	**983**	**1 086**

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v mil. EUR

	2024	2023
PRÍJMY		
Príjmy z nevýmenných transakcií		
Vymáhanie	*42*	*15*
Príjmy z darov trustovým fondom	*59*	*122*
	100	**136**
Príjmy z výmenných transakcií		
Finančné príjmy	*26*	*14*
Ostatné príjmy	*85*	*56*
	111	**70**
Príjmy spolu	**211**	**207**
VÝDAVKY		
Nástroje pomoci	*(1 119)*	*(1 870)*
Výdavky vynaložené inými účtovnými jednotkami	*(4)*	*(3)*
Výdavky vynaložené trustovými fondmi	*(168)*	*(412)*
Výdavky na spolufinancovanie	*(17)*	*(8)*
Náklady financovania	*(3)*	*(7)*
Ostatné výdavky	*(140)*	*(157)*
Výdavky spolu	**(1 451)**	**(2 456)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(1 240)**	**(2 249)**

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v mil. EUR

	2024	2023
Hospodársky výsledok za rok	*(1 240)*	*(2 249)*
Prevádzkové činnosti		
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*1 138*	*1 630*
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*352*	*486*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*(13)*	*18*
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	*2*	*2*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*3*	*(18)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*(134)*	*(56)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období	*(252)*	*(172)*
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*(42)*	*(22)*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**(185)**	**(382)**

v mil. EUR

	2024	2023
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	(185)	(382)
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	807	1 189
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	622	807

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV

v mil. EUR

	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Čisté aktíva spolu (C) +(D)+(E)
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**1 705**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*	–	–	*1 630*
Uzavretie 8. ERF	*(12 164)*	–	*(12 164)*	*12 164*	–	–
Hospodársky výsledok za rok	–	–	–	*(2 249)*	–	*(2 249)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 733)**	**2 252**	**1 086**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*			*1 138*
Hospodársky výsledok za rok			–	*(1 240)*		*(1 240)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF

OBSAH

Strana

1. súvislosti 73
   1.1. PREDCHÁDZAJÚCE ERF 73
   1.2. 10. A 11. ERF 74
2. FINANČNÉ PLNENIE 75
   2.1. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE 75
   2.2. ZDROJE 81
   2.3. PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY A OSOBITNÉ PROGRAMY 81
3. GLOSÁR 92

1. SÚVISLOSTI

ERF, ktorý bol zriadený v roku 1959, je hlavným nástrojom poskytovania pomoci EÚ na rozvojovú spoluprácu v afrických, karibských a tichomorských krajinách (AKT) a zámorských krajinách a územiach (ZKÚ). Hlavným cieľom dohody je zmiernenie a napokon odstránenie chudoby.

ERF je zriadený na základe vnútornej dohody medzi zástupcami členských štátov a riadi ho osobitný výbor. Prostriedky ERF predstavujú „ad hoc“ príspevky členských štátov EÚ, ktoré rozhodujú o celkovej sume, ktorá sa fondu pridelí (na obdobie piatich rokov). Popri týchto príspevkoch sa môžu členské štáty zapojiť do spolufinancovania alebo poskytnúť ERF dobrovoľné príspevky. Európska komisia nesie zodpovednosť za finančnú realizáciu operácií uskutočňovaných za pomoci prostriedkov ERF. EIB spravuje investičný nástroj.

ERF funguje na viacročnom základe. Každý ERF trvá približne päť rokov a riadi sa príslušným nariadením o rozpočtových pravidlách. Vnútorná dohoda, ktorou sa zriaďuje 11. ERF (2014 – 2020), nadobudla platnosť 1. marca 2015. Od roku 2021 je spolupráca s krajinami AKT zahrnutá do Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa). Vykonávanie projektov financovaných z ERF, ktoré už prebiehali, však bude pokračovať na základe príslušného právneho základu ERF.

Táto správa je vypracovaná v súlade s článkom 39 nariadenia o rozpočtových pravidlách 11. ERF ([16]). Poskytuje informácie o príjmových a výdavkových operáciách ERF so zameraním na dôležité udalosti, ktoré mali významný vplyv na finančné plnenie v roku 2024.

Vzhľadom na to, že v rámci predchádzajúcich ERF neprebiehajú žiadne operácie ([17]), táto správa obsahuje iba údaje za 10. a 11. ERF.

1.1. PREDCHÁDZAJÚCE ERF

6. a 7. ERF

6. ERF bol uzavretý v roku 2006 a 7. ERF bol uzavretý v roku 2008.

V súlade s článkom 1 ods. 2 písm. b) vnútornej dohody uplatňovanej na 9. ERF sa zostatky a prostriedky z predchádzajúcich ERF, ktorých viazanosť bola zrušená, presunuli do 9. ERF.

8. a 9. ERF

Rok 2021 predstavoval finančné a operačné ukončenie ôsmeho ERF s celkovým objemom výdavkov 10 374 mil. EUR. Komisia členským štátom oznámila ukončenie ôsmeho ERF v oznámení, ktoré bolo Rade predložené v októbri 2021.

Všetkých osem činností ERF sa ukončilo a vykonali sa všetky kontroly a overenia. Ukončili sa aj všetky zmluvy a finančné rozhodnutia v účtovníctve ERF. Všetky príkazy na vymáhanie, ktoré boli po operačnom ukončení stále otvorené, boli vyplatené alebo sa od ich vymáhania upustilo, s výnimkou štyroch príkazov na vymáhanie, ktorými sa zaoberajú právne služby Komisie. V súlade s rozhodnutím Komisie K(2003) 19044 sa tieto príkazy na vymáhanie presunuli do deviateho ERF.

Ukončenie deviateho ERF prebieha dobre. Stále je otvorených osem zmlúv, z čoho šesť sa vzťahuje na akcie v Južnom Sudáne (rozhodnutie Rady 2011/315/EÚ ([18])). O týchto akciách sa rozhodlo po nadobudnutí účinnosti doložky o ukončení platnosti deviateho ERF a uzatvoria sa v stanovenom časovom rámci, čím prispejú k dokončeniu činností a projektov súvisiacich s deviatym ERF. Úplné uzavretie deviateho ERF sa môže uskutočniť až po skončení všetkých zmlúv a po dokončení ich hodnotení a auditov.

([16]) Nariadenie (EÚ) 2018/1877.
([17]) Okrem operácií v Južnom Sudáne.
([18]) Rozhodnutie Rady 2011/315/EÚ z 23. mája 2011 o pridelení finančných prostriedkov uvoľnených z projektov v rámci deviateho a predchádzajúcich európskych rozvojových fondov na účely rozvojovej spolupráce v juhosudánskej autonómnej oblasti (Ú. v. EÚ L 142, 28.5.2011, s. 61, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/315/oj).

Od roku 2015 do roku 2024 Komisia vykonala šesť refundácií prostriedkov z 8./9. ERF v celkovej sume 1 918,9 ([19]) mil. EUR. Zostatok vo výške 6,3 mil. EUR bol vrátený v januári 2025 ([20]) v rámci platby prvej splátky príspevkov členských štátov do ERF za rok 2025.

1.2. **10. A 11. ERF**

Dohoda o partnerstve AKT – ES (známa aj ako Dohoda z Cotonou) bola podpísaná 23. júna 2000 v Cotonou členskými štátmi Európskeho spoločenstva a štátmi AKT. Účinnosť nadobudla 1. apríla 2003 (zriadením 9. ERF). Dohoda z Cotonou bola zmenená dva razy, prvý raz dohodou podpísanou v Luxemburgu 25. júna 2005 (ktorou sa zriadil 10. ERF) a druhý raz dohodou podpísanou v Ouagadougou 22. júna 2010 (ktorou sa zriadil 11. ERF).

Rozhodnutie Rady 2001/822/ES z 27. novembra 2001 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej spoločenstvu (Rozhodnutie o pridružení zámoria) ([21]) nadobudlo účinnosť 2. decembra 2001. Toto rozhodnutie bolo zmenené 19. marca 2007 (rozhodnutím Rady 2007/249/ES ([22])).

Vnútorná dohoda o financovaní pomoci Spoločenstva na základe viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 v súlade s revidovanou Dohodou z Cotonou, ktorú prijali zástupcovia vlád členských štátov Európskeho spoločenstva v auguste 2013, nadobudla platnosť v marci 2015.

Podľa dohody z Cotonou mal 10. ERF na druhé obdobie (2008 – 2013) celkový rozpočet 22 682 mil. EUR. Z tejto sumy bolo pridelených:

— 21 966 mil. EUR krajinám AKT,

— 286 mil. EUR ZKÚ, a

— 430 mil. EUR bolo pridelených Komisii ako podporné výdavky na programovanie a vykonávanie ERF.

Suma pre krajiny AKT je rozdelená takto:

— 17 766 mil. EUR na národné a regionálne indikatívne programy,

— 2 700 mil. EUR na spoluprácu v rámci krajín AKT a na regionálnu spoluprácu, a

— 1 500 mil. EUR na investičné nástroje.

Zvýšený podiel rozpočtu bol venovaný najmä regionálnym programom, čím sa zdôrazňuje dôležitosť regionálnej hospodárskej integrácie ako základného rámca pre národný a miestny rozvoj. Inováciou v rámci 10. ERF bolo vytvorenie tzv. stimulačných súm pre každú krajinu.

Podľa Dohody z Cotonou sa tretie obdobie (2014 – 2020) poskytovania pomoci Spoločenstva štátom AKT a ZKÚ financuje z prostriedkov 11. ERF vo výške 30 506 mil. EUR, z toho:

— 29 089 mil. EUR bolo pridelených štátom AKT v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) a článkom 2 písm. d) vnútornej dohody, z čoho 27 955 mil. EUR spravovala Európska komisia,

— 364,5 mil. EUR bolo pridelených ZKÚ v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) a článkom 3 ods. 1 vnútornej dohody, z čoho 359,5 mil. EUR spravovala Európska komisia,

— 1 052,5 mil. EUR bolo určených pre Komisiu na financovanie nákladov spojených s programovaním a vynakladaním zdrojov 11. ERF v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) vnútornej dohody.

([19]) Preklenovací nástroj vo výške 1 402,57 milióna (rozhodnutie Rady 2015/0246), 200 mil. EUR [rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/1206], 223 mil. EUR [rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1708], 43 mil. EUR [rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1941], 42,5 mil. EUR [rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/2242] a 7,8 mil. EUR [rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2586].

([20]) Rozhodnutie (EÚ) 2024/2906.

([21]) Ú. v. EÚ L 314, 30.11.2001, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/822(1)/oj.

([22]) Rozhodnutie Rady 2007/249/ES z 19. marca 2007, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2001/822/ES o pridružení zámorských krajín a území k Európskemu spoločenstvu (Ú. v. EÚ L 109, 26.4.2007, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/249/oj).

2. **FINANČNÉ PLNENIE**

2.1. **FINANČNÉ HOSPODÁRENIE**

VÝVOJ PROSTRIEDKOV 10. ERF

10. ERF

VÝVOJ PROSTRIEDKOV: 31. decembra 2024

ANALÝZA PODĽA NÁSTROJA

(v mil. EUR)

NÁSTROJ		POČIATOČNÉ PROSTRIEDKY	ZVÝŠENIE/ZNÍŽENIES IN KUMULATÍVNYCH ZDROJOV K 31. DECEMBRU 2023	ZVÝŠENIE ALEBO ZNÍŽENIE ZDROJOV V ROKU 2024	Poznámky	SÚČASNÝ STAV PROSTRIEDKOV
	Spolufinancovanie	***0***	***202***			***202***
	Pravidelné príspevky členských štátov	***21 326***	***(621)***	***(89)***		***20 616***
AKT	**MEDZISÚČET AKT**	**21 326**	**(419)**	**(89)**		**20 818**
	Pravidelné príspevky členských štátov	***0***	***239***	***(3)***		***236***
ZKÚ	**MEDZISÚČET ZKÚ**	**0**	**239**	**(3)**		**236**
	10. ERF SPOLU	**21 326**	**(180)**	**(92)**		**21 054**

VÝVOJ PROSTRIEDKOV 11. ERF

11. ERF

VÝVOJ PROSTRIEDKOV: 31. decembra 2024

ANALÝZA PODĽA NÁSTROJA

(v mil. EUR)

NÁSTROJ		POČIATOČNÉ PROSTRIEDKY	ZVÝŠENIE/ZNÍŽENIE KUMULATÍVNYCH ZDROJOV K 31. DECEMBRU 2023	ZVÝŠENIE ALEBO ZNÍŽENIE ZDROJOV V ROKU 2024	Poznámky	SÚČASNÝ STAV PROSTRIEDKOV
AKT	***Spolufinancovanie***	***0***	***89***	***2***		***91***
	Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov	***0***	***1***			***1***
	Pravidelné príspevky členských štátov	***30 060***	***(896)***	***41***		***29 205***
	MEDZISÚČET AKT	**30 060**	**(805)**			**29 297**
ZKÚ	***Spolufinancovanie***	***0***	***0***			***0***
	Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov	***0***	***0***			***0***
	Pravidelné príspevky členských štátov	***0***	***351***	***3***		***354***
	MEDZISÚČET ZKÚ	**0**	**351**			**354**
	11. ERF SPOLU	30 060	(455)	45		29 651

VÝVOJ ZÁVÄZKOV, PRIDELENÝCH PROSTRIEDKOV A PLATIEB 10. ERF

KONSOLIDOVANÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA ERF K 31. DECEMBRU 2024

DRUH POMOCI

AKT + ZKÚ – 10. ERF

(v mil. EUR)

		PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKT	**Pravidelné príspevky členských štátov**										
	Pridelené prostriedky										
	Balík finančných prostriedkov A – prostriedky pridelené štátom	12 280	12 268	(20)	100 %	12 255	(9)	100 %	12 201	2	100 %
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**12 280**	**12 268**	**(20)**	**100 %**	**12 255**	**(9)**	**100 %**	**12 201**	**2**	**100 %**
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**1 960**	**1 960**	**(2)**	**100 %**	**1 960**	**(1)**	**100 %**	**1 960**	**(1)**	**100 %**
	MEDZISÚČET: POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ	**343**	**482**	**(2)**	**141 %**	**483**	**1**	**100 %**	**355**	**49**	**74 %**
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**526**	**526**	0	**100 %**	**526**	0	**100 %**	**522**		**99 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	**3 582**	**3 579**	**(17)**	**100 %**	**3 561**	**(12)**	**99 %**	**3 491**	**108**	**98 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	**1 924**	**1 763**	**(29)**	**92 %**	**1 755**	**(12)**	**100 %**	**1 695**	**3**	**97 %**
	Spolufinancovanie										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**185**	**175**	**(0)**	**95 %**	**175**	**0**	**100 %**	**175**	**2**	**100 %**

(v mil. EUR)

		PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**5**	**5**	0	**110 %**	**5**	0	**100 %**	**5**		**100 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	**12**	**11**		**91 %**	**11**		**100 %**	**11**		**100 %**
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	Rezervy										
	MEDZISÚČET: REZERVA 8./9. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	**1**									
	Pravidelné príspevky členských štátov										
	Pridelené prostriedky										
	Balík finančných prostriedkov A – prostriedky pridelené štátom	182	182	(3)	100 %	180	(2)	98 %	172	0	96 %
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**182**	**182**	**(3)**	**100 %**	**180**	**(2)**	**98 %**	**172**	**0**	**96 %**
ZKÚ	**MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM**	**14**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**5**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	**34**	**34**	0	**100 %**	**34**	0	**99 %**	**34**		**100 %**
	SPOLU AKT + ZKÚ (VRÁTANE REZERV (A+B)	**21 054**	**21 005**	**(73)**	**100 %**	**20 964**	**(35)**	**100 %**	**20 640**	**163**	**98 %**

VÝVOJ ZÁVÄZKOV, PRIDELENÝCH PROSTRIEDKOV A PLATIEB 11. ERF

KONSOLIDOVANÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA ERF K 31. DECEMBRU 2024

DRUH POMOCI

AKT + ZKÚ – 11. ERF

(v mil. EUR)

		PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
	Pravidelné príspevky členských štátov										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**15 218**	**15 132**	**(197)**	**99 %**	**14 803**	**80**	**98 %**	**12 828**	**704**	**87 %**
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**1 056**	**1 056**	**(4)**	**100 %**	**1 052**	**(1)**	**100 %**	**1 023**	**15**	**97 %**
	MEDZISÚČET: PREKLENOVACÍ NÁSTROJ	**0**									
AKT	**MEDZISÚČET: POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ**	**112**	**112**	0	**100 %**	**112**	0	**100 %**	**42**	**2**	**38 %**
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**1 075**	**1 064**	**(2)**	**99 %**	**1 060**	**(2)**	**100 %**	**968**	**10**	**91 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	**3 961**	**3 859**	**(35)**	**97 %**	**3 934**	**8**	**102 %**	**3 515**	**175**	**89 %**
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	**7 213**	**7 168**	**(59)**	**99 %**	**7 082**	**(8)**	**99 %**	**6 220**	**256**	**88 %**

(v mil. EUR)

	PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
		SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Spolufinancovanie										
Pridelené prostriedky										
MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**46**	**45**	**(0)**	**99 %**	**45**	**(0)**	**100 %**	**43**	**4**	**97 %**
MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**4**	**4**		**100 %**	**4**	0	**100 %**	**4**		**100 %**
MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	**33**	**33**	**(0)**	**100 %**	**33**	0	**100 %**	**29**	**1**	**89 %**
MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	**10**	**6**		**60 %**	**6**	0	**100 %**	**6**		**100 %**
Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
Rezervy										
MEDZISÚČET: REZERVA 10. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	**193**									
MEDZISÚČET: REZERVA 11. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	**376**									
Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov										
Rezervy										
MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**1**	**1**		**52 %**	**1**		**100 %**	**1**		**100 %**

(v mil. EUR)

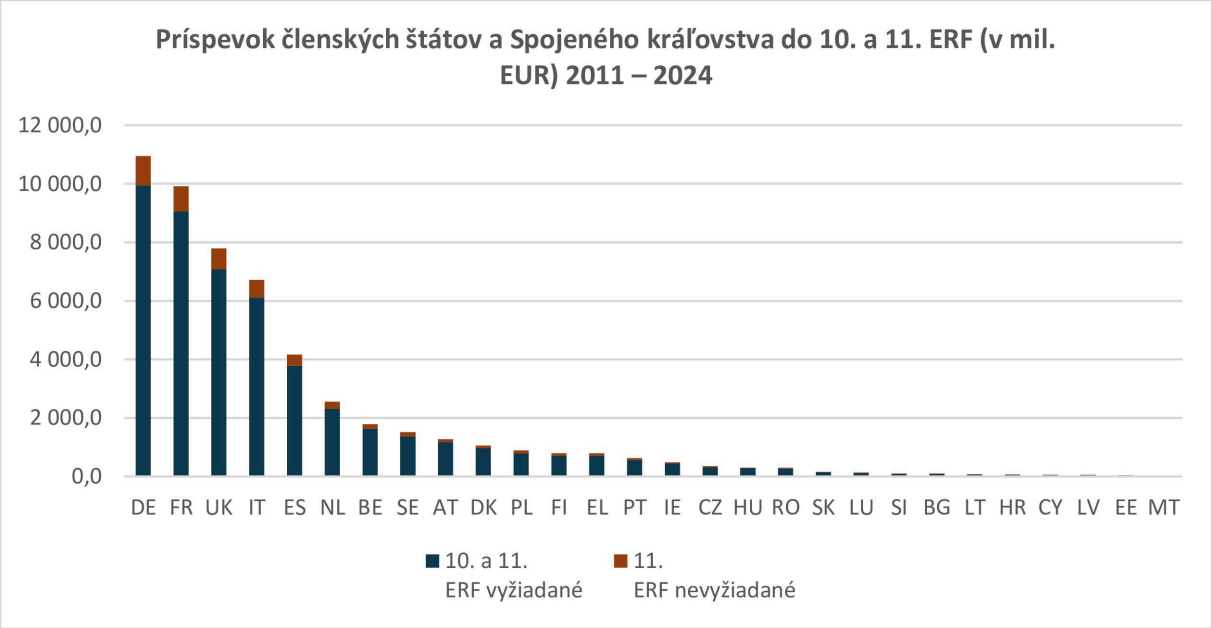
		PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
	Pravidelné príspevky členských štátov										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**211**	**211**	**(0)**	**100 %**	**194**	0	**92 %**	**193**	**0**	**100 %**
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY PRIDELENÉ ŠTÁTOM	**12**	**12**	**(0)**	**99 %**	**12**	**(0)**	**100 %**	**12**		**100 %**
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	**7**	**7**	0	**100 %**	**6**	**(0)**	**95 %**	**6**	**0**	**98 %**
ZKÚ	**MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM**	**102**	**102**	0	**100 %**	**102**	**(0)**	**99 %**	**84**	**15**	**83 %**
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	Rezervy										
	MEDZISÚČET: REZERVA 10. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	**19**									
	MEDZISÚČET: REZERVA 11. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	**3**									
	SPOLU AKT + ZKÚ (VRÁTANE REZERV) (A +B)	**29 651**	**28 809**	**(297)**	**97 %**	**28 444**	**77**	**99 %**	**24 973**	**1 182**	**88 %**

2.2. ZDROJE

Povaha príjmov

Hlavnými zdrojmi ERF sú príspevky členských štátov. Európska komisia a EIB trikrát ročne vyzývajú členské štáty, aby prispeli do ERF. Výška každoročne vyžiadaných príspevkov odráža výšku platby, ktorá sa má v priebehu roka pokryť.

Prehľad príspevkov – rozdelenie podľa členských štátov

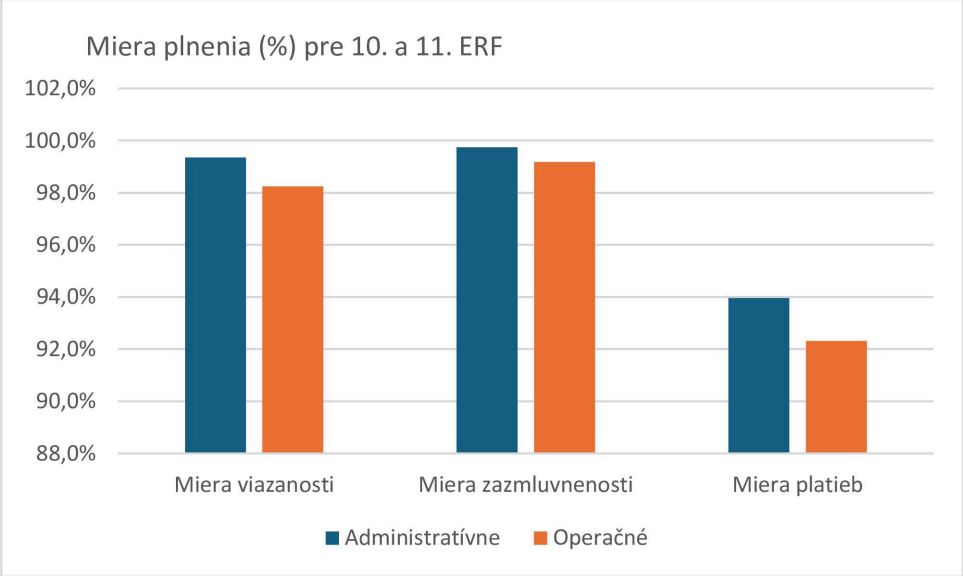
2.3. PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY A OSOBITNÉ PROGRAMY

Povaha výdavkov

Suma dostupná v medziach viacročného finančného rámca pozostáva z 3 % pridelených Komisii na podporné výdavky a 97 % pridelených na vykonávanie projektov ERF. Sumy sú stanovené v každej internej dohode a je možné ich zvýšiť o dobrovoľné príspevky a príjmy plynúce z operácií.

Rozdelenie viazaných, zazmluvnených a uhradených súm podľa povahy výdavkov:

	OPERAČNÉ PLNENIE, NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV (10. a 11. ERF)									
	PRO-STRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
		SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV 10. + 11. ERF	**1 621**	**1 610**	**(2)**	**99,3 %**	**1 606**	(2)	**99,8 %**	**1 509**	**10**	**94,0 %**
OPERAČNÉ PLNENIE (A + B) 10. a 11. ERF	**50 705**	**49 815**	**(370)**	**98,2 %**	**49,409**	42	**99,2 %**	**45 612**	**1 345**	**92,3 %**

Miera plnenia (%) pre 10. a 11. ERF
102,0%
100,0%
98,0%
96,0%
94,0%
92,0%
90,0%
88,0%
Miera viazanosti
Miera zazmluvnenosti
Miera platieb
Administratívne
Operačné

Rozdelenie viazaných, zazmluvnených a vyplatených súm podľa regiónu a krajiny

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
AKT	**Všeobecné/administratívne prostriedky/úroky**	**1 627**	1 612	99 %	1 613	99 %	1 506	93 %
	Rezerva/nerozdelené podľa krajiny	**3 123**	2 553	82 %	2 553	82 %	2 553	82 %
	Všetky krajiny AKT	**4 751**	**4 165**	**88 %**	**4 166**	**88 %**	**4 059**	**85 %**
	Angola	**346**	346	100 %	344	99 %	321	93 %
	Benin	**734**	732	100 %	731	99 %	692	94 %
	Botswana	**126**	126	100 %	126	100 %	126	99 %
	Burkina Faso	**1 296**	1 296	100 %	1 294	100 %	1 262	97 %
	Burundi	**566**	566	100 %	562	99 %	546	96 %
	Kamerun	**520**	520	100 %	519	100 %	489	94 %
	Kapverdy	**144**	144	100 %	144	100 %	144	100 %
	Komory	**77**	77	100 %	76	98 %	73	95 %
	Kongo (Brazzaville)	**163**	163	100 %	160	98 %	144	88 %
	Kongo (Konžská demokratická republika)	**1 402**	1 400	100 %	1 376	98 %	1 274	91 %
	Pobrežie Slonoviny	**702**	702	100 %	701	100 %	681	97 %
	Džibutsko	**175**	175	100 %	173	99 %	164	94 %
	Eritrea	**215**	215	100 %	215	100 %	165	77 %
	Etiópia	**1 598**	1 596	100 %	1 592	100 %	1 415	89 %
	Gabon	**33**	33	100 %	33	99 %	31	93 %
	Gambia	**302**	302	100 %	301	100 %	285	94 %
	Ghana	**785**	785	100 %	782	100 %	737	94 %
	Guinea-Bissau	**186**	184	99 %	182	98 %	177	95 %

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
	Guinea (Konakry)	**500**	500	100 %	494	99 %	441	88 %
	Maurícius	**82**	82	100 %	82	100 %	82	100 %
	Keňa	**859**	853	99 %	850	99 %	777	90 %
	Lesotho	**249**	248	99 %	247	99 %	205	82 %
	Libéria	**486**	485	100 %	474	97 %	451	93 %
	Madagaskar	**782**	779	100 %	752	96 %	631	81 %
	Malawi	**1 018**	1 018	100 %	1 009	99 %	912	90 %
	Mali	**1 395**	1 393	100 %	1 387	99 %	1 246	89 %
	Mauritánia	**343**	343	100 %	341	99 %	332	97 %
	Mozambik	**1 451**	1 440	99 %	1 410	97 %	1 188	82 %
	Namíbia	**187**	187	100 %	181	97 %	173	93 %
	Niger	**1 262**	1 262	100 %	1 258	100 %	1 250	99 %
	Nigéria	**1 098**	1 088	99 %	1 086	99 %	1 037	95 %
	Uganda	**982**	930	95 %	923	94 %	845	86 %
	Stredoafrická republika	**610**	609	100 %	609	100 %	592	97 %
	Rwanda	**833**	831	100 %	831	100 %	823	99 %
	Svätý Tomáš a Princov ostrov	**55**	55	99 %	53	96 %	51	91 %
	Senegal	**663**	663	100 %	659	99 %	632	95 %
	Seychely	**22**	22	100 %	22	100 %	22	100 %
	Sierra Leone	**655**	655	100 %	646	99 %	617	94 %
	Somálsko	**898**	896	100 %	894	100 %	891	99 %
	Sudán	**298**	298	100 %	298	100 %	298	100 %

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
	Južný Sudán	**91**	91	100 %	91	100 %	91	100 %
	Eswatini (Svazijsko)	**123**	123	100 %	121	99 %	111	91 %
	Tanzánia	**1 171**	1 171	100 %	1 162	99 %	1 094	93 %
	Čad	**935**	935	100 %	913	98 %	818	87 %
	Togo	**376**	374	99 %	372	99 %	361	96 %
	Zambia	**827**	826	100 %	804	97 %	709	86 %
	Zimbabwe	**462**	461	100 %	459	99 %	457	99 %
	*** Afrika spolu**	**28 086**	27 981	100 %	27 739	99 %	25 863	92 %
	Antigua a Barbuda	**15**	15	100 %	15	100 %	15	98 %
	Barbados	**22**	22	100 %	22	100 %	21	95 %
	Belize	**42**	42	100 %	41	96 %	36	85 %
	Dominika	**41**	40	99 %	40	99 %	40	99 %
	Grenada	**21**	20	99 %	20	98 %	20	98 %
	Guyana	**79**	79	100 %	78	99 %	77	97 %
	Haiti	**997**	997	100 %	910	91 %	793	80 %
	Jamajka	**235**	235	100 %	233	99 %	226	96 %
	Dominikánska republika	**281**	281	100 %	279	99 %	279	99 %
	Svätá Lucia	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Svätý Krištof a Nevis	**6**	6	100 %	6	99 %	6	99 %
	Svätý Vincent a Grenadíny	**26**	26	99 %	26	98 %	22	83 %
	Surinam	**27**	27	100 %	27	99 %	26	96 %

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
	Trinidad a Tobago	**28**	28	100 %	28	99 %	27	94 %
	*** Karibik spolu**	**1 853**	1 852	100 %	1 758	95 %	1 619	87 %
	Fidži	**48**	48	100 %	48	100 %	48	100 %
	Cookove ostrovy	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Šalamúnove ostrovy	**68**	66	97 %	66	96 %	62	91 %
	Kiribati	**42**	42	100 %	41	99 %	39	93 %
	Marshallove ostrovy	**17**	17	100 %	17	100 %	17	100 %
	Mikronézia	**23**	23	100 %	22	97 %	18	78 %
	Nauru	**4**	4	100 %	4	100 %	4	100 %
	Niue	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Palau	**5**	4	70 %	4	70 %	4	70 %
	Papua-Nová Guinea	**239**	239	100 %	233	97 %	215	90 %
	Západná Samoa	**67**	67	100 %	67	100 %	66	100 %
	Východný Timor	**167**	167	100 %	166	99 %	159	95 %
	Tonga	**28**	28	100 %	28	100 %	28	100 %
	Tuvalu	**13**	13	100 %	13	100 %	13	100 %
	Vanuatu	**55**	55	100 %	54	99 %	52	94 %
	*** Tichomorie spolu**	**783**	780	100 %	771	98 %	733	94 %
	Prostriedky pridelené v rámci AKT	**8 025**	7 916	99 %	7 970	99 %	7 305	91 %
	PALOP	**60**	59	98 %	59	98 %	58	96 %
	Región južnej Afriky FED 10	**129**	129	100 %	129	100 %	127	98 %
	Región strednej Afriky	**552**	547	99 %	543	98 %	438	79 %

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
	Región východnej a južnej Afriky	**3 059**	3 020	99 %	2 970	97 %	2 522	82 %
	Región západnej Afriky	**1 936**	1 922	99 %	1 911	99 %	1 688	87 %
	Karibská oblasť	**536**	533	99 %	526	98 %	421	79 %
	Tichomorský región	**322**	318	99 %	298	93 %	244	76 %
	*** Regionálna spolupráca v rámci AKT spolu**	**14 619**	14 445	99 %	14 406	99 %	12 803	88 %
	AKT	**50 091,33**	**49 222,97**	**98 %**	**48 839,57**	**98 %**	**45 076,97**	**90 %**
ZKÚ	**Rezerva/nerozdelené podľa krajiny/územia**	**33**	12	35 %	11	34 %	11	34 %
	Všetky krajiny ZKÚ	**33**	12	35 %	11	34 %	11	34 %
	Anguilla	**27**	27	100 %	27	100 %	27	100 %
	Falklandské ostrovy	**10**	10	100 %	10	100 %	10	100 %
	Pitcairnove ostrovy	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Ostrovy Turks a Caicos	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Britské Panenské ostrovy	**2**	2	93 %	2	93 %	2	93 %
	Montserrat	**33**	33	100 %	33	100 %	33	100 %
	Svätá Helena	**38**	38	100 %	38	100 %	38	100 %
	*** Britské ZKÚ spolu**	**146**	146	100 %	146	100 %	146	100 %
	Holandské Antily	**38**	38	100 %	20	54 %	20	54 %
	Holandské Antily – Bonaire	**4**	4	100 %	4	98 %	4	97 %
	Holandské Antily – Saba	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2024 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)

10. + 11. ERF		10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)						
Kumulatívne 2024		Rozpočtové prostriedky	Rozhodnutia	% rozp. pros.	Pridelené prostriedky	% rozp. pros.	Platby	% rozp. pros.
	Holandské Antily – Svätý Eustach	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Aruba	**21**	21	100 %	21	99 %	21	98 %
	Svätý Martin	**14**	14	100 %	13	95 %	5	38 %
	*** Holandské ZKÚ spolu**	**83**	83	100 %	64	78 %	56	68 %
	ostrovy Wallis a Futuna	**39**	39	100 %	37	95 %	29	76 %
	Mayotte	**29**	29	100 %	29	100 %	29	100 %
	Nová Kaledónia	**50**	50	100 %	50	100 %	50	100 %
	Francúzska Polynézia	**50**	50	100 %	49	99 %	49	99 %
	Saint Pierre a Miquelon	**47**	47	100 %	47	100 %	47	100 %
	*** Francúzske ZKÚ spolu**	**214**	214	100 %	212	99 %	204	95 %
	Región	**137**	137	100 %	136	99 %	118	86 %
	*** Regionálna spolupráca ZKÚ spolu**	**137**	137	100 %	136	99 %	118	86 %
	ZKÚ	**613,65**	**591,78**	**96 %**	**569,20**	**93 %**	**535,44**	**87 %**
SPOLU AKT + ZKÚ		**50 704,99**	**49 814,76**	**98 %**	**49 408,77**	**97 %**	**45 612,40**	**90 %**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

Rozdelenie viazaných, zazmluvnených a uhradených súm podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF

Rozdelenie viazanej, zazmluvnenej a vyplatenej sumy podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF (sektorové kódy DAC) ([23])

(v mil. EUR)

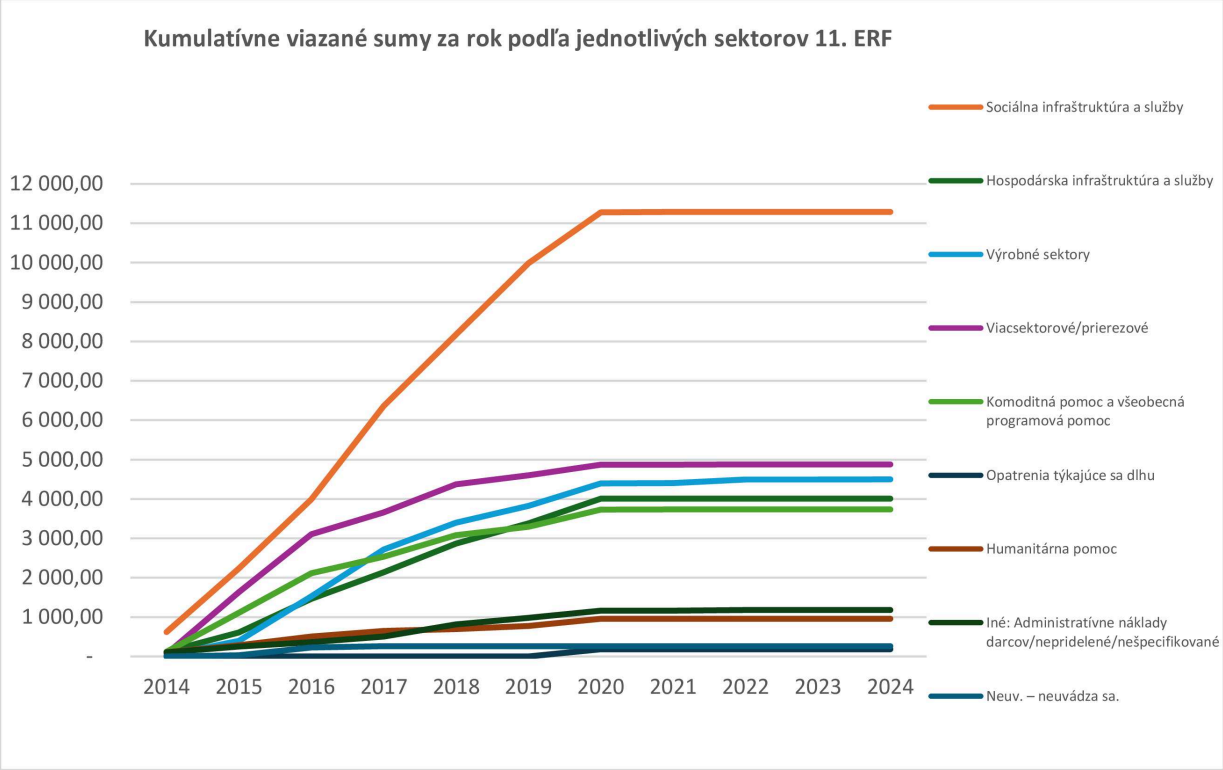
Odvetvie	Viazané	Zazmluvnené	Uhradené
Sociálna infraštruktúra a služby			
110 – vzdelávanie	1 192,46	1 174,05	1 034,15
120 – zdravotníctvo	2 131,40	2 524,02	2 338,24
130 – populačné politiky/programy a reprodukčné zdravie	352,44	50,31	43,25
140 – voda a sanitácia	788,50	858,32	599,10
150 – vláda a občianska spoločnosť	5 826,37	6 058,19	5 677,22
160 – iná sociálna infraštruktúra a služby	996,71	1 401,86	1 628,50
Sociálna infraštruktúra a služby SPOLU	11 287,88	12 066,75	11 320,47
Hospodárska infraštruktúra a služby			
210 – doprava a skladovanie	1 425,48	2 088,15	1 213,63
220 – komunikácia	140,96	147,40	131,58
230 – energetika	2 015,13	2 031,37	1 375,46
240 – bankové a finančné služby	82,03	131,71	95,57
250 – podnikateľské a iné služby	343,43	329,24	259,09
Hospodárska infraštruktúra a služby SPOLU	4 007,01	4 727,87	3 075,33
Výrobné sektory			
310 – poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3 344,16	3 154,32	2 516,00
320 – priemysel, nerastné suroviny a baníctvo, stavebníctvo	641,58	529,15	347,51
330 – obchod a cestovný ruch	507,49	437,30	313,25
Výrobné sektory SPOLU	4 493,23	4 120,77	3 176,77
Viacsektorové/prierezové			
410 – všeobecná ochrana životného prostredia	989,82	849,41	717,86
430 – ostatné viacsektorové	3 886,22	2 625,43	1 872,80
Viacsektorové/prierezové SPOLU	4 876,04	3 474,84	2 590,66
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc			
510 – všeobecná rozpočtová podpora	3 116,32	3 178,92	2 506,33
520 – rozvojová potravinová pomoc	617,50	390,55	364,26
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc SPOLU	3 733,82	3 569,47	2 870,59

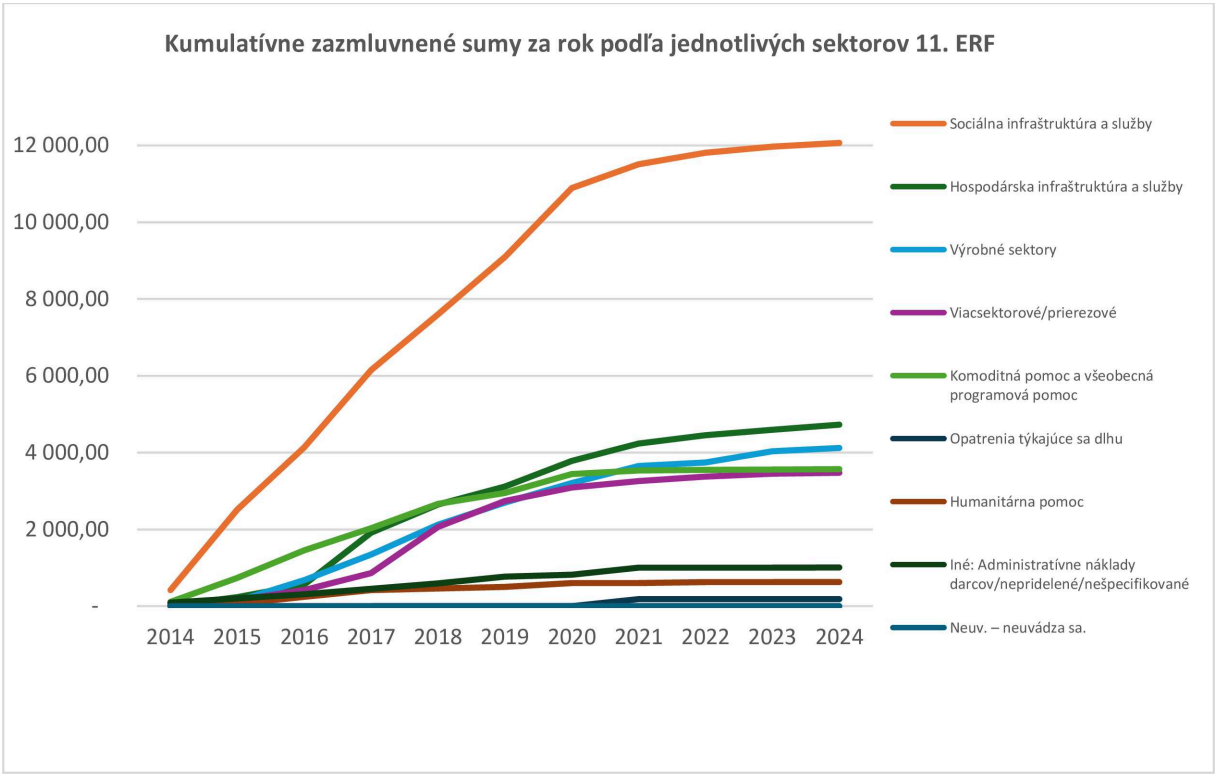
([23]) Hrubé sumy (t. j. bez zrušenia viazanosti a príkazov na vymáhanie).

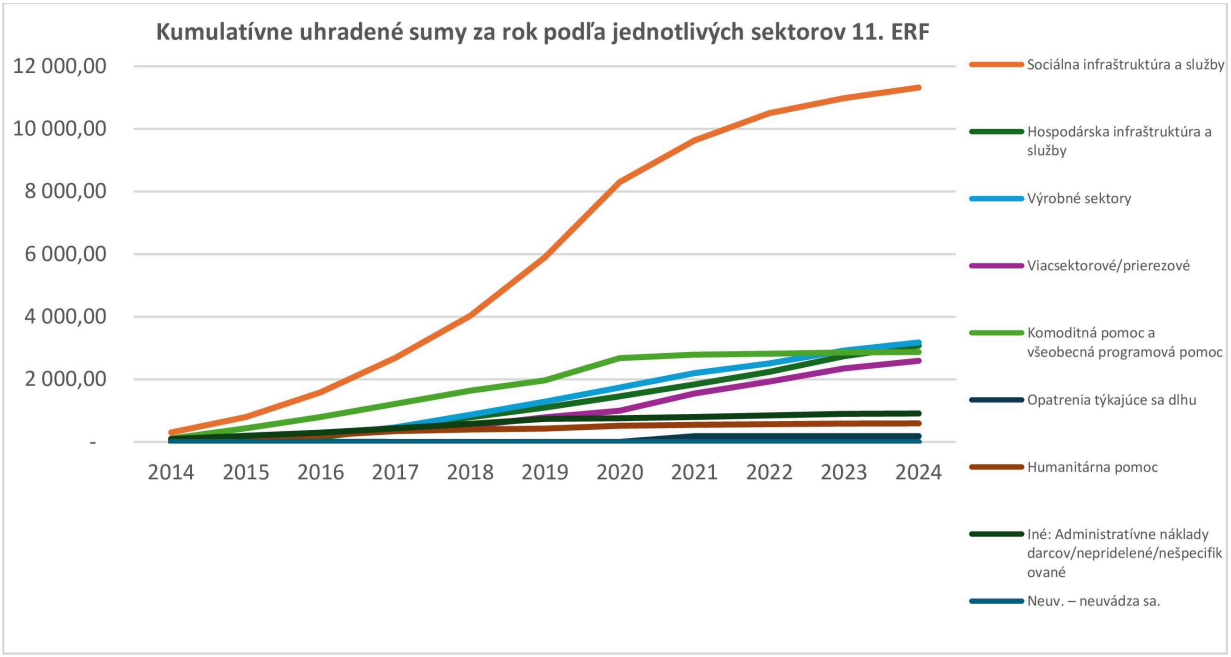
(v mil. EUR)

Odvetvie	Viazané	Zazmluvnené	Uhradené
Opatrenia týkajúce sa dlhu			
600 – opatrenia týkajúce sa dlhu	183,00	183,00	183,00
Opatrenia týkajúce sa dlhu SPOLU	183,00	183,00	183,00
Humanitárna pomoc			
720 – reakcia na núdzovú situáciu	746,19	452,54	448,40
730 – pomoc na obnovu a rekonštrukciu	137,83	65,05	42,30
740 – pripravenosť na katastrofy	72,79	110,06	100,54
Humanitárna pomoc SPOLU	956,81	627,65	591,24
Administratívne náklady poskytovateľov pomoci/ Nepridelené/Nešpecifikované			
910 – administratívne náklady darcov	995,52	948,30	858,64
998 – nepridelené/nešpecifikované	183,74	59,87	48,56
N/A – neuvádza sa	260,50	1,57	1,15
Administratívne náklady darcov/nepridelené/ nešpecifikované SPOLU	1 439,76	1 009,75	908,35
CELKOVÝ SÚČET 11. ERF	**30 977,55**	**29 780,11**	**24 716,42**

Vývoj kumulatívnych viazaných, zazmluvnených a uhradených súm podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF

Kumulatívne zazmluvnené sumy za rok podľa jednotlivých sektorov 11. ERF
12 000,00
10 000,00
8 000,00
6 000,00
4 000,00
2 000,00
-
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
Sociálna infraštruktúra a služby
Hospodárska infraštruktúra a služby
Výrobné sektory
Viacsektorové/prierezové
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc
Opatrenia týkajúce sa dlhu
Humanitárna pomoc
Iné: Administratívne náklady darcov/nepridelené/nešpecifikované
Neuv. – neuvádza sa.

Kumulatívne uhradené sumy za rok podľa jednotlivých sektorov 11. ERF
12 000,00
10 000,00
8 000,00
6 000,00
4 000,00
2 000,00
-
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
Sociálna infraštruktúra a služby
Hospodárska infraštruktúra a služby
Výrobné sektory
Viacsektorové/prierezové
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc
Opatrenia týkajúce sa dlhu
Humanitárna pomoc
Iné: Administratívne náklady darcov/nepridelené/nešpecifikované
Neuv. – neuvádza sa.

3. **GLOSÁR**

Administratívne rozpočtové prostriedky

Rozpočtové prostriedky pokrývajú prevádzkové náklady účtovných jednotiek (na zamestnancov, budovy, kancelárske vybavenie).

Diferencované rozpočtové prostriedky

Diferencované rozpočtové prostriedky sa používajú na financovanie viacročných operácií; v bežnom rozpočtovom roku pokrývajú celkové náklady na právne záväzky, ktoré boli prijaté na operácie, ktorých vykonanie trvá viac ako jeden rozpočtový rok.

Granty

Priame finančné príspevky z rozpočtu tretím prijímajúcim stranám zapojeným do činností, ktoré slúžia politikám Únie.

Hospodársky výsledok

Vplyv na súvahu výdavkov a príjmov na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe.

Nediferencované rozpočtové prostriedky

Rozpočtové prostriedky, ktoré spĺňajú ročné potreby, a musia byť preto viazané počas rozpočtového roka. V nasledujúcom roku možno vyplatiť iba sumy spĺňajúce podmienky na automatický prenos. Nediferencované rozpočtové prostriedky, ktoré sa do konca roka nepoužili, t. j. neviazali, sa zrušia (pokiaľ sa v rozhodnutí Komisie výnimočne neudelí povolenie na neautomatický prenos). Nediferencované rozpočtové prostriedky sa vzťahujú na administratívne výdavky a viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajú platobným rozpočtovým prostriedkom.

Neuhradené záväzky

Neuhradené záväzky (alebo RAL, z francúzskeho „*reste à liquider*“) sú definované ako suma viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré ešte neboli uhradené. Vyplývajú priamo z existencie viacročných programov a disociácie medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Operačné rozpočtové prostriedky

Z operačných rozpočtových prostriedkov sa financujú rôzne politiky, najmä vo forme grantov alebo obstarávania.

Opravný rozpočet

Rozhodnutie prijaté počas rozpočtového roka s cieľom zmeniť (zvýšiť, znížiť, preniesť) časti rozpočtu schváleného pre daný rok.

Platobné rozpočtové prostriedky

Platobné rozpočtové prostriedky kryjú výdavky splatné v bežnom roku, ktoré vyplývajú z právnych záväzkov prijatých v bežnom roku a/alebo v predchádzajúcich rokoch.

Plnenie rozpočtu

Čerpanie rozpočtu prostredníctvom výdavkových a príjmových operácií.

Právny základ/základný akt

Právny akt prijatý legislatívnym orgánom (zvyčajne Radou a Európskym parlamentom), v ktorom sa špecifikuje cieľ výdavkového programu Únie, účel rozpočtových prostriedkov, pravidlá intervencie, dátum splatnosti a príslušné finančné pravidlá, aby mohol slúžiť ako právny základ na vykonávanie výdavkového programu.

Právny záväzok

Úkon, ktorým povoľujúci úradník prijíma záväzok voči tretím stranám, z ktorého vyplýva zaťaženie rozpočtu Únie.

Bežnými formami právnych záväzkov sú zmluvy v prípade obstarávania, dohody o grante a rozhodnutia o grante.

Prebytok

Kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami, ktorý sa musí vrátiť financujúcemu orgánu. Pozri rozpočtový výsledok.

Prenos rozpočtových prostriedkov

Výnimka zo zásady ročnej platnosti, na základe ktorej sa rozpočtové prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť v danom rozpočtovom roku, môžu za prísnych podmienok výnimočne preniesť do ďalšieho roku.

Prepadnuté rozpočtové prostriedky

Nevyužité rozpočtové prostriedky, ktoré sa zrušia na konci rozpočtového roka. Prepadnutie znamená zrušenie povolenia na výdavky v plnej alebo čiastočnej výške a/alebo na vznik záväzkov, ktoré predstavujú rozpočtové prostriedky.

V prípade spoločných podnikov (a EIT) možno nevyužité rozpočtové prostriedky podľa ich rozpočtových pravidiel vykázať v odhade príjmov a výdavkov za až tri nasledujúce rozpočtové roky (tzv. pravidlo N+3). Prepadnuté rozpočtové prostriedky sa tak v prípade spoločných podnikov môžu znovu aktivovať až do rozpočtového roku „N+3“.

Presun medzi rozpočtovými riadkami

Presuny medzi rozpočtovými riadkami znamenajú premiestnenie rozpočtových prostriedkov z jedného rozpočtového riadku do iného v priebehu rozpočtového roka, a tvoria teda výnimku z rozpočtovej zásady špecifikácie.

Pripísané príjmy

Príjmy vyhradené na financovanie osobitných výdavkových položiek.

RAL (Reste à liquider)

Zostávajúca suma, ktorá sa má zaplatiť v rámci rozpočtového záväzku v daný moment. Pozri neuhradené záväzky.

Rozdiel výmenných kurzov

Rozdiel vyplývajúci z výmenných kurzov uplatňovaných na transakcie týkajúce sa krajín mimo eurozóny alebo z precenenia aktív a záväzkov v cudzích menách v deň účtovnej závierky.

Rozpočtová položka/rozpočtový riadok/rozpočtová pozícia

Príjmy a výdavky sa uvádzajú v štruktúre rozpočtu podľa záväznej nomenklatúry, v ktorej sa zohľadňuje povaha a účel každej položky, ako ich ukladá rozpočtový orgán. Formálny opis nomenklatúry sa poskytuje v jednotlivých položkách (hlave, kapitole, článku alebo riadku).

Rozpočtové prostriedky

Finančné prostriedky z rozpočtu.

V rozpočte sa odhadujú tak záväzky (právne záväzky poskytnúť finančné prostriedky), ako aj platby (hotovostné alebo bankové prevody prijímateľom). Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby sa často líšia – diferencované rozpočtové prostriedky – pretože viacročné programy a projekty sú zvyčajne v plnej výške záväzne schválené v roku, v ktorom sa o nich rozhodlo, a sú financované v priebehu viacerých rokov, v ktorých prebieha ich vykonávanie.

Rozpočtový výsledok

Rozdiel medzi prijatými príjmami a vyplatenými sumami vrátane úprav o prenosy rozpočtových prostriedkov, zrušenia a kurzové rozdiely.

Pokiaľ ide o agentúry, výsledná suma sa bude musieť uhradiť financujúcemu orgánu.

Rozpočtový záväzok

Operácia, ktorou zodpovedný povoľujúci úradník vyhradzuje rozpočtové prostriedky potrebné na pokrytie následných platieb s cieľom splniť právne záväzky.

Schválený rozpočet

Návrh rozpočtu sa stane schváleným rozpočtom po schválení rozpočtovým orgánom.

Viazané rozpočtové prostriedky

Viazané rozpočtové prostriedky pokrývajú celkovú hodnotu právnych záväzkov (zmlúv, dohôd/rozhodnutí o grantoch), ktoré by sa mohli podpísať v bežnom rozpočtovom roku.

Výdavky

Pojem používaný na opis čerpania rozpočtu zo všetkých druhov zdrojov financovania.

Vzniknuté nároky

Právo inkasovať príjem od dlžníka uznaný vydaním príkazu na vymáhanie.

Zrušenie rozpočtových prostriedkov

Rozpočtové prostriedky, ktoré sa nepoužili do konca rozpočtového roka a ktoré nemožno preniesť, sa zrušia.

Zrušenie viazanosti

Úkon, ktorým zodpovedný povoľujúci úradník úplne alebo čiastočne zruší vyčlenenie rozpočtových prostriedkov, ktoré sa predtým vyčlenili prostredníctvom rozpočtového záväzku.

VÝROČNÁ SPRÁVA O PLNENÍ – PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU INVESTIČNOU BANKOU

EURÓPSKA INVESTIČNÁ BANKA

SPRÁVNA RADA

INVESTIČNÝ NÁSTROJ

FINANČNÉ VÝKAZY

K 31. DECEMBRU 2024

1. Správa nezávislého audítora
2. Výkaz finančnej pozície
3. Výkaz ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu
4. Výkaz zmien v prostriedkoch prispievateľov
5. Výkaz peňažných tokov
6. Poznámky k finančným výkazom

VÝKAZ FINANČNEJ POZÍCIE

K 31. DECEMBRU 2024

(v tis. EUR)

	Poznámky	31.12.2024	31.12.2023
AKTÍVA			
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	5	1 638 604	1 376 824
Pohľadávky voči prispievateľom	9/16	7 482	85 321
Pokladničné finančné aktíva	10	-	-
Derivátové finančné nástroje	6	783	55 765
Úvery a zálohové platby	7	1 498 048	1 683 312
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	8	834 621	820 713
Iné aktíva	11	-	616
Aktíva spolu		**3 979 538**	**4 022 551**
ZÁVÄZKY A PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽOV			
ZÁVÄZKY			
Derivátové finančné nástroje	6	39 210	-
Výnosy budúcich období	12	47 725	48 515
Rezervy na úverové prísľuby	13	18 320	19 038
Sumy dlžné tretím stranám	14	566 083	427 828
Ostatné záväzky	15	3 289	3 338
Záväzky spolu		**674 627**	**498 719**
Prostriedky prispievateľov	16/17	**3 304 911**	**3 523 832**
Záväzky a prostriedky prispievateľov spolu		**3 979 538**	**4 022 551**

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT A INÝCH ZLOŽIEK ÚPLNÉHO PRÍJMU

ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2024

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Úroky a podobné príjmy (*)	19	156 601	148 336
Úroky a podobné výdavky	19	- 1 805	-
Čisté úroky a podobné príjmy		**154 796**	**148 336**
Príjem z poplatkov a provízií	20	20	25
Výdavky na poplatky a provízie	20	- 212	- 62
Čistý príjem z poplatkov a provízií		**- 192**	**- 37**

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Zmena reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov	6	- 94 192	- 20 087
Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	21	- 34 096	- 8 457
Čistý výsledok úverov a zálohových platieb oceňovaných v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL)	7	- 5 436	- 8 932
Čistý kurzový výsledok	22	81 907	- 67 885
Čistý výsledok z finančných operácií		**- 51 817**	**- 105 361**
Zmena v znížení hodnoty úverov a zálohových platieb, po odúčtovaní	7.2	12 145	9 055
Zmena v rezervách na úverové prísľuby, po odúčtovaní	13	718	- 2 470
Všeobecné administratívne náklady	23	- 24 794	- 29 655
Zisk za rok		**90 856**	**19 868**
Zisk úplného príjmu za rok		**90 856**	**19 868**

(*) Za rok končiaci sa 31. decembra 2024 zahŕňajú úroky a podobné príjmy 144,3 mil. EUR (2023: 118,5 mil. EUR) vypočítané z aktív v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery.

VÝKAZ ZMIEN V PROSTRIEDKOCH PRISPIEVATEĽOV

ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2024

(v tis. EUR)

	Poznámky	Vyžiadaný príspevok	Vyplatené príspevky	Nerozdelené zisky	Spolu
K 1. 1. 2024		**3 721 695**	**- 587 913**	**390 050**	**3 523 832**
Príspevky členských štátov vyžiadané v priebehu roka	16	-	-	-	-
Príspevky členských štátov vyplatené v priebehu roka	17	-	- 309 777	-	**- 309 777**
Zisk za rok 2024		-	-	90 856	**90 856**
Zmeny v prostriedkoch prispievateľov		-	**- 309 777**	**90 856**	**- 218 921**
K 31. 12. 2024		**3 721 695**	**- 897 690**	**480 906**	**3 304 911**

(v tis. EUR)

	Poznámky	Vyžiadaný príspevok	Vyplatené príspevky	Nerozdelené zisky	Spolu
		Vyžiadaný príspevok	Vyplatené príspevky	Nerozdelené zisky	Spolu
K 1. 1. 2023		**3 701 695**	-	**370 182**	**4 071 877**
Príspevky členských štátov vyžiadané v priebehu roka		20 000	-	-	**20 000**
Príspevky členských štátov vyplatené v priebehu roka		-	- 587 913	-	**- 587 913**
Zisk za rok 2023		-	-	19 868	**19 868**
Zmeny v prostriedkoch prispievateľov		**20 000**	**- 587 913**	**19 868**	**- 548 045**
K 31. 12. 2023		**3 721 695**	**- 587 913**	**390 050**	**3 523 832**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2024

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
PREVÁDZKOVÉ ČINNOSTI			
Zisk za rok		**90 856**	**19 868**
Úpravy:			
Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom		52 265	15 142
Zmena v znížení hodnoty úverov a zálohových platieb, po odúčtovaní	7.2	- 12 145	- 9 055
Čistý výsledok úverov a zálohových platieb oceňovaných v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL)	7	5 436	8 932
Zmena vzniknutého úroku a amortizovanej hodnoty pri úveroch a zálohových platbách		- 2 229	708
Čistá zmena v rezervách na úverové prísľuby, po odúčtovaní		- 718	2 455
Zmeny reálnej hodnoty derivátov		94 192	20 087
Zmena vzniknutého úroku a amortizovanej hodnoty pri pokladničných finančných aktívach	10	-	- 248
Zmena výnosov budúcich období		- 790	- 3 902
Vplyv zmien výmenných kurzov na úvery		- 78 744	86 765
Vplyv zmien výmenných kurzov na akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	8	- 23 199	30 026
Vplyv zmien výmenných kurzov na hotovosť na účtoch		- 5 282	- 8 031
(Strata) z prevádzkovej činnosti pred zmenami v prevádzkových aktívach a záväzkoch		**119 642**	**162 747**
Vyplácanie úverov	7	- 101 394	- 207 237
Splácanie úverov	7	371 568	288 155

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Zmena vzniknutého úroku z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	5	- 646	4 039
Akvizícia pokladničných finančných aktív	10	-	- 348 523
Splatnosť pokladničných finančných aktív	10	-	421 278
Vyplatené akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	8	- 69 392	- 101 100
Čisté výnosy z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom		39 581	39 246
Zníženie ostatných aktív		616	334
Zvýšenie ostatných pasív		- 49	919
(Zníženie)/zvýšenie súm splatných Európskej investičnej banke		- 985	33 951
Čisté peňažné toky v prevádzkových činnostiach/ z prevádzkových činností		**358 941**	**293 809**
FINANČNÉ ČINNOSTI			
Príspevky prijaté od členských štátov		-	79 710
Sumy prijaté od členských štátov v súvislosti s bonifikáciou úrokov a technickou pomocou		286 800	220 290
Sumy vyplatené v mene členských štátov v súvislosti s bonifikáciou úrokov a technickou pomocou		- 68 256	- 77 050
Príspevky vyplatené v mene členských štátov	17	- 309 777	- 587 913
Čisté peňažné toky z finančných činností		**- 91 233**	**- 364 963**
Čisté zvýšenie peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov		**267 708**	**- 71 154**
Súhrnný výkaz peňažných tokov:			
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku rozpočtového roka		**1 371 404**	**1 450 589**
Čisté peňažné toky v/z:			
Prevádzkové činnosti		358 941	293 809
Finančné činnosti		- 91 233	- 364 963
Vplyv zmien výmenných kurzov na peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty		- 5 282	- 8 031
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci rozpočtového roka		**1 633 830**	**1 371 404**
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty pozostávajú z:			
pokladničnej hotovosti	5	212 466	146 494
termínovaných vkladov (bez vzniknutých úrokov)	5	304 538	625 403
komerčných cenných papierov	5	1 116 826	599 507
		1 633 830	**1 371 404**

Poznámky k finančným výkazom k 31. decembru 2024

1 **Všeobecné informácie**

Investičný nástroj (nástroj) bol zriadený v rámci Dohody z Cotonou (dohoda) o spolupráci a rozvojovej pomoci uzavretej medzi africkými, karibskými a tichomorskými štátmi (štáty AKT) a Európskou úniou a jej členskými štátmi z 23. júna 2000 a zrevidovanej 25. júna 2005 a 22. júna 2010. Samojská dohoda, ktorá nahradila Dohodu z Cotonou ako nový rámec spolupráce medzi Európskou úniou a Organizáciou afrických, karibských a tichomorských štátov (OAKTŠ) (rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2861 ([24]) z 20. júla 2023 a rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2862 z 28. decembra 2023), bola podpísaná 15. novembra 2023 a nadobudla účinnosť 1. januára 2024. Je nástupcom Dohody z Cotonou, ktorou sa upravovali vzťahy medzi EÚ a štátmi AKT od roku 2000. Tento prechod zabezpečuje kontinuitu partnerstiev pri riešení súčasných globálnych výziev.

Nástroj nie je samostatným právnym subjektom a Európska investičná banka (EIB alebo banka) spravuje príspevky poskytnuté v mene členských štátov (darcov) v súlade s podmienkami stanovenými v dohode a vykonáva funkciu správcu nástroja.

Trvanie nástroja nie je určené. Interná dohoda o 11. ERF zostáva v platnosti (podľa jej článku 14 ods. 3) tak dlho, ako je to potrebné na úplné uskutočnenie všetkých operácií financovaných v rámci dohody o partnerstve AKT – EÚ, rozhodnutia o pridružení zámoria a viacročného finančného rámca.

Financovanie v rámci dohody sa poskytuje z rozpočtov členských štátov EÚ. Členské štáty EÚ prispievajú sumami vyčlenenými na financovanie investičného nástroja a grantmi na financovanie bonifikácie úrokov, ako sa stanovuje vo viacročných finančných rámcoch [v prvom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2000 – 2007, označovanom ako 9. Európsky rozvojový fond (ERF), v druhom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2008 – 2013, označovanom ako 10. ERF, a v treťom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2014 – 2020, označovanom ako 11. ERF]. EIB je poverená správou:

i) nástroja vo forme revolvingového fondu rizikového kapitálu vo výške 3 685,5 mil. EUR určeného na posilnenie investícií súkromného sektora v štátoch AKT, z toho je 48,5 mil. EUR pridelených zámorským krajinám a územiam (ďalej len „ZKÚ“),

ii) grantov na financovanie bonifikácie úrokov v hodnote najviac 1 220,85 mil. EUR pre štáty AKT a najviac 8,5 mil. EUR pre ZKÚ. Z toho až 15 % možno použiť na financovanie technickej pomoci v súvislosti s projektmi.

Rada 23. decembra 2020 rozhodla o predĺžení obdobia viazanosti investičného nástroja o najmenej šesť mesiacov. Po predĺžení banka schválila operácie v súlade so svojím mandátom do 30. júna 2021 [rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/2233 z 23. decembra 2020 o viazaní finančných prostriedkov pochádzajúcich zo spätných tokov v rámci investičného nástroja AKT z operácií v rámci 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu ([25])].

([24]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2861 z 20. júla 2023 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (Ú. v. EÚ L, 2023/2861, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2861/oj).

([25]) Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 188, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2233/oj.

Strany EÚ a AKT súhlasili, že zmenia rozhodnutie o prechodných opatreniach s cieľom rozšíriť uplatňovanie ustanovení dohody o partnerstve AKT – EÚ do 31. decembra 2023 alebo do nadobudnutia platnosti novej dohody, alebo do predbežného vykonávania novej dohody medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr [rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ, ktoré bolo následne zmenené rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 ([26]) z 26. novembra 2021, rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/970 ([27]) zo 16. júna 2022 a rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2023 ([28]) z 25. októbra 2023].

V nariadení o NDICI – Globálna Európa, ktoré nadobudlo účinnosť 14. júna 2021 [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 ([29]) z 9. júna 2021] sa stanovuje primárny právny základ pre pomoc EÚ mimo EÚ v rokoch 2021 až 2027, ako aj riadenie nového inštitucionálneho mandátu banky na operácie mimo Európskej únie vrátane regiónu AKT. Zahŕňa aj začlenenie súčasného mimorozpočtového ERF do rozpočtu EÚ. Nariadenie o NDICI predstavuje pre Komisiu právny základ na zverenie budúcich mandátov EÚ Európskej investičnej banke na jej činnosť mimo EÚ. Okrem toho sa v ňom Únii poskytne vonkajší investičný rámec na spoluprácu s partnerskými inštitúciami prostredníctvom grantov alebo záruk z rozpočtu EÚ.

Odteraz sa spätné toky prostriedkov z investičného nástroja budú využívať v rámci NDICI – Globálna Európa prostredníctvom kombinácie špecializovaného investičného okna AKT pre súkromný sektor v rámci Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD+) a trustového fondu. Dňa 15. februára 2023 bola podpísaná dohoda o prevode medzi EIB a Európskou komisiou (ďalej len „dohoda o prevode“). Účelom tejto dohody je prevod finančných prostriedkov pochádzajúcich zo spätných tokov v rámci nástroja, keď budú k dispozícii, v súlade s rozhodnutím (EÚ) 2020/2233 („spätné toky prostriedkov z investičného nástroja AKT“) a rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1764 ([30]) („spätné toky prostriedkov z investičného nástroja ZKÚ“ a spolu so spätnými tokmi prostriedkov z investičného nástroja AKT ďalej len „spätné toky“). Viac podrobností nájdete v poznámke 2.4.6 a poznámke 17.

Tieto finančné výkazy sa vzťahujú na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024.

Na návrh Predstavenstva EIB Správna rada EIB prijala finančné výkazy 21. marca 2025 a povolila predložiť ich na schválenie Rade guvernérov EIB do 25. apríla 2025.

2 **Relevantné účtovné politiky**

2.1 ***Základ pre zostavenie finančných výkazov – Vyhlásenie o súlade***

Účtovná závierka bola vypracovaná za predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti, pri ktorom predpokladá, že nástroj bude schopný v rámci akýchkoľvek operácií v dohľadnej budúcnosti splniť všetky splatné záväzky, v súlade s Medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva (International Financial Reporting Standards – ďalej len „IFRS“), ktoré vydala Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards Board – ďalej len „IASB“) a prijala Európska únia (ďalej len „účtovné štandardy IFRS“). Účtovná závierka k 31. decembru 2024 obsahuje výkaz finančnej pozície, výkaz ziskov a strát a ostatných zložiek úplného príjmu, výkaz zmien v prostriedkoch prispievateľov, tabuľku toku hotovosti a poznámky.

([26]) Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 z 26. novembra 2021, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2021/2175] Ú. v. EÚ L 441, 9.12.2021, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2175/oj).

([27]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/970 zo 16. júna 2022 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ (Ú. v. EÚ L 166, 22.6.2022, s. 145, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/970/oj).

([28]) Rozhodnutie Výboru Veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2023 z 25. októbra 2023, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2023/2453] (Ú. v. EÚ L, 2023/2453, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2453/oj).

([29]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([30]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

2.2 ***Smerodajné účtovné odhady, predpoklady a úsudky***

Na zostavenie účtovnej závierky sú potrebné odhady a predpoklady, ktoré ovplyvňujú vykazované výnosy, náklady, aktíva, záväzky a zverejnenie podmienených aktív a záväzkov. Využitie dostupných informácií a uplatnenie úsudku sú neoddeliteľnou súčasťou tvorby odhadov. Skutočné výsledky v budúcnosti sa môžu od takýchto odhadov líšiť a rozdiely môžu byť pre účtovnú závierku významné. Odhady a základné predpoklady sa priebežne prehodnocujú. Odhady revízií sa vykazujú prospektívne.

Oblasti s najväčším využitím úsudkov a odhadov:

— **Reálna hodnota finančných nástrojov**

Reálne hodnoty finančných nástrojov zaúčtované v súvahe, ktoré nie je možné odvodiť od aktívnych trhov, sa určujú na základe rôznych techník oceňovania, ktoré zahŕňajú aj matematické modely. Vstupy do týchto modelov pochádzajú podľa možnosti z pozorovateľných trhov, ale tam, kde to nie je možné, je pri stanovovaní reálnych hodnôt potrebný určitý stupeň úsudku. Ocenenia sú zatriedené do rôznych úrovní v hierarchii reálnej hodnoty na základe vstupov použitých v technikách oceňovania, ktoré sú opísané a zverejnené v

poznámkach 2.4.2 a 4.

— **Straty zo zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb**

Na ocenenie očakávaných úverových strát (ECL) je potrebné, aby manažment uplatnil smerodajné úsudky, a to najmä posúdenie významného zvýšenia úverového rizika od prvotného vykázania, zahrnutie informácií zameraných na budúcnosť a ďalej odhad výšky a načasovania budúcich peňažných tokov a hodnoty kolaterálu pri určovaní strát zo zníženia hodnoty. Tieto odhady závisia od množstva faktorov, ktoré môžu viesť k významným zmenám v načasovaní a výške opravných položiek na úverové straty, ktoré sa majú vykázať (poznámka 2.4.2). Relevantné predpoklady o účinkoch na zníženie hodnoty v dôsledku všeobecného kontextu neistoty a turbulencií, ku ktorým došlo v roku 2023 a pokračovali v roku 2024, sú uvedené v poznámkach 2.4.2.2 a 3.2.3.7.

— **Oceňovanie nekótovaných kapitálových investícií**

Ocenenie nekótovaných kapitálových investícií sa zvyčajne opiera o jeden z týchto faktorov:

— nedávne operácie na trhu za bežných trhových podmienok,

— súčasnú reálnu hodnotu iného v podstate zhodného nástroja,

— očakávané peňažné toky diskontované podľa bežných sadzieb uplatniteľných na položky s podobnými podmienkami a rizikami,

— metódu upravených čistých aktív alebo

— iné modely oceňovania.

Na stanovenie peňažných tokov a diskontných faktorov pre nekótované kapitálové investície je potrebný značný odhad. Nástroj pravidelne upravuje techniky oceňovania a testuje ich platnosť pomocou cien získaných z pozorovateľných bežných trhových operácií v prípade zhodného nástroja alebo z iných pozorovateľných údajov trhu.

— **Konsolidácia účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj podiel**

Výsledkom posúdení EIB bolo, že žiadna z účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj podiel, nie je pod kontrolou nástroja. Je to spôsobené tým, že vo všetkých takýchto účtovných jednotkách má výlučnú zodpovednosť za riadenie a kontrolu činností a záležitostí partnerstva buď hlavný spoločník, správca fondu alebo správna rada, ktorí sú zároveň oprávnení vykonávať všetky úkony potrebné na naplňanie účelu a cieľov partnerstva v súlade s investičnými usmerneniami a usmerneniami príslušných politík.

2.3 ***Zmeny účtovných štandardov***

S výnimkou ďalej uvedených zmien nástroj dôsledne uplatňoval účtovné politiky uvedené v poznámke 2.4 na všetky obdobia prezentované v týchto finančných výkazoch. Nástroj prijal nasledujúce nové štandardy a zmeny štandardov.

Nové a zmenené štandardy prijaté v rámci nástroja

Tieto zmeny existujúcich štandardov nadobudli pre finančné výkazy nástroja účinnosť 1. januára 2024:

— Zmeny štandardu IAS 7 Výkaz o peňažných tokoch a IFRS 7 Finančné nástroje: Dohody o financovaní dodávateľov.

— Zmeny štandardu IAS 1 Prezentácia účtovnej závierky Klasifikácia záväzkov ako krátkodobých alebo dlhodobých a dlhodobých záväzkov obsahujúcich dohodnuté podmienky.

Uvedené zmeny nemali zásadný vplyv na účtovnú závierku nástroja.

Nové štandardy, zmeny a interpretácie, ktoré v rámci nástroja ešte neboli prijaté

K 31. decembru 2024 boli vydané tieto zmeny existujúcich štandardov, ktoré však neboli povinné pre ročné obdobia vykazovania končiace 31. decembra 2024:

EÚ schválila zmeny existujúcich štandardov a uplatňujú sa na účtovné obdobia začínajúce sa 1. januára 2025 alebo neskôr:

— Zmeny štandardu IAS 21 Vplyvy zmien kurzov cudzích mien: Nevymeniteľnosť meny.

Nové štandardy a zmeny existujúcich štandardov ešte neschválené EÚ:

— zmeny v klasifikácii a oceňovaní finančných nástrojov (zmeny IFRS 9 a IFRS 7),

— Ročné zlepšenia zväzok 11,

— IFRS 18 Prezentácia a zverejňovanie v účtovnej závierke,

— IFRS 19 Dcérske spoločnosti bez verejnej zodpovednosti: zverejňovanie;

— zmeny IFRS 10 Konsolidovaná účtovná závierka a IAS 28 Investície do pridružených podnikov a spoločných podnikov: Predaj vkladu aktív medzi investorom a jeho pridruženým alebo spoločným podnikom.

Ku dňu schválenia finančných výkazov neboli v rámci nástroja včas prijaté žiadne z uvedených štandardov alebo zmien existujúcich štandardov a neboli vydané žiadne interpretácie, ktoré sú uplatniteľné a majú sa zohľadniť v rámci nástroja k jednému z dňov vykázania. Manažment očakáva, že všetky relevantné vyhlásenia budú prijaté za prvé obdobie začínajúce sa v deň nadobudnutia účinnosti vyhlásenia alebo neskôr a že to nebude mať žiaden významný vplyv na finančné výkazy nástroja.

2.4 ***Súhrn relevantných účtovných politík***

Vo výkaze finančnej pozície sa uvádzajú aktíva a záväzky v zostupnom poradí podľa likvidity. Dlhodobé a krátkodobé položky v ňom nie sú rozlíšené.

2.4.1 Prevod cudzej meny

Finančné výkazy sú v prípade nástroja vypracované v eurách (EUR), ktoré sú takisto funkčnou menou. Ak nie je uvedené inak, finančné údaje uvedené v EUR sú zaokrúhlené na tisícky.

Transakcie v cudzích menách sa prevádzajú na základe výmenného kurzu platného v deň realizácie transakcie.

Peňažné aktíva a záväzky denominované v iných menách, než je euro, sa na konci roku prevádzajú na euro na základe výmenného kurzu platného v deň zostavenia výkazu finančnej pozície. Zisk alebo strata plynúce z takéhoto prevodu sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu.

Nepeňažné položky, ktoré sú ocenené na základe historickej ceny v cudzej mene, sa prevádzajú na základe výmenných kurzov platných v deň prvej transakcie. Nepeňažné položky, ktoré sú oceňované v reálnej hodnote v cudzej mene, sa prevádzajú na základe výmenných kurzov platných v deň stanovenia reálnej hodnoty.

Kurzové rozdiely vyplývajúce z vyrovnania transakcií s použitím kurzov, ktoré sú odlišné od kurzov platných v deň realizácie transakcie, a nerealizované kurzové rozdiely v prípade nevyrovnaných peňažných aktív a záväzkov v cudzej mene, sa uvádzajú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu.

2.4.2 Finančné aktíva okrem derivátov

Nederivátové finančné nástroje sa prvotne vykazujú podľa dátumu vyrovnania.

Klasifikácia a oceňovanie

Finančné aktíva

Pri prvotnom vykázaní sa finančné aktívum klasifikuje ako ocenené v amortizovanej hodnote (AC) alebo reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL) a finančný záväzok sa klasifikuje ako ocenený v amortizovanej hodnote (AC) alebo reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

V súlade s IFRS 9 sa klasifikácia začína určením, či má byť finančné aktívum považované za dlhový alebo kapitálový nástroj. V IFRS 9 sa odkazuje na vymedzenie pojmov v IAS 32 Finančné nástroje: prezentácia.

Dlhové nástroje sú nástroje, ktoré spĺňajú vymedzenie finančného záväzku z pohľadu protistrany, úvery a dlhové cenné papiere vrátane dlhopisov, bankoviek alebo certifikátov vydaných štruktúrovanými jednotkami, vládou alebo podnikmi.

Dlhový nástroj sa klasifikuje v amortizovanej hodnote (AC), ak spĺňa obe tieto podmienky a nie je vymedzený v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL):

— finančné aktívum je držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky a

— zmluvné podmienky finančného aktíva vedú v stanovených dátumoch k peňažným tokom, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatenej sumy istiny (kritériá SPPI).

Uvedené požiadavky by sa mali uplatňovať na celé finančné aktívum, a to aj keď obsahuje vložený derivát.

Nástroje vlastného imania sú nástroje, ktoré spĺňajú vymedzenie vlastného kapitálu z pohľadu emitenta, čiže nástroje, ktoré neobsahujú zmluvnú povinnosť zaplatiť a ktoré sú dôkazom zostávajúceho podielu v čistých aktívach emitenta. Nástroje vlastného imania sú oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Pri prvotnom vykázaní kapitálovej investície, ktorá nie je držaná na obchodovanie, je v rámci nástroja možné prijať neodvolateľné rozhodnutie, že následné zmeny budú prezentované v iných zložkách úplného príjmu. Toto rozhodnutie sa prijíma pre každú investíciu osobitne.

Všetky ostatné finančné aktíva sa zatriedia ako oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Posúdenie obchodného modelu

EIB, ako správca nástroja, vypracuje posúdenie cieľa obchodného modelu, v ktorom je dlhový nástroj držaný na úrovni portfólia, pretože sa týmto najlepšie odráža spôsob, akým je podnik riadený a ako sa informácie poskytujú manažmentu. Informácie, ktoré sa berú do úvahy, zahŕňajú:

— stanovené politiky a ciele portfólia a fungovanie týchto politík v praxi. Konkrétne, či je stratégia manažmentu zameraná na získavanie príjmu zo zmluvných úrokov, udržanie konkrétneho profilu úrokových sadzieb, zosúladenie trvania finančných aktív s trvaním záväzkov, ktoré financujú tieto aktíva, alebo realizáciu peňažných tokov prostredníctvom predaja aktív,

— spôsob, akým sa hodnotí a oznamuje výkonnosť portfólia manažmentu nástroja,

— riziká, ktoré ovplyvňujú výkonnosť obchodného modelu (a finančných aktív držaných v rámci daného obchodného modelu), a ako sú tieto riziká riadené, a

— frekvenciu, objem a načasovanie predaja v predchádzajúcich obdobiach, dôvody týchto predajov a očakávania v súvislosti s budúcimi činnosťami predaja.

Informácie o činnostiach predaja sa však nezohľadňujú izolovanie, ale ako súčasť celkového posúdenia toho, ako sa dosahuje vymedzený cieľ nástroja, pokiaľ ide o riadenie finančných aktív, a ako sa realizujú peňažné toky.

Obchodný model pre priame úverové operácie balíka na financovanie projektov je opísaný a zverejnený v poznámke 25.

Kritériá týkajúce sa výhradne platieb istiny a úrokov (SPPI)

Na účely tohto posúdenia je „istina" vymedzená ako reálna hodnota dlhového nástroja pri prvotnom vykázaní. „Úrok" je vymedzený ako odplata za časovú hodnotu peňazí a za kreditné riziko spojené s nesplatenou istinou počas určitého obdobia a za ostatné základné riziká a náklady na poskytovanie úverov, (napr. riziko likvidity a administratívne náklady), ako aj ziskové rozpätie.

Pri posudzovaní toho, či pri zmluvných peňažných tokoch ide výhradne o platby istiny a úrokov, sa do úvahy berú zmluvné podmienky nástroja. Zahŕňa to posúdenie toho, či finančné aktívum obsahuje zmluvnú podmienku, ktorá by mohla zmeniť načasovanie alebo výšku zmluvných peňažných tokov takým spôsobom, že by táto podmienka nebola splnená.

Ukončenie vykazovania

V rámci nástroja sa ukončí vykazovanie finančného aktíva, keď zaniknú zmluvné práva na peňažné toky z tohto finančného aktíva, alebo keď sa prevedú práva prijímať zmluvné peňažné toky v transakcii, na základe ktorej sa v rámci nástroja buď prevedú riziká a výhody plynúce z vlastníctva finančného aktíva, alebo sa ponechajú v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva, ale nezachová sa kontrola nad finančným aktívom.

Pri ukončení vykazovania finančného aktíva alebo finančného záväzku (poznámka 2.4.4) sa rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva alebo záväzku (alebo účtovnou hodnotou pripísanou časti aktíva alebo záväzku, ktorého vykazovanie sa ukončuje) a súčtom i) prijatej alebo zaplatenej odplaty a ii) všetkých kumulatívnych ziskov alebo strát, ktoré boli vykázané v iných zložkách úplného príjmu, vykáže v ziskoch alebo stratách s výnimkou kumulatívnych ziskov alebo strát vykázaných v iných zložkách úplného príjmu v prípade kapitálových investícií ocenených v reálnej hodnote prostredníctvom iných zložiek úplného príjmu, ktoré sa prenesú do rezervného fondu a nevykážu sa ako zisk alebo strata z vyradenia.

V kontexte reformy IBOR sa posúdenie nástroja, či je zmena finančného nástroja v amortizovanej hodnote zásadná, vykonáva po uplatnení praktickej pomôcky zavedenej reformou IBOR, fáza 2. Pokiaľ ide o zmeny vydané IASB, nástroj neukončí vykazovanie finančného nástroja, ktorého zmluvné peňažné toky sú modifikované ako priamy dôsledok reformy a zmena je ekonomicky rovnocenná s predchádzajúcim základom na určovanie zmluvných peňažných tokov (t. j. základ bezprostredne pred zmenou).

Reklasifikácia

V prípade finančných aktív sa po ich prvotnom vykázaní nepristupuje k reklasifikácii s výnimkou obdobia po tom, ako sa zmení obchodný model nástroja na riadenie finančných aktív.

Modifikácia

Finančné aktívum oceňované v amortizovanej hodnote sa považuje za modifikované, ak sú jeho zmluvné peňažné toky opätovne prerokované alebo inak modifikované. Opätovné prerokovanie alebo modifikácia môžu, ale nemusia viesť k ukončeniu vykazovania starého finančného nástroja a vykazovaniu nového finančného nástroja.

Podstatná zmluvná modifikácia peňažných tokov z finančného aktíva oceňovaného v amortizovanej hodnote, ktorá vedie k ukončeniu vykazovania finančného aktíva, vedie k vykazovaniu nového finančného aktíva v jeho reálnej hodnote a k zaznamenaniu vplyvu zisku alebo straty v dôsledku modifikácie v konsolidovanom výkaze ziskov a strát v časti „Výsledok z finančných operácií".

Zmluvná modifikácia sa považuje za podstatnú, ak sa diskontovaná súčasná hodnota peňažných tokov podľa revidovaných podmienok (diskontovaná pomocou pôvodnej efektívnej úrokovej miery) líši minimálne o 10 % od diskontovanej súčasnej hodnoty zostávajúcich peňažných tokov pôvodného finančného aktíva. Zohľadňujú sa aj kvalitatívne faktory, ako je zmena meny, v ktorej je finančné aktívum denominované, a vlastnosti konverzie.

V kontexte reformy IBOR sa posúdenie nástroja, či je zmena finančného nástroja v amortizovanej hodnote zásadná, vykonáva po uplatnení praktickej pomôcky zavedenej reformou IBOR, fáza 2. Nástroj aktualizuje efektívnu úrokovú mieru bez úpravy čistej hodnoty aktív finančného nástroja, ak sa základ na určovanie zmluvných peňažných tokov finančného nástroja oceňovaný v amortizovanej hodnote zmení ako priamy dôsledok reformy a ak je zmena ekonomicky rovnocenná s predchádzajúcim základom (t. j. základ bezprostredne pred zmenou).

Oceňovanie finančných nástrojov reálnou hodnotou

Reálna hodnota je cena, ktorá by sa získala za predaj aktíva alebo bola zaplatená za prevod záväzku pri riadnej transakcii medzi účastníkmi trhu k dátumu ocenenia na hlavnom, alebo v prípade, že tento neexistuje, na najvýhodnejšom trhu, na ktorý má nástroj k tomuto dátumu prístup.

EIB v prípade potreby stanoví v mene investičného nástroja reálnu hodnotu finančných nástrojov, pričom použije kótovanú cenu na aktívnom trhu pre príslušný nástroj. Trh sa pokladá za aktívny, ak sa na ňom uskutočňujú transakcie s aktívom alebo záväzkom s dostatočnou frekvenciou a v dostatočnom objeme na to, aby priebežne poskytoval informácie o cenách.

Reálne hodnoty finančných aktív a finančných záväzkov zaúčtované vo výkaze finančnej pozície, ktoré nie je možné odvodiť od aktívnych trhov, sa určujú na základe rôznych techník oceňovania, ktoré zahŕňajú aj matematické modely. Vstupy do týchto modelov pochádzajú podľa možnosti z pozorovateľných trhov, ale tam, kde to nie je možné, je pri stanovovaní reálnych hodnôt potrebný určitý stupeň úsudku. Zvolená technika oceňovania zahŕňa všetky faktory, ktoré by účastníci trhu zohľadňovali pri oceňovaní transakcie.

Tieto techniky oceňovania môžu zahŕňať modely čistej súčasnej hodnoty a modely diskontovaných peňažných tokov, porovnanie s podobnými nástrojmi, pre ktoré existujú pozorovateľné trhové ceny, Blackov-Scholesov model, polynomický model oceňovania opcií a iné modely oceňovania. Predpoklady a vstupy používané v technikách oceňovania zahŕňajú bezrizikové a referenčné úrokové sadzby, kreditné rozpätia použité pri odhade diskontných sadzieb, ceny dlhopisov a akcií, výmenné kurzy, ceny akcií a akciových indexov a očakávané volatility a korelácie cien.

Cieľom techník oceňovania je určiť reálnu hodnotu zodpovedajúcu cene, ktorá by sa získala za predaj aktíva alebo bola zaplatená za prevod záväzku pri riadnej transakcii medzi účastníkmi trhu k dátumu ocenenia.

Banka používa všeobecne uznávané modely oceňovania na určenie reálnej hodnoty bežných a jednoduchších finančných nástrojov, ako sú úrokové a menové swapy, ktoré používajú len pozorovateľné trhové údaje a vyžadujú si obmedzené uplatnenie odborných úsudkov a odhadov. Pozorovateľné ceny a vstupy do modelov sú na trhu obvykle dostupné pre kótované dlhopisy a majetkové cenné papiere, deriváty obchodované na burze a jednoduché mimoburzové deriváty, ako sú úrokové swapy. Dostupnosť pozorovateľných trhových cien a vstupov do modelu znižuje potrebu odborných úsudkov a odhadov a takisto znižuje neistotu súvisiacu s určením reálnych hodnôt. Dostupnosť pozorovateľných trhových cien a vstupov sa mení v závislosti od produktov a trhov a je náchylná na zmeny na základe špecifických udalostí a všeobecných podmienok na finančných trhoch.

Pre komplexnejšie finančné nástroje používa banka svoje vlastné modely oceňovania, ktoré sú vyvinuté z uznávaných modelov oceňovania. Niektoré alebo všetky významné vstupy do týchto modelov nemusia byť pozorovateľné na trhu, ale sú odvodené z trhových cien alebo sadzieb alebo sú odhadnuté na základe predpokladov. Príkladom nástrojov, ktoré zahŕňajú významné nepozorovateľné vstupy, sú určité úvery a záruky, pre ktoré neexistuje aktívny trh. Modely oceňovania, ktoré využívajú významné nepozorovateľné vstupy, si vyžadujú vyšší stupeň manažérskeho úsudku a odhadov pri určovaní reálnej hodnoty. Manažérske úsudky a odhady sú zvyčajne vyžadované pre výber vhodného modelu oceňovania, určenie očakávaných budúcich peňažných tokov z oceňovaného finančného nástroja, určenie pravdepodobnosti zlyhania protistrany a predčasného splatenia a pre výber vhodnej diskontnej sadzby.

Nástroj stanovuje reálne hodnoty prostredníctvom tejto hierarchie reálnej hodnoty, ktorá odráža významnosť vstupov použitých pri oceňovaní:

— Úroveň 1: vstupy, ktoré predstavujú neupravené kótované trhové ceny za rovnaké nástroje na aktívnych trhoch, ku ktorým má nástroj prístup.

— Úroveň 2: vstupy iné ako kótované ceny zahrnuté do úrovne 1, ktoré sú pozorovateľné buď priamo (t. j. ako ceny), alebo nepriamo (t. j. odvodené od cien). Táto kategória zahŕňa nástroje oceňované s použitím kótovaných trhových cien na aktívnych trhoch pre podobné nástroje, kótovaných cien pre identické alebo podobné nástroje na trhoch, ktoré sú považované za menej aktívne, alebo iných techník oceňovania, kde všetky významné vstupy sú priamo alebo nepriamo pozorovateľné z trhových údajov.

— Úroveň 3: nepozorovateľné vstupy. Do tejto kategórie patria všetky nástroje, pri ktorých technika oceňovania zahŕňa vstupy, ktoré nie sú založené na pozorovateľných údajoch, a nepozorovateľné vstupy majú významný vplyv na ocenenie nástroja. Táto kategória zahŕňa nástroje, ktoré sú ocenené na základe kótovanej ceny pre podobné nástroje, ak sú na zohľadnenie rozdielov medzi nástrojmi potrebné významné nepozorovateľné úpravy alebo predpoklady.

Nástroj vykazuje presuny medzi úrovňami hierarchie reálnej hodnoty na konci vykazovaného obdobia, počas ktorého došlo k zmene.

Zníženie hodnoty finančných aktív

IFRS 9 vychádza z výhľadového modelu očakávaných úverových strát. EIB vytvorila rámec na výpočet tzv. očakávaných úverových strát podmienených stavom makroekonomiky. Zahŕňa to vytvorenie parametrov kreditného rizika v určitom časovom momente (pravdepodobnosť zlyhania a strata v prípade zlyhania) na základe systematického faktora (úverového cyklu), ktorý sa riadi makroekonomikou a projektuje prostredníctvom makroekonomických prognóz alebo scenárov. Konečné očakávané úverové straty sú váženým priemerom pravdepodobnosti očakávaných úverových strát príslušného makroekonomického scenára. Tento výhľadový model zníženia hodnoty sa uplatňuje na finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC), ako aj na podsúvahové záväzky.

V rámci IFRS 9 sú opravné položky na stratu oceňované na niektorom z týchto základov:

— 12-mesačné očakávané úverové straty: ide o očakávané úverové straty, ktoré vyplývajú z možných prípadov zlyhania do 12 mesiacov od dátumu vykazovania, a

— očakávané úverové straty počas celej životnosti: ide o očakávané úverové straty, ktoré vyplývajú zo všetkých možných prípadov zlyhania počas očakávanej životnosti finančného nástroja.

V štandarde IFRS 9 sa stanovuje „trojfázový“ model znižovania hodnoty na základe zmien úverovej kvality od prvotného vykázania. Finančné nástroje sa klasifikujú vo fáze 1, okrem nástrojov, pri ktorých sa identifikuje významný nárast kreditného rizika od prvotného vykázania. Patria sem kvantitatívne a kvalitatívne informácie vrátane informácií zameraných na budúcnosť a analýza na základe odborných znalostí banky.

Kúpené alebo vzniknuté úverovo znehodnotené aktíva (ďalej len „POCI“) sú finančné aktíva, ktoré sa od okamihu prvotného vykázania považujú za klasifikované vo fáze 3. V prípade POCI finančných aktív sa vo výkaze ziskov a strát vykazujú kumulatívne zmeny v očakávaných úverových stratách počas celej životnosti od prvotného vykázania.

Posúdenie fázy IFRS 9 bankou je založené na postupnom prístupe, v rámci ktorého sa používajú špecifické informácie o protistrane alebo o nástroji a ktorý je v súlade s internými usmerneniami a postupmi pre signály včasného varovania, nesplácané expozície a odklad splátok.

EIB sa domnieva, že existujúci výhľadový model očakávaných úverových strát sa považuje za dostatočne stabilný na to, aby zohľadňoval extrémne hospodárske udalosti, ktoré boli priamo zachytené prostredníctvom makroekonomických projekcií a časových štruktúr pravdepodobnosti zlyhania.

Ak nastal významný nárast kreditného rizika, finančný nástroj sa presunie do fázy 2, nepovažuje sa však ešte za úverovo znehodnotený. Ak je nástroj úverovo znehodnotený, presunie sa do fázy 3.

Na účely identifikácie expozícií vo fáze 3 banka určí, či existuje alebo neexistuje objektívny dôkaz o problémovej expozícii. Finančné aktívum sa nachádza v stave zlyhania, keď je vysoká pravdepodobnosť, že dlžník nesplatí svoje kreditné záväzky voči nástroju v plnej miere bez pomoci zo strany nástroja, alebo keď dlžník mešká viac ako 90 dní v plnení akéhokoľvek podstatného kreditného záväzku voči nástroju.

V tejto súvislosti sa finančné aktívum považuje za znehodnotené, ak sa určí, že je pravdepodobné, že nástroj nebude schopný vybrať celú splatnú sumu podľa zmluvných podmienok alebo rovnocennú hodnotu. Jednotlivé kreditné expozície sa hodnotia na základe charakteristík dlžníka, celkovej finančnej situácie, záznamov o zdrojoch a platbách, vyhliadok na podporu zo strany akýchkoľvek finančne zodpovedných ručiteľov a prípadne realizovateľnej hodnoty akéhokoľvek kolaterálu.

Všetky znehodnotené pohľadávky sa preskúmavajú a analyzujú aspoň každého pol roka. Všetky následné zmeny výšky a načasovania očakávaných budúcich peňažných tokov v porovnaní s predchádzajúcimi odhadmi budú mať za následok zmenu rezervy na úverové straty a vykážu sa alebo zúčtujú na výkaze príjmov. Opravná položka na krytie zníženia hodnoty sa odúčtuje, len ak sa kvalita úveru zlepšila natoľko, že existuje primeraná záruka včasného výberu istiny a úrokov v súlade s pôvodnými zmluvnými podmienkami úverovej zmluvy. Odpisy sa robia v prípade, že celá pohľadávka alebo jej časť sa považuje za nevymožiteľnú alebo odpustenú. Odpisy sa zúčtujú oproti predtým stanoveným zníženiam hodnoty alebo priamo na výkaze ziskov a strát a znižujú výšku istiny pohľadávky. Vymožené čiastočné alebo celé sumy skorších odpisov sa zúčtujú na výkaze ziskov a strát. Odpísané finančné aktíva by stále mohli byť predmetom činností presadzovania s cieľom splniť postupy banky pre vymáhanie splatných súm.

Ocenenie očakávaných úverových strát – vstupy, predpoklady a techniky

Ocenenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti sa uplatňuje na aktíva vo fáze 2 a 3, zatiaľ čo ocenenie 12-mesačných očakávaných úverových strát sa uplatňuje na aktíva vo fáze 1.

Očakávané úverové straty sa vypočítali na základe týchto premenných:

— úverový rating a pravdepodobnosť zlyhania (PD) v určitom časovom momente,

— strata v prípade zlyhania (LGD) v určitom časovom momente,

— expozícia pri zlyhaní (EAD).

Úverový rating protistrany sa stanoví k určitému dátumu pomocou modelov hodnotiacich tabuliek prispôsobených rôznym kategóriám protistrán a expozícií.

Každý úverový rating sa mapuje na konkrétnu pravdepodobnosť zlyhania, ktorá predstavuje pravdepodobnosť zlyhania protistrany, pokiaľ ide o jej finančné záväzky počas nasledujúcich 12 mesiacov alebo počas zvyšnej životnosti záväzku. Ratingy sú teda primárnym vstupom pri určovaní časovej štruktúry pravdepodobnosti zlyhania expozície v určitom časovom momente. EIB zhromažďuje informácie o výkonnosti a zlyhaní vo vzťahu k expozíciám nástroja voči kreditnému riziku. Zhromaždené informácie sa rozdelia podľa druhu odvetvia a druhu regiónu. Rôzne odvetvia a regióny, ktoré reagujú rovnakým spôsobom na úverové cykly, sa analyzujú spoločne.

EIB využíva štatistické modely na analýzu zhromaždených údajov a vytvorenie odhadov zostávajúceho životného cyklu pravdepodobnosti zlyhania expozície a ich očakávanej zmeny v priebehu času a vzhľadom na konkrétne makroekonomické scenáre.

Strata v prípade zlyhania predstavuje pomer straty z expozície z dôvodu zlyhania protistrany k nesplatenej sume v momente zlyhania, ktorý očakáva EIB. Stratu v prípade zlyhania možno vymedziť ako „1 – miera uspokojenia pohľadávky“. Odhady straty v prípade zlyhania sa určujú najmä na základe geografického umiestnenia a typu protistrany, pričom existuje päť hlavných tried expozícií: štáty, verejné inštitúcie, finančné inštitúcie, podnikové a projektové financovanie. Hodnoty straty v prípade zlyhania je možné ďalej upraviť na základe expozície vyplývajúcej z charakteristík konkrétneho produktu či zmluvy.

EIB zahŕňa do svojho posúdenia, či sa kreditné riziko nástroja významne zvýšilo od jeho prvotného vykázania, ako aj do ocenenia očakávaných úverových strát informácie zamerané na budúcnosť a na určitý časový moment.

Na meranie očakávaných úverových strát EIB vyvinula prístup podmieneného modelovania, nazývaný model PIT PD, pre výpočet časových štruktúr pravdepodobnosti zlyhania zahŕňajúci:

— definíciu ekonomicky primeranej spojovacej funkcie medzi úverovým cyklom a makroekonomickými premennými a

— súbor troch makroekonomických scenárov (jeden základný a dva scenáre odrážajúce pokles a oživenie ekonomiky) s viacročnou potenciálnou realizáciou HDP a s nimi spojené pravdepodobnosti.

EIB využíva na generovanie makroekonomických scenárov pološtrukturálny makro model globálnej ekonomiky pre viac krajín a s viacerými rovnicami s blokmi pre jednotlivé krajiny. Centrálny/základný scenár je navrhnutý tak, aby bol v súlade s najnovšími prognózami Európskej komisie. Pozitívne a negatívne scenáre sú zostavené okolo centrálneho scenára nasadením modelu viacerých krajín/viacerých rovníc. Scenáre sú odvodené zo šokovej úrovne HDP, ktorý je kľúčovým meradlom hospodárskej činnosti. Šoky pre reálny HDP sú kalibrované tak, aby replikovali pozorovanú volatilitu premennej. V prípade potreby sa na spresnenie rozsahu a pretrvávania šokov pre HDP uplatňuje aj odborný úsudok. Výsledkom je, že šoky sa určujú spolu s funkciou rozpadu, a tým sa určí vplyv šokov v priebehu času. Pravdepodobnosti spojené s každým scenárom sú definované tak, aby odrážali trhové (volatilita) ukazovatele a interne vyvinuté ukazovatele/sledovače nasadené dôsledným spôsobom v priebehu času na zachytenie neistoty.

Modely PIT PD a PIT LGD Európskej investičnej banky používajú rovnaké predpokladané hodnoty úverových cyklov, ako majú hlavné vstupy v rámci rôznych makroekonomických scenárov. Úverový cyklus sa vypočíta z údajov externej ratingovej agentúry o znížení ratingu a projektovania ročných mier rastu reálneho HDP, ako aj rozpätia medzi dlhodobými a krátkodobými úrokovými sadzbami.

Expozícia pri zlyhaní predstavuje očakávanú expozíciu v prípade zlyhania a vychádza zo súčasnej expozície voči protistrane a potenciálnych zmien súčasnej zmluvnej povolenej sumy vrátane amortizácie. Expozícia pri zlyhaní finančného aktíva je jeho hrubá účtovná hodnota. V prípade úverových záväzkov a finančných záruk zahŕňa expozícia pri zlyhaní čerpanú sumu.

2.4.2.1 *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

Nástroj vymedzuje peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty ako bežné účty, krátkodobé vklady alebo komerčné cenné papiere s trojmesačnou alebo kratšou dobou splatnosti. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sa vo výkaze finančnej pozície vykazujú v amortizovanej hodnote (AC).

2.4.2.2 *Pokladničné finančné aktíva*

Pokladničné finančné aktíva obsahujú kótované a nekótované dlhopisy so zámerom držať ich až do ich splatnosti a komerčné cenné papiere so splatnosťou dlhšou ako tri mesiace, pričom sa následne klasifikujú v amortizovanej hodnote (AC).

Uvedené dlhopisy a komerčné cenné papiere sa prvotne oceňujú v reálnej hodnote, ktorá predstavuje obstarávaciu cenu plus všetky priamo priraditeľné transakčné náklady. Rozdiel medzi vstupnou cenou a výkupnou hodnotou sa amortizuje v súlade s metódou efektívnej úrokovej miery počas zostávajúceho trvania nástroja.

2.4.2.3 *Úvery a zálohové platby*

Portfólio úverov a preddavkov môže pozostávať z dlhových nástrojov, ako sú úvery a dlhové cenné papiere vrátane dlhopisov, bankoviek alebo certifikátov vydaných štruktúrovanými jednotkami so zámerom držať ich až do ich splatnosti a inkasovať zmluvné peňažné toky.

Úvery a zálohové platby zahŕňajú:

— úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC),

— úvery a zálohové platby povinne oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Úvery poskytované z nástroja sa vykazujú v aktívach nástroja, keď je dlžníkovi vyplatená hotovosť. Nevyplatené časti úverov sa účtujú v podsúvahe v ich nominálnej hodnote. Úvery, ktoré prejdú testom SPPI, sa najprv zaúčtujú v obstarávacej cene (čistá uhradená suma), čo je reálna hodnota hotovosti vynaloženej na vznik úveru vrátane všetkých transakčných nákladov, a následne sa ocenia v amortizovanej hodnote (AC) pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Dlhové cenné papiere sa vykazujú v aktívach nástroja, keď je emitentovi vyplatená hotovosť, a môžu mať podobu zmluvne naviazaného dlhového nástroja alebo dlhového nástroja v rámci jedinej tranže. Nevyplatené časti úverov sa zaúčtujú v podsúvahe v ich nominálnej hodnote. Dlhové cenné papiere sa prvotne oceňujú v obstarávacej cene, ktorá predstavuje reálnu hodnotu plus všetky priamo priraditeľné transakčné náklady, a následne sa ocenia v amortizovanej hodnote (AC) pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Rozdiel medzi vstupnou cenou a výkupnou hodnotou sa amortizuje v súlade s metódou efektívnej úrokovej miery počas zostávajúceho trvania nástroja.

Politika zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb je opísaná v poznámke 2.4.2.

Úvery a zálohové platby, ktoré nespĺňajú obchodný model alebo kritériá SPPI, sa povinne oceňujú v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL). Použitá metóda oceňovania reálnou hodnotou vychádza z techniky diskontovaných peňažných tokov alebo z likvidačnej hodnoty.

Pre viac informácií o vplyve reformy IBOR na preceňovanie úverov a zálohových platieb v amortizovanej hodnote pozri príslušné odseky v poznámke 2.4.2 – Klasifikácia a oceňovanie/Modifikácia.

2.4.2.4 *Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom*

V rámci nástroja existujú dva typy kapitálových investícií: i) priame kapitálové investície a ii) investície do fondov rizikového kapitálu. Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote plus transakčné náklady. Následne sa zmeny v reálnej hodnote vrátane ziskov a strát z prevodov cudzej meny vykazujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v položke čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom.

Nevyčerpaná, ale viazaná časť týchto investícií sa účtuje ako konsolidované podsúvahové záväzky v ich nominálnej hodnote.

Oceňovanie finančných nástrojov reálnou hodnotou

Reálna hodnota sa stanoví pomocou metódy agregovanej čistej hodnoty aktív (NAV) (pričom sa predpokladá, že napriek absencii ľahko zistiteľnej trhovej hodnoty NAV predstavuje najlepší odhad reálnej hodnoty). V prípade nekótovanej investície, keď nie je možné stanoviť reálnu hodnotu na základe aktívnych trhov, sa reálna hodnota stanoví pomocou uznávaných techník oceňovania (poznámka 4.2.1).

Pripísateľná NAV je upravená o udalosti, ktoré sa odohrali medzi dátumom poslednej dostupnej NAV a dátumom súvahy, v rozsahu, v ktorom riadiaci výbor považuje takúto úpravu za závažnú. Významné úpravy sa menia, kým správna rada neprijme finančné výkazy za daný rok. V tejto súvislosti vzhľadom na všeobecný kontext neistoty, rôzne riziká vznikajúce v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu a volatilitu, pokiaľ ide o výkonnosť, banka posilnila svoje techniky oceňovania, aby odhadla akúkoľvek úpravu reálnej hodnoty kapitálových investícií v prípade čistých reálnych hodnôt, ktoré správcovia fondov nevykázali ku dňu vykázania finančných výkazov nástroja.

V prípade osobitných investícií, keď čisté reálne hodnoty nie je možné ľahko stanoviť, sa môžu použiť iné usmernenia, napríklad medzinárodné usmernenia pre hodnotenie oceňovania súkromného a rizikového kapitálu (IPEV), ako ich uverejnila rada IPEV, pričom sa bude vyžadovať podrobnejšie monitorovanie a preskúmanie. Fondy možno v súlade s touto metódou interne rozdeliť do troch kategórií:

— kategória I – fondy, ktoré prijali požiadavky na stanovenie reálnej hodnoty uvedené v IFRS 13 alebo usmerneniach IPEV, v prípade ktorých sa vykonáva osobitné preskúmanie na zabezpečenie toho, že NAV predstavuje spoľahlivý odhad reálnej hodnoty,

— kategória II – fondy, ktoré prijali iné zásady oceňovania (napríklad bývalé zásady oceňovania EVCA z roku 2001) alebo štandardy, ktoré možno považovať za štandardy v súlade s IFRS 13, v prípade ktorých možno vypočítať ekvivalent NAV, a

— kategória III – fondy, ktoré neprijali požiadavky na stanovenie reálnej hodnoty uvedené v IFRS 13 ani iné zásady oceňovania v súlade s IFRS 13.

Posúdenie významného vplyvu

Podiely nadobudnuté nástrojom sú zvyčajne investície do súkromného kapitálu alebo fondov rizikového kapitálu. Na základe zaužívanej praxe takéto investície sú vo všeobecnosti investície upísané viacerými investormi, z ktorých ani jeden nemôže individuálne ovplyvniť bežnú prevádzku a investičnú činnosť takéhoto fondu. V dôsledku toho akékoľvek členstvo investora v riadiacom orgáne takéhoto fondu v zásade tohto investora neoprávňuje ovplyvňovať bežnú prevádzku fondu. Okrem toho jednotliví investori do súkromného kapitálu alebo fondu rizikového kapitálu nestanovujú politiky

fondu, ako napr. politiku rozdelenia dividend alebo iných rozdelení. Takéto rozhodnutia obvykle prijíma manažment fondu na základe dohody akcionárov, ktorou sa riadia práva a povinnosti manažmentu a všetkých akcionárov fondu. Dohoda akcionárov takisto vo všeobecnosti bráni jednotlivým investorom v dvojstrannom vykonávaní významných transakcií s fondom, vo vzájomnej zámene riadiaceho personálu alebo v získaní privilegovaného prístupu k základným technickým informáciám. Investície nástroja sa vykonávajú v súlade s uvedenou zaužívanou praxou a tým sa zabezpečuje, že nástroj neovláda žiadne investície ani nemá na ne žiaden značný vplyv v zmysle IFRS 10 a IAS 28 vrátane investícií, v ktorých má nástroj viac ako 20 % hlasovacích práv.

2.4.3 Finančné záruky

Zmluvy o finančných zárukách sú zmluvy, v rámci ktorých sa od nástroja vyžaduje, aby vykonal konkrétne platby na splatenie straty, ktorá vznikne držiteľovi z dôvodu, že konkrétny dlžník nevykonal platby v čase splatnosti v súlade s podmienkami dlhového nástroja.

Finančné záruky sa účtujú podľa IFRS 9 – Finančné nástroje, a to buď ako deriváty, alebo ako finančné záruky v závislosti od ich vlastností a charakteristík podľa vymedzenia v IFRS 9.

Účtovná politika pre deriváty sa zverejňuje podľa poznámky 2.4.5.

Finančné záruky sa prvotne vykazujú vo výkaze finančnej pozície v položke „Rezervy na vydané záruky“ v reálnej hodnote plus transakčné náklady, ktoré sú priamo priraditeľné vydaniu finančných záruk. Pri prvotnom vykázaní zodpovedá záväzok platby čistej súčasnej hodnote očakávaného prílevu prémií alebo prvotnej očakávanej straty.

V nadväznosti na prvotné vykázanie sa finančné záruky oceňujú na základe jednej z uvedených hodnôt podľa toho, ktorá je vyššia:

— sumy opravnej položky na stratu stanovenej podľa IFRS 9 a

— prvotne vykázanej prémie mínus príjem vykázaný v súlade so zásadami IFRS 15.

Akékoľvek zvýšenie alebo zníženie čistého záväzku (oceňovaného podľa IFRS 9), ktoré sa týka finančných záruk iných ako platieb v rámci výziev na uplatnenie záruky, sa vykazuje vo výkaze ziskov alebo strát a iných zložiek úplného príjmu v časti „Zmeny v rezervách na záruky“.

Prijatá prémia sa vykáže vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v časti „Príjem z poplatkov a provízií“ na základe plánu amortizácie v súlade s IFRS 15 počas životnosti finančnej záruky.

2.4.4 Finančné záväzky okrem derivátov

Klasifikácia a oceňovanie

Finančný záväzok sa oceňuje v amortizovanej hodnote okrem finančných záväzkov, ktoré

— sú povinne oceňované v reálnej hodnote cez výkaz ziskov alebo strát (napr. derivátové záväzky), a

— ktoré sú označené ako oceňované v reálnej hodnote cez výkaz ziskov alebo strát.

Finančný záväzok sa v rámci nástroja odúčtuje, keď sú s ním súvisiace zmluvné záväzky vyrovnané, zrušené, alebo ich platnosť uplynula.

2.4.5 Derivátové finančné nástroje

Derivátové finančné nástroje zahŕňajú krížové menové swapy, krížové menovo-úrokové swapy a krátkodobé menové swapy („devízové swapy“).

Derivátové finančné nástroje sa prvotne vykazujú na základe dátumu uskutočnenia obchodu.

Nástroj môže počas bežného priebehu svojich operácií uzavrieť swapové zmluvy s cieľom zaistiť určité operácie poskytovania úverov alebo zmluvy na menové forwardy s cieľom zaistiť svoje menové pozície, ktoré sú denominované v aktívne obchodovateľných menách iných, ako je euro, s cieľom vyrovnať akýkoľvek zisk alebo stratu v dôsledku kolísania výmenného kurzu.

Všetky deriváty sa oceňujú v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL) a vykazujú sa ako derivátové finančné nástroje. Reálne hodnoty sa odvodzujú predovšetkým z diskontovaných modelov peňažných tokov, modelov oceňovania opcií a z kotácií tretích strán.

Deriváty sa účtujú v reálnej hodnote ako aktíva v prípade, že ich reálna hodnota je kladná, a ako záväzky v prípade, že ich reálna hodnota je záporná. Zmeny reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov sú uvedené vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v položke „Zmena reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov“.

Podľa IFRS 9 boli požiadavky na rozvetvovanie vložených derivátov na finančné aktíva alebo finančné záväzky eliminované, a preto sa hybridná zmluva na základe uvedeného klasifikuje buď celá ako finančné aktíva, alebo ako finančné záväzky.

2.4.6 Príspevky

Príspevky od členských štátov sa vo výkaze finančnej pozície vykazujú ako pohľadávky v deň rozhodnutia Rady, v ktorom sa stanovuje finančný príspevok od členských štátov v prospech nástroja.

Príspevky členských štátov spĺňajú tieto podmienky a následkom toho sa klasifikujú ako vlastné imanie:

— ako je vymedzené v dohode o poskytnutí príspevku, oprávňujú členské štáty rozhodnúť o použití čistých aktív nástroja, ak je nástroj v likvidácii,

— sú v triede nástrojov, ktorá je podriadená všetkým ostatným triedam nástrojov,

— všetky finančné nástroje v triede nástrojov, ktoré sú podriadené všetkým ostatným triedam nástrojov, majú zhodné znaky,

— nástroj neobsahuje žiadne prvky, ktoré by vyžadovali klasifikáciu ako záväzok a

— celkové očakávané peňažné toky priraditeľné k nástroju počas jeho životnosti sú v podstatnej miere založené na hospodárskom výsledku, zmene vykázaných čistých aktív alebo zmene reálnej hodnoty vykázaných a nevykázaných čistých aktív nástroja počas životnosti nástroja.

Príspevky sa vo finančných výkazoch klasifikujú a oceňujú v amortizovanej hodnote (AC).

Vyplatené príspevky členských štátov predstavujú dostupné spätné toky vyplatené Európskej komisii a Spojenému kráľovstvu. Podľa dohody o prevode od roku 2024 a do roku 2027, najneskôr do 31. marca každého roka, EIB písomne oznámi výšku dostupných spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja AKT a výšku akumulovaných dostupných spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja ZKÚ k 31. decembru predchádzajúceho roka (ďalej len „správa o dostupných spätných tokoch“). V správe o dostupných spätných tokoch sa rozlišuje medzi spätnými tokmi, ktoré sa majú previesť na Komisiu (spätné toky prostriedkov z investičného nástroja AKT a ZKÚ), a spätnými tokmi, ktoré sa majú previesť na Spojené kráľovstvo. Dostupné spätné toky sa vykazujú vo výkaze finančnej pozície, keď sa do nástroja odošle zodpovedajúca žiadosť o platbu.

2.4.7 Úroky a podobné príjmy

Úroky z úverov poskytnutých z nástroja sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu („Úroky a podobné príjmy“) a vo výkaze finančnej pozície („Úvery a zálohové platby“) na základe časového rozlíšenia pri použití efektívnej úrokovej miery, pričom efektívnou úrokovou mierou je miera, ktorou sa presne diskontujú odhadované budúce hotovostné platby alebo príjmy počas očakávanej životnosti úveru na čistú účtovnú hodnotu úveru. Po znížení zaúčtovanej hodnoty úveru v dôsledku zníženia hodnoty sa výnosy z úrokov naďalej vykazujú s použitím pôvodnej efektívnej úrokovej miery, ktorá sa uplatňuje na novú účtovnú hodnotu.

Úroky z POCI úverov sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu („Úroky a podobné príjmy“) a vo výkaze finančnej pozície („Úvery a zálohové platby“) na základe časového rozlíšenia pri použití efektívnej úrokovej miery upravenej o kreditné riziko počas celej životnosti úveru, teda miery, ktorou sa presne diskontujú odhadované budúce hotovostné platby alebo príjmy počas očakávanej životnosti úveru na amortizovanú hodnotu úveru.

Bonifikácia úrokov prijatá do prostriedkov nástroja sa časovo rozlišuje a vykazuje ako úprava efektívneho výnosu, pričom sa vo výkaze ziskov a strát účtuje v rámci Úrokov a podobných príjmov počas obdobia od poskytnutia bonifikovaného úveru po jeho splatenie.

Poplatky za záväzky sú odložené a vykázané v príjmoch pomocou metódy efektívnej úrokovej miery počas obdobia od poskytnutia príslušného úveru po jeho splatenie a zapisujú sa do výkazu ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu ako úroky a podobné príjmy.

2.4.8 Bonifikácia úrokov a technická pomoc

Nástroj spravuje prostriedky na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc ako súčasť svojej činnosti v mene členských štátov.

Časť príspevkov členských štátov, ktorá je pridelená na platby bonifikácie úrokov a technickej pomoci, nie je zaúčtovaná do prostriedkov prispievateľov nástroja, ale je klasifikovaná ako suma dlžná tretím stranám. Nástroj spravuje vyplácanie prostriedkov koncovým prijímateľom a následne znižuje sumy dlžné tretím stranám.

Ak sa príspevky na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc neposkytnú v plnej výške, reklasifikujú sa ako príspevok v prospech nástroja.

2.4.9 Výnosy z úrokov z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov

Výnosy z úrokov z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu nástroja na základe časového rozlíšenia.

2.4.10 Poplatky, provízie a dividendy

Poplatky získané za služby poskytované počas príslušnej lehoty sú vykázané ako príjmy v čase, keď boli služby poskytnuté, zatiaľ čo poplatky získané za uskutočnenie významného úkonu sa vykazujú ako príjem v okamihu dokončenia významného úkonu. Tieto poplatky sú uvedené vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu ako príjmy z poplatkov a provízií.

Dividendy súvisiace s akciami a inými cennými papiermi s premenlivým výnosom sa vykazujú hneď po deklarovaní a uvádzajú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v rámci čistých realizovaných ziskov z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom.

2.4.11 Zdaňovanie

V Protokole o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý je prílohou k zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa stanovuje, že aktíva, príjmy a ostatný majetok inštitúcií Únie sú oslobodené od všetkých priamych daní.

3 **Riadenie rizík**

Táto poznámka obsahuje informácie o expozícii nástroja voči kreditným a finančným rizikám, ich riadení a kontrole, najmä pokiaľ ide o primárne riziká spojené s použitím finančných nástrojov. Ide o:

— kreditné riziko – riziko straty vyplývajúcej z nesplácania zo strany klienta alebo protistrany, ktoré vzniká pri kreditnej expozícii vo všetkých formách, vrátane rizika vyrovnania ([31]),

— riziko likvidity – riziko, že účtovná jednotka nebude schopná financovať nárast aktív a splniť svoje záväzky v čase ich splatnosti bez toho, aby to spôsobilo neprijateľné straty.

— trhové riziko – riziko, že zmeny trhových cien, ako sú napr. úrokové sadzby, ceny cenných papierov a výmenné kurzy ovplyvnia príjmy účtovnej jednotky alebo hodnotu finančných nástrojov, ktoré má v držbe.

([31]) Riziko vyrovnania je definované ako riziko možných strát vyplývajúcich z transakcií, ktoré zostanú nevyrovnané po ich dátume splatnosti a/alebo z transakcií, ktoré sa vyrovnajú neskôr, než je uplatniteľný trhový štandard. Vzhľadom na povahu operácií nástroja najrelevantnejšími nástrojmi, ktoré sú ovplyvnené rizikom vyrovnania, sú deriváty uzavreté bankou, ktoré znamenajú výmenu v cudzej mene. Na riadenie rizika vyrovnania sa vzťahujú usmernenia o finančnom riziku.

3.1 *Organizácia riadenia rizík*

EIB priebežne upravuje rámec riadenia rizík nástroja.

Riaditeľstvo pre riziká a súlad (Group Risk and Compliance – ďalej len „GR&C“) skupiny EIB nezávisle identifikuje, posudzuje, monitoruje riziká, ktorým je nástroj vystavený, a podáva o nich správy. V rámci štruktúry, v ktorej je zachované rozdelenie úloh, je riaditeľstvo GR&C nezávislé od Front Office oddelenia, pričom poskytuje druhé stanovisko k všetkým návrhom predloženým Front Office oddelením, ktoré majú dôsledky týkajúce sa rizika.

Na úrovni EIB podáva manažér zodpovedný za riadenie rizík na úrovni skupiny (ďalej len „GCRO“) správy o rizikách skupiny Predstavenstvu EIB pod dohľadom člena predstavenstva zodpovedného za riadenie rizík. GCRO má priamy prístup k výboru pre politiku rizík a môže písať priamo Správnej rade EIB a komunikovať s ňou v akejkoľvek záležitosti z oblasti svojej pôsobnosti.

3.2 *Kreditné riziko*

Kreditné riziko je riziko straty vyplývajúcej z nesplácania zo strany klienta alebo protistrany, ktoré vzniká pri kreditnej expozícii vo všetkých formách, vrátane rizika vyrovnania.

3.2.1 Politika v oblasti kreditného rizika

Pri uskutočňovaní kreditnej analýzy protistrán, pokiaľ ide o úvery, EIB posudzuje kreditné riziko a očakávanú stratu s cieľom kvantifikovať a oceniť toto riziko. EIB vypracovala metodiku interného ratingu (IRM) na určenie interného ratingu príjemcov úverov alebo ručiteľov v súvislosti s úvermi. Metodika je prispôsobená pre každý hlavný typ protistrany úveru (napr. podniky, finančné inštitúcie atď.). Ak sa zohľadní osvedčená banková prax uplatniteľná na EIB a zásady stanovené v nariadení o kapitálových požiadavkách (CRR), všetky strany, ktoré sú významné pre kreditný profil konkrétnej transakcie, sa klasifikujú do kategórií interného ratingu použitím IRM na konkrétny typ protistrany. Každej protistrane je pripísaný interný rating, ktorý odzrkadľuje pravdepodobnosť jej zlyhania na základe hĺbkovej analýzy rizikového profilu tohto subjektu z obchodného a finančného hľadiska a operatívneho kontextu rizika krajiny. V prípade potreby sa vykonajú odborné úpravy s prihliadnutím na podporu, ktorú môže právnemu subjektu poskytnúť materská spoločnosť alebo vláda, a konečný rating umožňuje zmeny po zohľadnení informácií (napr. trhového ocenenia), ktoré sa nebrali do úvahy v modeli.

Pri posúdení kreditného rizika projektového financovania a ostatných štruktúrovaných operácií s obmedzeným postihom sa používajú nástroje kreditného rizika relevantné pre daný sektor zamerané najmä na dostupnosť peňažných tokov a kapacitu dlhovej služby. Tieto nástroje zahŕňajú analýzu zmluvného rámca projektu, analýzu protistrany a simulácie peňažných tokov. Podobne ako v prípade podnikov a finančných inštitúcií je každému projektu pripísaný interný rating. A nakoniec suverénne štáty mimo EÚ hodnotí ekonomické oddelenie na základe štatistického modelu.

Všetky interné ratingy sa počas trvania úveru monitorujú a pravidelne aktualizujú.

Na zmiernenie kreditného rizika používa EIB vo vhodných individuálnych prípadoch rôzne zlepšenia kreditnej kvality, a to okrem iného cenné papiere súvisiace s projektom alebo protistranou, záruky a zmluvné doložky v závislosti od povahy dlžníka a typu operácie.

Nástroj nepoužíva na zmiernenie kreditného rizika žiadne kreditné deriváty.

3.2.2 Maximálna expozícia voči kreditnému riziku bez zohľadnenia kolaterálov a iných zlepšení kreditnej kvality

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza maximálna expozícia voči kreditnému riziku súčastí výkazu finančnej pozície vrátane derivátov. Maximálna expozícia sa uvádza v hrubom vyjadrení, bez účinku zmiernenia rizika pomocou kolaterálu.

(v tis. EUR)

Maximálna expozícia	31.12.2024	31.12.2023
AKTÍVA		
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	1 638 604	1 376 824
Pohľadávky voči prispievateľom	7 482	85 321
Derivátové finančné nástroje	783	55 765

(v tis. EUR)

Maximálna expozícia	31.12.2024	31.12.2023
Úvery a zálohové platby	1 498 048	1 683 312
Iné aktíva	-	616
Spolu	**3 144 917**	**3 201 838**
Rezervy na úverové prísľuby	**- 18 320**	**- 19 038**
PODSÚVAHA		
Podmienené záväzky		
— Vydané záruky	-	985
Záväzky		
— Nevyplatené úvery	676 229	883 092
— Nevydané záruky	2 500	46 764
Celková podsúvaha	**678 729**	**930 841**
Celková kreditná expozícia	**3 805 326**	**4 113 641**

3.2.3 Kreditné riziko z úverov a zálohových platieb

3.2.3.1 *Ocenenie kreditného rizika úverov a zálohových platieb*

Úvery a zálohové platby alebo záruky, ktoré nástroj poskytuje, podliehajú komplexnému posudzovaniu rizika a kvantifikácii odhadov očakávanej straty, ktoré sa zohľadňujú pri zaradení úverov do jednotlivých kategórií. Operácie v rámci IFE (opísané v poznámke 25), s výnimkou sprostredkovaných úverov, podliehajú zásadám rizika všeobecného mandátu, ako sa stanovuje v usmerneniach EIB o kreditnom a akciovom riziku. Kategórie úverov sú stanovené podľa všeobecne prijatých kritérií založených na kvalite dlžníka, dobe splatnosti úveru, druhu záruky a v prípade potreby na ručiteľovi.

Systém klasifikácie úverov zahŕňa metodiky, postupy, databázy a systémy IT, ktoré podporujú hodnotenie kreditného rizika operácií poskytovania úverov a kvantifikáciu odhadov očakávanej straty. Tento systém sumarizuje veľké množstvo informácií s cieľom ponúknuť relatívne poradie kreditného rizika úverov. Klasifikácia úveru odráža súčasnú hodnotu odhadovanej úrovne „očakávanej straty“, ktorá je výsledkom pravdepodobnosti zlyhania hlavných dlžníkov, expozície voči riziku a závažnosti straty v prípade zlyhania. Klasifikácia úverov sa používa na tieto účely:

— ako pomôcka na dôkladnejšie a kvantitatívnejšie posúdenie rizika poskytovania úverov,

— ako ukazovateľ zmien kreditného rizika na účely stanovenia priorít monitorovacieho úsilia,

— ako opis kvality úverového portfólia k danému dátumu, a

— ako vstup do rozhodovania o ocenení rizika.

Pri stanovovaní klasifikácie úverov sa používajú tieto faktory:

i) Úverová bonita dlžníka: oddelenie riadenia rizík nezávisle skúma dlžníkov a hodnotí ich bonitu na základe vnútorných metodík a externých údajov. V súlade s prístupom interných ratingov podľa Bazilej III banka vypracovala metodiku vnútorného ratingu (IRM) na určenie vnútorného ratingu dlžníkov a ručiteľov. Táto metodika je založená na súbore hodnotiacich listov pre jednotlivé typy definovaných protistrán.

ii) Korelácia zlyhania: kvantifikuje pravdepodobnosť finančných ťažkostí, ktoré vzniknú zároveň dlžníkovi i ručiteľovi. Čím vyššia je korelácia medzi pravdepodobnosťou zlyhania dlžníka i ručiteľa, tým nižšia je hodnota záruky a tým nižšia (horšia) je klasifikácia úveru.

iii) Hodnota záručných nástrojov a cenných papierov: táto hodnota sa posudzuje na základe kombinácie bonity emitenta a typu použitého nástroja.

iv) Uplatniteľná miera uspokojenia pohľadávky: ide o sumu, o ktorej sa predpokladá, že bude vymožená po zlyhaní zo strany príslušnej protistrany, vyjadrenú ako percentuálny podiel príslušnej úverovej expozície.

v) Zmluvný rámec: náležitý zmluvný rámec zvýši kvalitu úveru a jeho klasifikáciu.

vi) Trvanie úveru alebo všeobecnejšie peňažné toky úveru: za predpokladu, že ostatné podmienky sú nezmenené, čím dlhšie úver trvá, tým vyššie je riziko vzniku ťažkostí pri jeho spravovaní.

Očakávaná strata úveru sa vypočíta na základe uvedených šiestich faktorov. V závislosti od výšky očakávanej straty sa úver zaradí do jednej z týchto kategórií klasifikácie úverov:

„A“ Úvery prvotriednej kvality:

„A0“ zahŕňa „riziká“ kryté členskými štátmi EÚ, t. j. úvery poskytnuté členským štátom alebo nimi v plnej miere, výslovne a bezpodmienečne zaručené, v prípade ktorých sa neočakávajú žiadne ťažkosti so splatnosťou, t. j. ktorých očakávaná strata sa rovná 0 % (na základe štatútu prednostného veriteľa banky a zákonnej ochrany, ktoré sa považujú za záruku úplného vrátenia aktív banky po splatnosti), ako aj úvery s komplexnou zárukou EÚ alebo členského štátu.

„A+“ zahŕňa úvery poskytnuté subjektom iným ako členské štáty EÚ (alebo nimi zaručené), v súvislosti s ktorými sa neočakáva žiadne alebo len obmedzené zhoršenie kvality počas ich trvania.

„B“ Úvery vysokej kvality: Tieto úvery predstavujú triedu aktív, v prípade ktorých je banka spokojná, hoci nevylučuje menšie zhoršenie situácie v budúcnosti. B+ a B- sa používajú na označenie relatívnej pravdepodobnosti, že nastane možnosť takéhoto zhoršenia situácie.

„C“ Úvery dobrej kvality: príkladom by mohli byť „single-signature“ (nezabezpečené) úvery dôveryhodným podnikom (napr. ekvivalentný interný rating Baa1/BBB+) s primeranou splatnosťou a primeranými ochrannými doložkami.

„D“ Táto klasifikačná trieda predstavuje (okrem úverov pôvodne schválených na tejto úrovni) hraničné expozície, ktoré majú rizikový profil všeobecne akceptovaný bankou. Túto hranicu v klasifikácii úverov presnejšie vymedzujú podkategórie D+ a D-.

„E“ Táto kategória klasifikácie úverov zahŕňa úvery s rizikovým profilom vyšším v porovnaní so všeobecne akceptovaným rizikom. Zahŕňa takisto úvery, ktoré počas svojej životnosti zaznamenali viaceré problémy a vznik stratovej situácie v ich prípade nie je možné vylúčiť. Z tohto dôvodu sa tieto úvery prísne monitorujú. Podkategórie E+ a E- rozlišujú intenzitu tohto monitorovania. Operácie s ratingom E- sú operácie s vysokou pravdepodobnosťou, že dlhová služba nebude načas dodržaná a bude potrebná reštrukturalizácia dlhu, čo môže viesť k strate zo zníženia hodnoty.

„F“ (fail) zahŕňa úvery predstavujúce neprijateľné riziká. Úvery s ratingom F- môžu vzniknúť len z neuhradených transakcií, ktoré zaznamenali nepredvídané, výnimočné a dramaticky sa zhoršujúce okolnosti. Všetky operácie so stratou istiny pre nástroj sú hodnotené ratingom F a uplatňujú sa na ne osobitné ustanovenia.

V tabuľke v časti 3.2.3.3 sa nachádza analýza kreditnej kvality úverového portfólia nástroja podľa vyššie opísaných kategórií klasifikácie úverov.

3.2.3.2 *Analýza expozície voči kreditnému riziku týkajúca sa poskytnutých úverov*

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza maximálna expozícia (čistá účtovná hodnota) voči kreditnému riziku podpísaných úverov a zálohových platieb (vyplatených a nevyplatených) podľa typu dlžníka pri zohľadnení záruk poskytnutých ručiteľmi:

(v tis. EUR)

K 31. 12. 2024	Zaručené	Nezaručené	Spolu	% z vyplatených spolu
Finančné inštitúcie	45 015	879 963	**924 978**	**62 %**
Podniky	164 680	193 836	**358 516**	**24 %**
Subjekty verejného sektora	-	-	-	**0 %**
Štáty	-	214 554	**214 554**	**14 %**
Vyplatené spolu	**209 695**	**1 288 353**	**1 498 048**	**100 %**
Nevyplatené	**42 259**	**615 650**	**657 909**	
Vyplatené a nevyplatené spolu	**251 954**	**1 904 003**	**2 155 957**	

(v tis. EUR)

K 31. 12. 2024	Zaručené	Nezaručené	Spolu	% z vyplatených spolu
Finančné inštitúcie	54 290	952 740	**1 007 030**	**60 %**
Podniky	155 653	293 302	**448 955**	**27 %**
Subjekty verejného sektora	15 138	-	**15 138**	**1 %**
Štáty	-	212 189	**212 189**	**13 %**
Vyplatené spolu	**225 081**	**1 458 231**	**1 683 312**	**100 %**
Nevyplatené	**43 200**	**820 854**	**864 054**	
Vyplatené a nevyplatené spolu	**268 281**	**2 279 085**	**2 547 366**	

Riaditeľstvo pre riadenie a monitorovanie portfólia zodpovedá za vykonávanie monitorovania dlžníkov a ručiteľov, ako aj za monitorovanie projektov so zreteľom na finančný a zmluvný aspekt. Úverová bonita úverov nástroja, dlžníkov a ručiteľov sa teda kontinuálne monitoruje, a to najmenej raz ročne, v prípade potreby alebo vzniku úverových udalostí však aj častejšie. Riaditeľstvo pre riadenie a monitorovanie portfólia najmä overuje, či sa dodržiavajú zmluvné práva, a v prípade zníženia ratingu a/alebo porušenia zmluvných podmienok prijíma nápravné opatrenia. Podľa potreby sa prijímajú zmierňujúce opatrenia v súlade s usmerneniami o kreditnom riziku. Takisto v prípade obnovení bankových záruk získaných za poskytnuté úvery je zabezpečené ich nahradenie alebo včasné prijatie opatrení.

3.2.3.3 *Analýza kreditnej kvality podľa typu dlžníka*

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza analýza kreditnej kvality úverového portfólia nástroja k 31. decembru 2024 a k 31. decembru 2023 podľa jednotlivých kategórií úverov na základe podpísaných expozícií (vyplatených a nevyplatených):

(v tis. EUR)

K 31. 12. 2024		Vysoký stupeň	Štandardný stupeň	Min. akcept. riziko	Vysoké riziko	Bez stupňa ([1])	Spolu	% z celkového objemu
		A až B-	C	D+	D- a menej			
Dlžník	Finančné inštitúcie	234 681	299 526	218 172	387 621	-	**1 140 000**	**53 %**
	Podniky	41 934	3 318	-	189 403	195 031	**429 686**	**20 %**
	Subjekty verejného sektora	-	-	-	-	-	-	**0 %**
	Štáty	51 820	2 929	22 375	509 147	-	**586 271**	**27 %**
Spolu		**328 435**	**305 773**	**240 547**	**1 086 171**	**195 031**	**2 155 957**	**100 %**

([1]) Úverové operácie ocenené vo FVTPL.

(v tis. EUR)

K 31. 12. 2023		Vysoký stupeň	Štandardný stupeň	Min. akcept. riziko	Vysoké riziko	Bez stupňa ([1])	Spolu	% z celkového objemu
		A až B-	C	D+	D- a menej			
Dlžník	Finančné inštitúcie	270 520	276 133	268 648	508 180	-	**1 323 481**	**52 %**
	Podniky	51 505	53	564	347 992	194 441	**594 555**	**23 %**
	Verejné inštitúcie	-	15 138	-	-	-	**15 138**	**1 %**
	Štáty	50 858	2 164	12 907	548 263	-	**614 192**	**24 %**
Spolu		**372 883**	**293 488**	**282 119**	**1 404 435**	**194 441**	**2 547 366**	**100 %**

([1]) Úverové operácie ocenené vo FVTPL.

3.2.3.4 *Rozdelenie rizika úverov a zálohových platieb*

3.2.3.4.1 *Geografická analýza*

Úverové portfólio nástroja je možné podľa krajiny dlžníka analyzovať podľa týchto geografických regiónov:

(v tis. EUR)

Krajina dlžníka	31.12.2024	31.12.2023
Keňa	246 455	248 823
Egypt	224 074	260 529
Nigéria	119 847	218 521

(v tis. EUR)

Krajina dlžníka	31.12.2024	31.12.2023
Etiópia	117 954	121 126
Togo	91 324	80 267
Maurícius	86 850	84 331
Zambia	84 336	66 947
Regionálne – AKT	75 060	86 505
Barbados	67 426	72 036
Rwanda	67 061	71 525
Kamerun	58 577	48 616
Uganda	37 062	33 365
Zimbabwe	35 885	35 546
Kongo (Konžská demokratická republika)	23 820	29 803
Nová Kaledónia	21 166	26 425
Senegal	18 052	28 729
Tanzánia	16 233	21 394
Benin	16 208	16 742
Dominikánska republika	11 006	16 768
Guinea	10 337	12 926
Madagaskar	9 122	9 287
Mauritánia	8 717	9 374
Pobrežie Slonoviny	7 440	9 644
Mali	5 707	8 158
Eswatini	5 673	6 453
Kajmanie ostrovy	5 588	6 575
Seychely	5 018	2 037
Svätá Lucia	4 864	4 565
Malawi	3 586	6 476
Kapverdy	3 318	6 254
Mozambik	3 126	5 142
Burkina Faso	2 348	4 389
Mikronézia	2 062	2 342
Ghana	1 304	4 074
Francúzska Polynézia	1 193	1 838
Samoa	198	344
Haiti	51	121
Jamajka	-	15 138
Vanuatu	-	177
Spolu	**1 498 048**	**1 683 312**

3.2.3.4.2 *Analýza podľa priemyselného sektora*

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza analýza úverového portfólia nástroja podľa priemyselného sektora dlžníka. Operácie, ktoré boli najprv vyplatené finančnému prostredníkovi pred ich vyplatením koncovému prijímateľovi, sú vykázané v položke „Terciárny sektor a iné“:

(v tis. EUR)

Priemyselný sektor dlžníka	31.12.2024	31.12.2023
Finančné služby	924 947	1 012 001
Verejná správa	214 554	212 189
Elektrina	170 632	187 701
Chemické látky	81 046	91 786
Zdravotná starostlivosť	36 833	36 833
Služby pre podniky, IT a médiá	33 926	33 638
Lieky a zdravotnícke pomôcky	13 227	18 526
Investičný tovar	7 244	4 103
Ťažobný a kovospracujúci priemysel	7 157	7 236
Regulované siete	5 441	-
Zhodnocovanie odpadu a recyklácia	3 041	3 802
Telekomunikácie	-	60 182
Infraštruktúra leteckej a námornej dopravy	-	15 138
Viacúčelové podniky	-	177
Spolu	**1 498 048**	**1 683 312**

3.2.3.5 *Expozícia voči kreditnému riziku pre každý interný rating rizika*

EIB používa metodiku interného ratingu v súlade s prístupom na základe interných ratingov podľa Bazilej III. Väčšina protistrán nástroja má pridelený rating na základe tejto metodiky. V tabuľke je uvedené členenie úverového portfólia nástroja s uvedením lepšieho interného ratingu dlžníka alebo ručiteľa, ak je k dispozícii. V prípade, že interný rating nie je k dispozícii, na túto analýzu bol použitý externý rating.

V tabuľke sa nachádzajú podpísané expozície (vyplatené aj nevyplatené) a rizikovo vážené expozície na základe internej metodiky, ktorá sa v nástroji používa na riadenie limitov.

(v tis. EUR)

	2024					
	ekviv. stupeň Moody's	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	FVTPL	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)						
Interný rating 1 – minimálne kreditné riziko	Aaa	-	38 896	-	-	**38 896**
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	67 436	-	-	-	**67 436**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	10 501	-	-	-	**10 501**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	246 650	-	3 041	-	**249 691**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	66 050	-	-	-	**66 050**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	588 657	29 996	16 233	-	**634 886**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	74 924	229 726	-	-	**304 650**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	22 307	-	**22 307**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	**200 677**	**200 677**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**- 9 675**	**- 12 576**	**- 12 431**	**- 62 364**	**- 97 046**
Účtovná hodnota úverov a zálohových platieb		**1 044 543**	**286 042**	**29 150**	**138 313**	**1 498 048**
Úverové prísľuby						
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	86 796	-	-	-	**86 796**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	10 000	-	-	-	**10 000**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	81 500	-	-	-	**81 500**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	20 000	270 990	-	-	**290 990**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	12 500	11 329	-	-	**23 829**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	111 000	-	**111 000**
Bez interného ratingu ([1])		15 445	-	-	-	**15 445**

(v tis. EUR)

	2024					
	ekviv. stupeň Moody's	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	FVTPL	Spolu
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	**56 669**	**56 669**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**- 1 491**	**- 16 829**	-	-	**- 18 320**
Účtovná hodnota úverových prísľubov		**224 750**	**265 490**	**111 000**	**56 669**	**657 909**

([1]) Dohody o zastúpení, pre ktoré k dátumu vykazovania neexistuje príslušná protistrana.

(v tis. EUR)

	2023					
	ekviv. stupeň Moody's	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	FVTPL	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)						
Interný rating 1 – minimálne kreditné riziko	Aaa	-	47 534	-	-	**47 534**
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	72 051	-	-	-	**72 051**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	10 428	-	-	-	**10 428**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	33 439	263 036	3 802	-	**300 277**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	75 418	-	-	-	**75 418**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	533 775	206 438	20 349	-	**760 562**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	77 010	246 682	-	-	**323 692**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	17 860	-	**17 860**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	**182 080**	**182 080**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**- 10 964**	**- 24 674**	**- 14 976**	**- 55 976**	**- 106 590**
Účtovná hodnota úverov a zálohových platieb		**791 157**	**739 016**	**27 035**	**126 104**	**1 683 312**
Úverové prísľuby						
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	86 796	-	-	-	**86 796**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	1 687	-	-	-	**1 687**

(v tis. EUR)

	2023					
	ekviv. stupeň Moody's	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	FVTPL	Spolu
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	10 000	-	-	-	**10 000**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	82 770	-	-	-	**82 770**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	327 995	45 990	-	-	**373 985**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	28 089	30 537	-	-	**58 626**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	50 000	111 000	-	**161 000**
Bez interného ratingu (*)		39 940	-	-	-	**39 940**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	**68 288**	**68 288**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**- 2 715**	**- 16 323**	-	-	**- 19 038**
Účtovná hodnota úverových prísľubov		**574 562**	**110 204**	**111 000**	**68 288**	**864 054**

(*) Dohody o zastúpení, pre ktoré k dátumu vykazovania neexistuje príslušná protistrana.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

EIB kontinuálne monitoruje udalosti, ktoré ovplyvňujú jej dlžníkov a ručiteľov. Konkrétne EIB individuálne posudzuje zmluvné práva v prípade zhoršenia ratingu a prijíma zmierňujúce opatrenia. Takisto sa pozorne sledujú obnovenia bankových záruk získaných na poskytnuté úvery s cieľom zabezpečiť ich nahradenie alebo v prípade potreby včas prijať opatrenia.

3.2.3.6 *Omeškané úverové splátky a zníženia hodnoty*

Omeškané sumy sú určované, monitorované a vykazované v súlade s postupmi stanovenými v celobankových „Usmerneniach a postupoch pre finančné monitorovanie". Tieto postupy sú v súlade s osvedčenými bankovými postupmi a sú prijaté pre všetky úvery, ktoré spravuje EIB.

Monitorovanie je štruktúrované tak, aby sa zabezpečilo: i) odhaľovanie potenciálnych omeškaných platieb a ich oznamovanie príslušným útvarom čo najskôr; ii) urýchlené postúpenie kritických prípadov na správnu operačnú a rozhodovaciu úroveň; iii) pravidelné podávanie správ riadiacim orgánom nástroja o celkovom stave.

Omeškané splátky a zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb možno analyzovať takto:

(v tis. EUR)

	Úvery a zálohové platby	Úvery a zálohové platby
	31.12.2024	31.12.2023
Účtovná hodnota	**1 498 048**	**1 683 312**
Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené		
Hrubá suma	22 307	17 860
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu	- 12 431	- 14 976
Účtovná hodnota očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	**9 876**	**2 884**
Po splatnosti, ale nie úverovo znehodnotené		
Po splatnosti		
0 – 30 dní	229	-
30 – 90 dní	26	23
90 – 180 dní	-	315
viac ako 180 dní	25	-
Účtovná hodnota po splatnosti, ale nie úverovo znehodnotená	**280**	**338**
Účtovná hodnota nie po splatnosti ani nie úverovo znehodnotená	**1 487 892**	**1 680 090**
Účtovná hodnota úverov a zálohové platby spolu	**1 498 048**	**1 683 312**

3.2.3.7 *Citlivosť očakávaných úverových strát na budúce hospodárske podmienky (v tis. EUR)*

Očakávané úverové straty sú citlivé na úsudky a predpoklady týkajúce sa formulovania výhľadových scenárov. EIB vykonáva analýzu citlivosti očakávaných úverových strát vykazovaných vo významných triedach svojich aktív.

Prognózy budúcich hospodárskych podmienok (prostredníctvom makroekonomických scenárov) sú vstupmi do prognostického modelu produkujúceho podmienené rizikové parametre, ktoré sú vstupom do výpočtu opravnej položky na stratu.

Scenáre sú odvodené zo šokovej úrovne HDP, ktorý je kľúčovým meradlom hospodárskej činnosti. Šoky pre reálny HDP sú kalibrované tak, aby replikovali minulú volatilitu premennej. V prípade potreby sa na spresnenie rozsahu a pretrvávania šokov pre HDP uplatňuje aj odborný úsudok. Výsledkom je, že šoky sa určujú spolu s funkciou rozpadu, a tým sa určí vplyv šokov v priebehu času. Pravdepodobnosti spojené s každým scenárom sú definované tak, aby odrážali trhové (volatilita) ukazovatele a interne vyvinuté ukazovatele/sledovače, ktoré sa dôsledne nasadzujú v priebehu času na zachytenie neistoty. Váženie pozitívnych a negatívnych šokov závisí od rovnováhy rizík v ekonomike, naposledy sa pri štvrťročných projekciách uplatnili negatívne šoky s pravdepodobnosťou 40 % a pozitívne šoky s pravdepodobnosťou 5 %.

V nasledujúcej tabuľke je uvedená opravná položka na stratu z úverov a zálohových platieb v rámci fázy 1 a 2. Každý výhľadový scenár (napr. východisková hodnota, pozitívne a negatívne šoky) bol vážený hodnotou 100 % namiesto použitia váh pravdepodobnosti scenára v rámci všetkých troch scenárov.

(v tis. EUR)

	2024		
	Pozitívne šoky	Východisková hodnota	Negatívne šoky
Hrubá expozícia	1 851 153	1 851 153	1 851 153
Opravná položka na stratu	28 883	30 301	31 819

(v tis. EUR)

	2023		
	Pozitívne šoky	Východisková hodnota	Negatívne šoky
Hrubá expozícia	2 258 365	2 258 365	2 258 365
Opravná položka na stratu	45 603	51 610	58 857

3.2.3.8 *Nové prerokovanie úveru a odklad splátok*

EIB považuje úvery, v súvislosti s ktorými bola predĺžená platnosť opatrení na odklad splátok, za úvery s odloženou splatnosťou (t. j. úvery, dlhové cenné papiere a úverové prísľuby). Opatrenia na odklad splátok pozostávajú z ústupkov, ktoré sa EIB rozhodne urobiť voči dlžníkovi, ktorý sa pre svoje finančné ťažkosti považuje za neschopného dodržiavať zmluvné podmienky dlhovej služby, s cieľom umožniť dlžníkovi splácať dlh alebo úplne či čiastočne refinancovať zmluvu. S expozíciami sa zaobchádza ako s expozíciami s úľavou, ak dôjde k ústupku, bez ohľadu na to, či je akákoľvek suma po termíne splatnosti, alebo je expozícia klasifikovaná ako zlyhaná. Expozície sa nepovažujú za expozície s úľavou, ak sa dlžník nenachádza vo finančných ťažkostiach.

Za bežných okolností by sa zhoršenie predmetných úverov odhalilo na základe ustanovení usmernení a postupov EIB a pred novým prerokovaním by sa monitorovalo. Po novom prerokovaní by EIB tieto úvery ďalej úzko monitorovala. V prípade úverového znehodnotenia sa finančný nástroj presunie do fázy 3. Úver sa bude pravidelne monitorovať v súlade s rámcom banky.

Medzi opatrenia a postupy na odklad splátok, ktoré EIB prijala počas vykazovaného obdobia v rámci svojich reštrukturalizačných činností, patria okrem iného predĺženie splatnosti, odklad splatnosti istiny, odklad splatnosti istiny a úrokov, upustenie od významných finančných dojednaní a kapitalizácia nedoplatkov.

Operácie, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na odklad splátok, sa vykazujú ako také v nasledujúcej tabuľke:

(v tis. EUR)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Bezproblé-mové	Problémové	Bezproblé-mové	Problémové
Počet zmlúv, na ktoré sa vzťahujú postupy odkladu splátok	3	7	13	6
Účtovná hodnota (vrátane úrokov a omeškaných súm)	60 223	35 718	112 554	46 432
Vykázaná opravná položka na očakávané úverové straty	622	11 156	1 654	22 151
Výnosy z úrokov, pokiaľ ide o zmluvy s odkladom splatnosti	3 353	1 717	8 594	1 776

(v tis. EUR)

			Opatrenia na odklad splátok				
	31.12.2023	Predĺženie splatnosti	Odklad splatnosti istiny a úrokov	Porušenie významných finančných dohôd	Iné	Zmluvné splácanie, ukončenie a/alebo odpísanie	31.12.2024
Finančné inštitúcie	68 355	-	-	10 472	-	- 56 445	22 382
Podniky	90 631	-	-	-	-	- 17 072	73 559
Spolu	**158 986**	-	-	**10 472**	-	**- 73 517**	**95 941**

3.2.5 Kreditné riziko pri peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch

Dostupné prostriedky sú investované v súlade s harmonogramom zmluvných záväzkov vyplácania prostriedkov z nástroja. K 31. decembru 2024 a 31. decembru 2023 mali investície formu bankových vkladov, vkladových certifikátov a komerčných cenných papierov.

Schválené subjekty majú rating podobný krátkodobému a dlhodobému ratingu, ktorý sa vyžaduje pre vlastné investície do cenných papierov EIB. V prípade rozdielnych ratingov udelených viac ako jednou ratingovou agentúrou sa zohľadňuje najnižší rating. Maximálny povolený limit pre každú schválenú banku je v súčasnosti 50 000 000 EUR (päťdesiat miliónov eur). Výnimka z toho pravidla bola udelená spoločnosti Société Générale S. A., v ktorej má nástroj svoje prevádzkové hotovostné účty. Krátkodobý úverový limit pre Société Générale S. A. k 31. decembru 2024 a 31. decembru 2023 predstavoval 110 000 000 EUR (stodesať miliónov eur). Zvýšený limit sa uplatňuje na sumu peňažných prostriedkov na prevádzkových hotovostných účtoch a nástroje vydané touto protistranou a v držbe pokladničného portfólia.

Všetky investície sa uskutočnili vo schválených subjektoch s maximálnou splatnosťou tri mesiace od dátumu pripísania. Všetky porušenia výšky obmedzenia kreditnej expozície boli oznámené mandantom. K 31. decembru 2024 a k 31. decembru 2023 mali všetky termínované vklady, komerčné cenné papiere a pokladničná hotovosť v držbe pokladničného portfólia nástroja minimálny rating P-2 (ekvivalentu Moody's) v deň zúčtovania.

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza situácia peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov vrátane vzniknutých úrokov:

(v tis. EUR)

Minimálny krátkodobý rating	Minimálny dlhodobý rating	31.12.2024		31.12.2023	
(Moody's)	(Moody's)				
P-1	Aaa	124 532	8 %	140 592	10 %
P-1	Aa1	173 639	11 %	-	0 %
P-1	Aa2	-	0 %	29 951	2 %
P-1	Aa3	149 239	9 %	89 682	7 %
P-1	A1	309 342	19 %	360 831	26 %
P-1	A2	280 035	17 %	204 179	15 %
P-1	A3	367 211	22 %	346 275	25 %
P-2	A3	154 829	9 %	205 314	15 %
P-2	Baa1	79 777	5 %	-	0 %
Spolu		**1 638 604**	**100 %**	**1 376 824**	**100 %**

3.2.6 Kreditné riziko derivátov

3.2.6.1 *Politika kreditného rizika pri derivátoch*

Kreditné riziko týkajúce sa derivátov predstavuje stratu, ktorá by jednej strane vznikla, ak by druhá protistrana nebola schopná plniť si svoje zmluvné záväzky. Kreditné riziko týkajúce sa derivátov sa líši v závislosti od viacerých faktorov (ako sú úrokové sadzby alebo menové kurzy) a vo všeobecnosti zodpovedá len malej časti ich pomyselnej hodnoty.

Nástroj môže počas bežného priebehu svojich operácií uzavrieť swapové zmluvy s cieľom zaistiť určité operácie poskytovania úverov alebo zmluvy na menové forwardy s cieľom zaistiť svoje menové pozície, ktoré sú denominované v aktívne obchodovateľných menách iných, ako je euro. EIB vykonáva všetky swapy s externou protistranou. Swapy sa riadia rovnakými rámcovými swapovými zmluvami a dodatkami o finančných zárukách (Credit Support Annexes), aké podpisuje EIB s externými protistranami.

3.2.6.2 *Ocenenie kreditného rizika pri derivátoch*

Všetky swapy, ktoré uskutočňuje EIB a súvisia s nástrojom, podliehajú rovnakému zmluvnému rámcu a metodike, ktoré sa uplatňujú na deriváty, ktoré EIB používa na vlastné účely. Najmä oprávnenosť protistrán na swapové operácie určuje EIB na základe rovnakých podmienok oprávnenosti, aké sa uplatňujú na všeobecné účely swapov.

EIB oceňuje expozíciu voči kreditnému riziku swapových a derivátových transakcií pomocou prístupu krátkodobej nezabezpečenej expozície a potenciálnej budúcej expozície na účely vykazovania a monitorovania limitov. Tieto metriky v plnej miere zahŕňajú deriváty súvisiace s investičným nástrojom.

Nástroj uzatvára krátkodobé devízové swapy (devízové swapy) s cieľom zaistiť menové riziko pri vyplácaní úverov v menách iných ako EUR. Devízové swapy majú maximálnu splatnosť tri mesiace a pravidelne sa obnovujú. Pomyselná hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2024 na úrovni 1 330,0 mil. EUR v porovnaní s 1 640,0 mil. EUR k 31. decembru 2023. Reálna hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2024 na úrovni - 38,9 mil. EUR v porovnaní s 45,8 mil. EUR k 31. decembru 2023.

Nástroj uzatvára krížové menové swapové zmluvy s cieľom zaistiť menové riziko pri vyplácaní úverov v menách iných ako EUR. Krížové menové swapy majú dlhodobú splatnosť. Pomyselná hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2024 na úrovni 33,1 mil. EUR v porovnaní so 43,3 mil. EUR k 31. decembru 2023. Reálna hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2024 na úrovni 0,5 mil. EUR v porovnaní s 10,0 mil. EUR k 31. decembru 2023.

3.2.7 Kreditné riziko pokladničných finančných aktív

Pokladničné portfólio, ktoré obsahuje len komerčné cenné papiere vydané subjektmi na nižších úrovniach verejnej správy, bankami a nebankovým subjektmi so splatnosťou dlhšou ako tri mesiace. Členské štáty EÚ, ich agentúry, banky a nebankové subjekty sú akceptovateľnými emitentmi. Maximálny povolený limit pre každého schváleného emitenta je 50 000 000 EUR (päťdesiat miliónov EUR). V závislosti od požiadaviek na likviditu by mohli byť oprávnené aj investície do strednodobých a dlhodobých dlhopisov. K 31. decembru 2023 a 31. decembru 2024 neexistovali žiadne pokladničné finančné aktíva.

3.3 *Riziko likvidity*

Riziko likvidity sa týka schopnosti účtovnej jednotky financovať nárast aktív a splniť svoje záväzky v čase ich splatnosti bez toho, aby to spôsobilo neprijateľné straty. Je možné ho ďalej rozdeliť na riziko likvidity financovania a riziko trhovej likvidity.

Riziko likvidity financovania je spojené s rizikom, že účtovná jednotka nebude schopná refinancovať stranu aktív svojej súvahy a splniť platobné záväzky v plnej výške z ľahko dostupných likvidných zdrojov. Riziko trhovej likvidity je volatilita pozorovaná v ekonomickej hodnote pozícií účtovnej jednotky alebo v príjmoch z nich plynúcich v dôsledku jej potenciálnej neschopnosti uskutočniť transakciu slúžiacu na vyrovnanie, odstránenie alebo zníženie týchto nesplatených pozícií za primerané trhové ceny.

3.3.1 Riadenie rizika likvidity

Nástroj je financovaný predovšetkým z ročných príspevkov od členských štátov a zo spätných tokov prostriedkov z operácií nástroja. V súlade s rozhodnutím (EÚ) 2020/2233 sa spätné toky prostriedkov z investičného nástroja AKT budú využívať v rámci NDICI – Globálna Európa. Možnosť presunu týchto spätných tokov je však podmienená zachovaním primeranej úrovne likvidity v rámci investičného nástroja.

Nástroj riadi svoje riziko likvidity financovania najmä plánovaním svojich potrieb čistej likvidity. Aby sa minimalizovalo riziko likvidity, nástroj udržiava dostatočnú likvidnú rezervu na to, aby kedykoľvek mohol pokryť vyplácanie plánovaných úhrad, o ktorých pravidelne informuje úverové oddelenie EIB. Prostriedky sú investované na peňažnom trhu a trhoch s dlhopismi vo forme medzibankových vkladov a iných krátkodobých finančných nástrojov, pričom sa berú do úvahy záväzky vyplácania hotovostných prostriedkov z nástroja. Likvidné aktíva nástroja spravuje finančné oddelenie banky s cieľom zachovať primeranú likviditu na to, aby nástroj mohol plniť svoje záväzky.

Je potrebné zdôrazniť, že kapitál je riadený výlučne z hľadiska likvidity, ako je uvedené vyššie.

V súlade so zásadou oddelenia úloh Front Office od úloh Back Office zodpovedá za operácie vysporiadania týkajúce sa investovania týchto aktív oddelenie plánovania a vysporiadania operácií EIB. Za schvaľovanie protistrán a limitov pre pokladničné investície, ako aj za monitorovanie týchto limitov zodpovedá riaditeľstvo GR&C banky.

3.3.2 Meranie rizika likvidity

Tabuľky uvedené v tomto oddiele analyzujú finančné záväzky nástroja podľa splatnosti na základe obdobia zostávajúceho medzi dátumom súvahy a dátumom splatnosti uvedeným v zmluve (na základe nediskontovaných peňažných tokov).

Pokiaľ ide o nederivátové finančné záväzky, nástroj drží záväzky vo forme nevyplatených častí úveru v rámci podpísaných dohôd o poskytnutí úveru, vo forme nevyplatených častí podpísaných dohôd o upísaní kapitálu/kapitálových investíciách, vo forme poskytnutých záruk za úvery alebo vo forme viazanej bonifikácie úrokov a technickej pomoci.

Úvery v rámci investičného nástroja majú lehotu vyplatenia. Úhrady sa však uskutočňujú v termínoch a v sumách, ktoré odrážajú pokrok príslušných investičných projektov. Okrem toho úvery investičného nástroja predstavujú transakcie vykonávané v pomerne premenlivom operatívnom prostredí, a ich harmonogram vyplácania teda zahŕňa značnú mieru neistoty.

Kapitálové investície sú splatné vtedy a hneď, ako správcovia kapitálového fondu vydajú platnú výzvu na splatenie kapitálu, čo odráža stupeň pokročilosti ich investičných činností. Doba čerpania má zvyčajne dĺžku 3 roky a často sa predlžuje o jeden alebo dva roky. Niektoré záväzky vyplácania zvyčajne pretrvávajú po skončení doby čerpania až do úplného ukončenia realizácie predmetných investícií fondu, pretože likvidita fondu môže byť občas nedostatočná na pokrytie platobných záväzkov vznikajúcich v súvislosti s poplatkami alebo inými výdavkami.

Záruky nepodliehajú osobitným záväzkom vyplatenia, pokiaľ sa nepožiada o uplatnenie záruk. Výška neuhradených záruk sa v rámci harmonogramu splácania zaručených úverov zníži.

Výdavky peňažných prostriedkov v súvislosti s viazanou bonifikáciou úrokov sa vyskytujú v prípade bonifikovaných úverov financovaných z vlastných zdrojov banky. Vykazovaný „odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou bonifikáciou úrokov“ predstavuje iba záväzky vzťahujúce sa na tieto úvery, a nie celkovú sumu viazaných nevyplatených bonifikácií úrokov. Rovnako ako v prípade úverov je ich harmonogram vyplácania neistý.

Viazaný „hrubý nominálny odlev“ týkajúci sa technickej pomoci v tabuľke „Profil splatnosti nederivátových finančných pasív“ sa vzťahuje na celkovú nevyplatenú časť podpísaných zmlúv o technickej pomoci. V prípade časového harmonogramu vyplácania existuje vysoký stupeň neistoty. Výdavky peňažných prostriedkov zaradené do kategórie „3 mesiace alebo kratšie“ predstavujú sumu neuhradených faktúr prijatých do dátumu vykazovania.

Záväzky týkajúce sa nederivátových finančných záväzkov, pre ktoré nie je stanovený dátum zmluvnej splatnosti, sú zaradené do kategórie „Nedefinovaná splatnosť“. Záväzky, pre ktoré je k dátumu vykazovania zaznamenaná žiadosť o platbu, sa zaradia do príslušného časového úseku.

Pokiaľ ide o derivátové finančné záväzky, profil splatnosti zodpovedá zmluvným nediskontovaným hrubým peňažným tokom swapových zmlúv vrátane krížových menových swapov (CCS), krížových menovo-úrokových swapov (CCIRS), krátkodobých menových swapov a úrokových swapov.

(v tis. EUR)

Profil splatnosti nederivátových finančných záväzkov k 31. 12. 2024	3 mesiace alebo kratšie	Viac ako 3 mesiace až 1 rok	Viac ako 1 rok až 5 rokov	Viac ako 5 rokov	Nedefinovaná splatnosť	Hrubý nominálny odlev
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými, ale nevyplatenými úvermi	80 913	20 208	-	-	575 108	676 229
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými investičnými prostriedkami a upísaním akcií	4 190	-	-	-	233 696	237 886
Iné (podpísané nevydané záruky, vydané záruky)	-	-	-	-	2 500	2 500
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou bonifikáciou úrokov	-	-	-	-	334 754	334 754
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou technickou pomocou	1 859	-	-	-	18 341	20 200
Spolu	**86 962**	**20 208**	-	-	**1 164 399**	**1 271 569**

(v tis. EUR)

Profil splatnosti nederivátových finančných záväzkov k 31. 12. 2023	3 mesiace alebo kratšie	Viac ako 3 mesiace až 1 rok	Viac ako 1 rok až 5 rokov	Viac ako 5 rokov	Nedefinovaná splatnosť	Hrubý nominálny odlev
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými, ale nevyplatenými úvermi	49 019	6 000	-	-	828 073	883 092
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými investičnými prostriedkami a upísaním akcií	-	-	-	-	297 534	297 534
Iné (podpísané nevydané záruky, vydané záruky)	-	-	-	-	47 749	47 749
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou bonifikáciou úrokov	4 235	-	-	-	343 282	347 517
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou technickou pomocou	849	-	-	-	25 343	26 192
Spolu	**54 103**	**6 000**	-	-	**1 541 981**	**1 602 084**

(v tis. EUR)

Profil splatnosti derivátových finančných záväzkov k 31. 12. 2024	3 mesiace alebo kratšie	Viac ako 3 mesiace až 1 rok	Viac ako 1 rok až 5 rokov	Viac ako 5 rokov	Hrubý nominálny prílev/odlev
CCS – prílev	157	10 405	22 613	832	34 007
CCS – odlev	- 87	- 12 310	- 24 852	- 899	- 38 148
Krátkodobé menové swapy – prílev	1 330 000	-	-	-	1 330 000
Krátkodobé menové swapy – odlev	- 1 371 666	-	-	-	- 1 371 666
Spolu	**- 41 596**	**- 1 905**	**- 2 239**	**- 67**	**- 45 807**

(v tis. EUR)

Profil splatnosti derivátových finančných záväzkov k 31. 12. 2023	3 mesiace alebo kratšie	Viac ako 3 mesiace až 1 rok	Viac ako 1 rok až 5 rokov	Viac ako 5 rokov	Hrubý nominálny prílev/odlev
CCS a CCIRS – prílev	192	10 909	32 186	1 706	44 993
CCS a CCIRS – odlev	-90	- 10 212	- 23 783	- 1 828	- 35 913
Krátkodobé menové swapy – prílev	1 640 000	-	-	-	1 640 000
Krátkodobé menové swapy – odlev	- 1 597 068	-	-	-	- 1 597 068
Spolu	**43 034**	**697**	**8 403**	**-122**	**52 012**

3.3.3 Dlhodobé finančné aktíva a záväzky

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú nederivátové finančné aktíva a finančné záväzky, ktoré by sa mali pravdepodobne vymôcť alebo vyrovnať neskôr než 12 mesiacov po dátume vykazovania.

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023	
Finančné aktíva:			
Úvery a zálohové platby	1 551 776	1 755 831	
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	834 621	820 713	
Spolu	**2 386 397**	**2 576 544**	
Finančné záväzky:			
Sumy dlžné tretím stranám (*)	534 569	389 116	
Rezervy na úverové prísľuby	18 320	19 038	
Spolu	**552 889**	**408 154**	

(*) Sumy dlhované tretím stranám zahŕňajú neuhradené bonifikácie úrokov a technickú pomoc dlžné členským štátom, pri ktorých je splatnosť prevažne nedefinovaná.

3.4 *Trhové riziko*

Trhové riziko predstavuje riziko, že zmeny trhových cien, ako sú napr. úrokové sadzby, ceny cenných papierov a výmenné kurzy, ovplyvnia príjmy účtovnej jednotky alebo hodnotu finančných nástrojov, ktoré má v držbe.

3.4.1 Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplýva z volatility ekonomickej hodnoty úročených pozícií alebo z príjmov od nich odvodených, a to v dôsledku nepriaznivých pohybov úrokových sadzieb.

Nástroj nie je priamo ovplyvnený fluktuáciou vlastnej ekonomickej hodnoty ani cenovými rozdielmi medzi rôznymi aktívami, záväzkami a zabezpečovacími nástrojmi, pretože nie je úročený.

Nástroj každoročne meria citlivosť svojho úverového portfólia a mikrohedžingových krížových menových swapov voči výkyvom úrokových sadzieb prostredníctvom výpočtu hodnoty bázického bodu (BPV).

BPV meria nárast alebo pokles čistej súčasnej hodnoty príslušného portfólia, ktorá sa odvíja od zvýšenia úrokovej sadzby o jeden bázický bod (0,01 %) v rámci určitého časového úseku „peňažný trh – do jedného roka“, „veľmi krátke – 2 až 3 roky“, „krátke – 4 až 6 rokov“, „stredne dlhé – 7 až 11 rokov“, „dlhé – 12 až 20 rokov“ alebo „veľmi dlhé – viac ako 21 rokov“.

Na určenie čistej súčasnej hodnoty peňažných tokov z úverov a hedžingových swapov denominovaných v EUR používa nástroj trojmesačnú krivku EURIBOR. Čistá súčasná hodnota peňažných tokov z úverov denominovaných v menách iných ako EUR sa určuje pomocou trojmesačnej krivky EURIBOR upravenej o rozpätie základu krížového menového swapu pre príslušnú menu. Pokiaľ ide o meny iné ako EUR, v prípade ktorých nie je k dispozícii spoľahlivá a dostatočne úplná diskontná krivka, sa namiesto nej použije diskontná krivka EUR alebo USD.

Ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke, čistá súčasná hodnota úverového portfólia vrátane súvisiacich mikrohedžingových swapov k 31. decembru 2024 by sa znížila o 413 tis EUR (k 31. decembru 2023: pokles o 491 tis EUR) v dôsledku zvýšenia úrokových sadzieb o 1 bázický bod.

(v tis. EUR)

Hodnota bázického bodu K 31. 12. 2024	Peňažný trh 1 rok	Veľmi krátke 2 – 3 roky	Krátke 4 – 6 rokov	Stredné 7 – 11 rokov	Dlhé 12 – 20 rokov	Veľmi dlhé 21 rokov	Spolu
Citlivosť úverov a mikrohedžingových swapov spolu	- 33	- 82	- 126	- 133	- 38	- 1	**-413**

(v tis. EUR)

Hodnota bázického bodu k 31. 12. 2023	Peňažný trh 1 rok	Veľmi krátke 2 – 3 roky	Krátke 4 – 6 rokov	Stredné 7 – 11 rokov	Dlhé 12 – 20 rokov	Veľmi dlhé 21 rokov	Spolu
Citlivosť úverov a mikrohedžingových swapov spolu	- 39	- 97	- 153	- 153	- 47	- 2	**-491**

3.4.2 Devízové riziko

Devízové riziko je riziko vyplývajúce z ekonomickej hodnoty alebo z príjmov odvodených z pozícií investičného nástroja v dôsledku nepriaznivých pohybov výmenných kurzov.

Vzhľadom na referenčnú účtovnú menu (EUR pre investičný nástroj) je nástroj vystavený devízovému riziku vždy, keď existuje menový nesúlad medzi aktívami a záväzkami a hedžingovými nástrojmi.

3.4.2.1 *Devízové riziko a pokladničné aktíva*

Pokladničné aktíva investičného nástroja sú denominované v EUR alebo USD.

Devízové riziko sa zaisťuje prostredníctvom menových spotových alebo forwardových transakcií, devízových swapov alebo krížových menových swapov. Finančné oddelenie banky môže v nevyhnutných a náležitých prípadoch použiť akýkoľvek iný nástroj v súlade s politikou banky, ktorý poskytne ochranu voči trhovým rizikám vzniknutým v súvislosti s finančnými činnosťami investičného nástroja.

3.4.2.2 *Devízové riziko a operácie financované alebo zaručené zo strany investičného nástroja*

Príspevky členských štátov do investičného nástroja sa prijímajú v EUR. Operácie financované alebo zaručené zo strany investičného nástroja, ako aj bonifikácia úrokov, môžu byť denominované v EUR, USD alebo v inej povolenej mene.

K expozícii voči devízovému riziku (vo vzťahu k referenčnej mene EUR) dochádza, ak transakcie denominované v iných menách ako EUR zostávajú nezaistené. Usmernenia pre zaistenie devízového rizika investičného nástroja sa uvádzajú ďalej v texte.

3.4.2.2.1. *Zaistenie operácií denominovaných v USD*

Devízové riziko vyplývajúce z operácií investičného nástroja denominovaných v USD je kryté súhrnne prostredníctvom USD/EUR devízových swapov, ktoré sa pravidelne predlžujú a ktorých hodnota sa pravidelne upravuje. Používanie devízových swapov má dvojaký účel. Na jednej strane sa generuje potrebná likvidita na nové platby (úvery a vlastný kapitál) a na druhej strane sa zachováva devízový makrohedžing.

Na začiatku každého obdobia sa peňažné toky, ktoré majú byť prijaté alebo vyplatené v USD počas ďalšieho obdobia, odhadnú na základe plánovaných alebo očakávaných spätných tokov prostriedkov/vyplatených súm. Následne sa končiace devízové swapy predĺžia, pričom sa ich suma upraví, aby pokryla aspoň potreby likvidity v USD predpokladané v ďalšom období.

Devízová pozícia USD sa pri prekročení príslušných limitov mesačne zaisťuje prostredníctvom spotových alebo forwardových operácií.

Počas obdobia predlžovania sa neočakávané nedostatky likvidity v USD pokryjú prostredníctvom ad hoc devízových swapov, zatiaľ čo prebytky likvidity sa investujú do pokladničných aktív alebo prevedú na EUR.

3.4.2.2.2. *Zaistenie (hedžing) operácií denominovaných v iných menách ako EUR alebo USD*

Operácie investičného nástroja denominované v iných menách ako EUR alebo USD sa zaisťujú prostredníctvom zmlúv o krížových menových swapoch s rovnakým finančným profilom, aký má príslušný úver, za predpokladu, že funguje swapový trh.

Niektoré operácie investičného nástroja sú denominované v menách, pre ktoré možnosti zaisťovania buď nie sú dostupné, alebo sú dostupné za vysokú cenu. Tieto operácie sú denominované v lokálnych menách, ale realizujú sa v EUR alebo USD. Rámec pre finančné riziko investičného nástroja schválený výborom investičného nástroja 22. januára 2015 umožňuje zaistiť devízové expozície v lokálnych menách, ktoré vykazujú významnú pozitívnu koreláciu s USD, synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD. Lokálne meny zaistené synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD sú vykázané v tabuľke v časti 3.4.2.2.3 v položke „Lokálne meny (zaistené synteticky)“, zatiaľ čo lokálne meny, ktoré nie sú zaistené synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD, sú vykázané v tej istej tabuľke v položke „Lokálne meny (nezaistené synteticky)“.

Okrem toho za úvery denominované v iných menách ako EUR, USD alebo menách, v prípade ktorých nie je možné zaistenie prostredníctvom zmlúv o krížových menových swapoch, investičný nástroj účtuje dodatočnú úrokovú zložku nazývanú „devízová prémia“, aby sa znížilo riziko potenciálneho znehodnotenia miestnej meny.

3.4.2.2.3 *Devízová pozícia (v tis. EUR)*

V tabuľkách v rámci tejto poznámky sa uvádza devízová pozícia investičného nástroja.

Devízová pozícia sa v nasledujúcich tabuľkách prezentuje v súlade s politikami riadenia rizík nástroja (opísanými v rámci pre finančné riziko nástroja). Devízová pozícia podľa politík riadenia rizík sa zakladá na účtovných údajoch a je vymedzená ako rozdiel medzi vybranými aktívami a záväzkami. Aktíva a záväzky vymedzené v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík sa vyberajú tak, aby sa zabezpečilo, že zisk sa prepočíta na referenčnú menu (EUR) až vtedy, keď bude prijatý.

Zmena reálnej hodnoty akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom, ako aj zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb sú zahrnuté v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík. Deriváty zahrnuté v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík sa zohľadňujú v ich nominálnej hodnote, a nie ich reálnej hodnote, aby sa zosúladili s nerozdelenou hodnotou aktív, ktoré sa takisto zohľadňujú v ich nominálnej hodnote upravenej o zníženie hodnoty úverov.

Zvyšná časť aktív a pasív, ktorá zahŕňa najmä vzniknuté úroky z úverov, derivátov a subvencií, je v ďalej uvedených tabuľkách vykázaná v rámci časti „Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika“.

k 31. 12. 2024	Aktíva a záväzky			Záväzky a podmienené záväzky
Mena	Devízová pozícia podľa politík riadenia rizika	Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika	Súvahová devízová pozícia	
USD	- 45 774	- 21 740	- 67 514	235 603
Lokálne meny (zaistené synteticky) (*)				
TZS	-	-	-	-
DOP	10 884	133	11 017	-
Lokálne meny (nezaistené synteticky) (*)				
KES, RWF, UGX, HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	225 877	- 3 763	222 114	-
Iné meny ako EUR spolu	**190 987**	**- 25 370**	**165 617**	**235 603**
EUR		3 139 294	3 139 294	1 043 860
EUR a iné ako EUR spolu	**190 987**	**3 113 924**	**3 304 911**	**1 279 463**

(*) Vysvetlenie syntetického zaistenia je uvedené v časti 3.4.2.2.2. Po revízii stratégie syntetického zabezpečenia na rok 2024 boli KES, UGX a RWF vyňaté z rozsahu syntetického zabezpečenia.

k 31. 12. 2023	Aktíva a záväzky			Záväzky a podmienené záväzky
Mena	Devízová pozícia podľa politík riadenia rizika	Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika	Súvahová devízová pozícia	
USD	- 194 166	- 16 111	- 210 277	306 161
Lokálne meny (zaistené synteticky) (*)				
KES	87 829	- 4 832	82 997	-
TZS	1 071	19	1 090	-
DOP	16 663	122	16 785	-
UGX	20 283	221	20 504	-
RWF	55 837	367	56 204	-

k 31. 12. 2023	Aktíva a záväzky			Záväzky a podmienené záväzky
Mena	Devízová pozícia podľa politík riadenia rizika	Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika	Súvahová devízová pozícia	
Lokálne meny (nezaistené synteticky) (*) **HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR**	67 992	- 1 136	66 856	-
Iné meny ako EUR spolu	**55 509**	**- 21 350**	**34 159**	**306 161**
EUR	-	3 489 673	3 489 673	1 344 972
EUR a iné ako EUR spolu	**55 509**	**3 468 323**	**3 523 832**	**1 651 133**

(*) Vysvetlenie syntetického zaistenia je uvedené v časti 3.4.2.2.2.

3.4.2.3 *Analýza citlivosti na zmenu devízových kurzov*

K 31. decembru 2024 by zníženie hodnoty EUR o 10 % voči všetkým ostatným menám viedlo k zvýšeniu prostriedkov a zisku prispievateľov o 18,4 mil. EUR (31. decembra 2023: 2,9 mil. EUR). Zvýšenie hodnoty EUR voči všetkým ostatným menám o 10 % by viedlo k zníženiu prostriedkov a zisku prispievateľov o - 15,1 mil. EUR (31. decembra 2023: - 2,4 mil. EUR).

3.4.2.4 *Konverzné kurzy*

Na zostavenie súvahy k 31. decembru 2024 a 31. decembru 2023 sa použili tieto konverzné kurzy:

	31. decembra 2024	31. decembra 2023
Iné meny ako meny štátov EÚ		
Botswanská Pula (BWP)	14,49	14,78
Dominikánske peso (DOP)	63,09	64,08
Fidžijský dolár (FJD)	2,38	2,39
Haitské gourde (HTG)	135,09	143,68
Jamajský dolár (JMD)	161,15	168,22
Kenský šiling (KES)	133,69	173,20
Mauritánska ouguiya (MRU)*	41,30	43,35
Maurícijská rupia (MUR)	48,56	48,56

	31. decembra 2024	31. decembra 2023
Mozambický metical (MZN)	65,65	69,98
Nigérijská naira (NGN)	1 591,68	975,04
Rwandský frank (RWF)	1 419,85	1 385,07
Tanzánsky šiling (TZS)	2 490,24	2 772,53
Ugandský šiling (UGX)	3 812,00	4 178,00
Americký dolár (USD)	1,04	1,11
CFA frank (XAF/XOF)	655,96	655,96
Juhoafrický rand (ZAR)	19,62	20,35
Zambijská kwacha (ZMW)	28,87	28,45

3.4.3 Akciové riziko

Akciové riziko je riziko, že sa reálna hodnota kapitálových investícií zníži v dôsledku zmeny cien akcií a/alebo hodnoty jednotlivých kapitálových investícií.

Investičný nástroj je vystavený akciovému riziku prostredníctvom priamych kapitálových investícií a investícií do fondov rizikového kapitálu.

Hodnota nekótovaných akciových pozícií nie je na účely kontinuálneho monitorovania a kontroly k dispozícii. Pre takéto pozície sú najlepšími disponibilnými ukazovateľmi ceny získané na základe relevantných techník oceňovania.

Vplyv +/–10 % zmeny hodnoty jednotlivých priamych kapitálových investícií a investícií rizikového kapitálu na prostriedky prispievateľov nástroja (ako dôsledok zmeny reálnej hodnoty portfólia kapitálových investícií) predstavuje za predpokladu, že sa ostatné premenné nezmenili, 83,5 mil. EUR, resp. - 83,5 mil. EUR k 31. decembru 2024 (82,1 mil. EUR, resp. - 82,1 mil. EUR k 31. decembru 2023).

4 **Reálne hodnoty finančných nástrojov**

4.1 ***Účtovná klasifikácia a reálne hodnoty***

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné a reálne hodnoty finančných aktív a finančných záväzkov vrátane ich úrovní v hierarchii reálnej hodnoty. Nezahŕňajú informácie o reálnej hodnote finančných aktív a finančných záväzkov oceňovaných v amortizovanej hodnote, ak sa účtovná hodnota primerane blíži reálnej hodnote.

(v tis. EUR)

k 31. 12. 2024	Účtovná hodnota						Reálna hodnota			
	Derivátové finančné nástroje	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	Peňažné prostriedky, úvery a zálohové platby	Pokladničné finančné aktíva	Ostatné finančné aktíva/ záväzky	Spolu	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Spolu
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	783	-	-	-	-	**783**	-	783	-	**783**
Fond rizikového kapitálu	-	655 817	-	-	-	**655 817**	-	-	655 817	**655 817**
Priame kapitálové investície	-	178 804	-	-	-	**178 804**	-	-	178 804	**178 804**
Úvery a zálohové platby	-	-	136 983	-	-	**136 983**	-	-	136 983	**136 983**
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL spolu	**783**	**834 621**	**136 983**	-	-	**972 387**	-	**783**	**971 604**	**972 387**
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC)										
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-	-	1 638 604	-	-	**1 638 604**				
Úvery a zálohové platby	-	-	1 361 065	-	-	**1 361 065**				
Pohľadávky voči prispievateľom	-	-	7 482	-	-	**7 482**				
Pokladničné finančné aktíva	-	-	-	-	-	-				
Iné aktíva	-	-	-	-	-	-				
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	-	-	**3 007 151**	-	-	**3 007 151**				
Finančné aktíva spolu	**783**	**834 621**	**3 144 134**	-	-	**3 979 538**				
Finančné záväzky oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	- 39 210	-	-	-	-	**- 39 210**	-	- 39 210	-	**- 39 210**
Finančné záväzky oceňované vo FVTPL spolu	**- 39 210**	-	-	-	-	**- 39 210**	-	**- 39 210**	-	**- 39 210**
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote (AC)										
Rezervy na úverové prísľuby	-	-	-	-	- 18 320	**- 18 320**				
Sumy dlžné tretím stranám	-	-	-	-	- 566 083	**- 566 083**				
Ostatné záväzky	-	-	-	-	- 3 289	**- 3 289**				
Finančné záväzky oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	-	-	-	-	**- 587 692**	**- 587 692**				
Finančné záväzky spolu	**- 39 210**	-	-	-	**- 587 692**	**- 626 902**				

(v tis. EUR)

K 31. 12. 2023	Účtovná hodnota						Reálna hodnota			
	Derivátové finančné nástroje	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	Peňažné prostriedky, úvery a zálohové platby	Pokladničné finančné aktíva	Ostatné finančné aktíva/ záväzky	Spolu	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Spolu
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	55 765	-	-	-	-	**55 765**	-	55 765	-	**55 765**
Fond rizikového kapitálu	-	693 042	-	-	-	**693 042**	-	-	693 042	**693 042**
Priame kapitálové investície	-	127 671	-	-	-	**127 671**	-	-	127 671	**127 671**
Úvery a zálohové platby	-	-	124 323	-	-	**124 323**	-	-	124 323	**124 323**
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL spolu	**55 765**	**820 713**	**124 323**	-	-	**1 000 801**	-	**55 765**	**945 036**	**1 000 801**
Finančné aktíva v amortizovanej hodnote (AC)										
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-	-	1 376 824	-	-	**1 376 824**				
Úvery a zálohové platby	-	-	1 558 989	-	-	**1 558 989**				
Pohľadávky voči prispievateľom	-	-	85 321	-	-	**85 321**				
Pokladničné finančné aktíva	-	-	-	-	-	-				
Iné aktíva	-	-	-	-	616	**616**				
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	-	-	**3 021 134**	-	**616**	**3 021 750**				
Finančné aktíva spolu	**55 765**	**820 713**	**3 145 457**	-	**616**	**4 022 551**				
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote (AC)										
Rezervy na úverové prísľuby	-	-	-	-	- 19 038	**- 19 038**				
Sumy dlžné tretím stranám	-	-	-	-	- 427 828	**- 427 828**				
Ostatné záväzky	-	-	-	-	- 3 338	**- 3 338**				
Finančné záväzky oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	-	-	-	-	**- 450 204**	**- 450 204**				
Finančné záväzky spolu	-	-	-	-	**- 450 204**	**- 450 204**				

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4948/oj

Ú. v. EÚ C, 13.10.2025

4.2 ***Stanovenie reálnych hodnôt***

4.2.1 Techniky oceňovania a významné nepozorovateľné vstupy

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené informácie o technikách oceňovania a významných nepozorovateľných vstupoch používaných pri oceňovaní finančných nástrojov zaradených do úrovne 2 a 3 hierarchie reálnej hodnoty:

	Technika oceňovania	Významné nepozorovateľné vstupy	Vzťah nepozorovateľných vstupov k oceňovaniu reálnou hodnotou
Finančné nástroje vykazované v reálnej hodnote			
Derivátové finančné nástroje	Diskontované peňažné toky: Budúce peňažné toky sa odhadujú na základe forwardových výmenných kurzov/úrokových sadzieb (z pozorovateľných forwardových výmenných kurzov a výnosových kriviek na konci vykazovaného obdobia) a zmluvných forwardových/úrokových sadzieb diskontovaných sadzbou, ktorá odzrkadľuje kreditné riziko jednotlivých protistrán.	Krivky používané pri odhadovaní a diskontovaní peňažných tokov sú kalibrované na trhové údaje, a swapy v portfóliu majú splatnosť, ktorá nepresahuje najdlhšiu splatnosť dostupnú vo vstupoch. Preto neexistujú žiadne nepozorovateľné vstupy.	Neuplatňuje sa.
Fond rizikového kapitálu	Metóda upravených čistých aktív: Reálna hodnota sa stanovuje prostredníctvom uplatnenia percentuálneho vlastníckeho podielu nástroja v danom subjekte na čistú hodnotu aktív premietnutú v najnovšej správe a upravenú o peňažné toky, alebo, ak je to možné, prostredníctvom presnej hodnoty podielu v rovnakom čase, ktorú predloží príslušný správca fondu. Aby sa preklenul časový odstup medzi poslednou dostupnou čistou hodnotou aktív a spracovaním ročných výkazov, vykonáva sa prieskum následných udalostí a v prípade potreby sa vykazovaná čistá hodnota aktív upraví.	Úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul medzi posledným dátumom vykazovania fondu rizikového kapitálu a dátumom ocenenia, pri ktorej sa zohľadňujú: prevádzkové výdavky a poplatky za správu, následné zmeny reálnej hodnoty podkladových aktív fondu rizikového kapitálu, dodatočne vzniknuté záväzky, zmeny na trhu alebo iné zmeny ekonomických podmienok.	Čím dlhšie je obdobie medzi dátumom ocenenia reálnou hodnotou a posledným dátumom vykazovania fondu rizikového kapitálu, tým vyššia je úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul.
Priame kapitálové investície	Upravené čisté aktíva.	Úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul medzi posledným dátumom vykazovania subjektu, do ktorého sa investovalo, a dátumom ocenenia, pri ktorej sa zohľadňujú: prevádzkové výdavky, následné zmeny reálnej hodnoty podkladových aktív subjektu, do ktorého sa investovalo, dodatočne vzniknuté záväzky, zmeny na trhu alebo iné zmeny ekonomických podmienok, zvýšenie kapitálu a predaj/zmena kontroly.	Čím vyššia je zrážka za obmedzenú obchodovateľnosť, tým nižšia je reálna hodnota.

	Technika oceňovania	Významné nepozorovateľné vstupy	Vzťah nepozorovateľných vstupov k oceňovaniu reálnou hodnotou
		Zrážka za obmedzenú obchodovateľnosť (likviditu) určená na základe predchádzajúcich transakčných cien podobných akcií v danej krajine/regióne, v rozpätí od 5 do 30 %.	
Úvery v reálnej hodnote (IFE)	Pre dlžníkov s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti: Diskontované peňažné toky využívajúce zmluvné/očakávané budúce peňažné toky diskontované príslušnou diskontnou sadzbou upravenou o riziko, ktorá zachytáva riziko spojené s úverom (vrátane kreditného rizika dlžníka). Diskontná sadzba sa porovnáva/posudzuje s každou príslušnou referenčnou hodnotou na trhu. Pre dlžníkov bez predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti: Prístup čistých aktív (prístup likvidačnej hodnoty).	Zložky diskontnej sadzby majú odrážať kreditné riziko dlžníka v porovnaní s bezrizikovými trhovými sadzbami.	Čím vyššia je diskontná sadzba, tým nižšia je reálna hodnota.

	Technika oceňovania	Významné nepozorovateľné vstupy	Vzťah nepozorovateľných vstupov k oceňovaniu reálnou hodnotou
Finančné nástroje nevykazované v reálnej hodnote			
Úvery a zálohové platby	Diskontované peňažné toky: Model oceňovania používa zmluvné peňažné toky podmienené tým, že nedôjde k zlyhaniu zo strany dlžníka, a nezohľadňuje žiadne hodnoty kolaterálu ani scenáre predčasného splatenia. Na získanie čistej súčasnej hodnoty úverov použitý model diskontuje zmluvné peňažné toky každého úveru pomocou upravenej trhovej diskontnej krivky. Čistá súčasná hodnota jednotlivých úverov sa potom upraví tak, aby sa zohľadnili príslušné súvisiace očakávané straty. Výsledky sa potom spočítajú, aby sa získala reálna hodnota úverov a zálohových platieb.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.
Pokladničné finančné aktíva	Diskontované peňažné toky.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.

V súvislosti s uplatnením IFRS 13 sú do reálnej hodnoty derivátov k 31. decembru 2024 a 2023 zahrnuté úpravy ocenenia, a to:

— úpravy ocenenia pohľadávky (CVA), ktoré odzrkadľujú kreditné riziko protistrany pri derivátových transakciách, čo predstavuje – 2,8 tis. EUR k 31. decembru 2024 a – 6,1 tis. EUR k 31. decembru 2023,

— úpravy ocenenia záväzkov (DVA), ktoré odzrkadľujú vlastné kreditné riziko pri derivátových transakciách, čo predstavuje +3,6 tis. EUR k 31. decembru 2024 a +7,2 tis. EUR k 31. decembru 2023.

4.2.2 Presuny medzi úrovňou 1 a 2

Politikou nástroja je vykazovať presuny medzi úrovňami k dátumu udalosti alebo zmeny okolností, ktoré presun spôsobili.

V rokoch 2024 a 2023 sa v rámci nástroja neuskutočnili žiadne presuny z úrovne 1 do úrovne 2 alebo naopak v hierarchii reálnej hodnoty.

4.2.3 Reálne hodnoty úrovne 3

Zosúhlasenie reálnych hodnôt úrovne 3

V nasledujúcich tabuľkách sa uvádzajú zmeny nástrojov úrovne 3 ([32]) za roky, ktoré sa končia 31. decembrom 2024 a 31. decembrom 2023:

(v tis. EUR)

	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom
Zostatok k 1. januáru 2024	**820 713**
Zisky alebo straty zahrnuté do výkazu ziskov a strát:	
Ukončenie vykazovania úpravy reálnej hodnoty z dôvodu predaja/odchodov	14 051
Čistá zmena reálnej hodnoty z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	- 45 698
Spolu	**- 31 647**
Vyplatené prostriedky	69 392
Splátky	- 21 413
Predaj/odchody	- 25 623
Kurzové rozdiely	23 199
Zostatok k 31. decembru 2024	**834 621**

([32]) Úvery oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty sú uvedené v poznámke 7.

(v tis. EUR)

	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom
Zostatok k 1. januáru 2023	**797 341**
Zisky alebo straty zahrnuté do výkazu ziskov a strát:	
Čistá zmena reálnej hodnoty z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	- 15 142
Spolu	**- 15 142**
Vyplatené prostriedky	101 100
Splátky	- 32 560
Kurzové rozdiely	- 30 026
Zostatok k 31. decembru 2023	**820 713**

Analýza citlivosti

Vplyv +/–10 % zmeny hodnoty priamych kapitálových investícií a investícií do rizikového kapitálu na prostriedky prispievateľov nástroja a výkaz ziskov a strát a ostatných zložiek úplného príjmu predstavuje za predpokladu, že sa ostatné premenné nezmenili, 83,5 mil. EUR, resp. 83,5 mil. EUR k 31. decembru 2024 (82,1 mil. EUR, resp. 82,1 mil. EUR k 31. decembru 2023).

5 Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty pozostávajú z:

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
pokladničnej hotovosti	212 466	146 494
termínovaných vkladov	304 538	625 403
komerčných cenných papierov	1 116 826	599 507
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vo výkaze peňažných tokov	**1 633 830**	**1 371 404**
Vzniknutý úrok	4 774	5 420
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vo výkaze finančnej pozície	**1 638 604**	**1 376 824**

6 Derivátové finančné nástroje

Derivátové finančné nástroje klasifikované ako v držbe na obchodovanie pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

k 31. 12. 2024	Reálna hodnota		Pomyselná hodnota
	Aktíva	Záväzky	
Krížové menové swapy	783	- 268	33 073
Devízové swapy	-	- 38 942	1 330 000
Derivátové finančné nástroje spolu	**783**	**- 39 210**	**1 363 073**

(v tis. EUR)

k 31. 12. 2024	Reálna hodnota		Pomyselná hodnota
	Aktíva	Záväzky	
Krížové menovo-úrokové swapy	9 983	-	43 250
Devízové swapy	45 782	-	1 640 000
Derivátové finančné nástroje spolu	**55 765**	-	**1 683 250**

7 Úvery a zálohové platby

7.1 *Úvery a zálohové platby*

V nasledujúcej tabuľke je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok úverov a zálohových platieb:

(v tis. EUR)

	Globálne úvery (*)	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	Spolu
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 1. januáru 2024	**1 098 121**	**495 337**	-	**1 593 458**
Vyplatené prostriedky	68 519	16 987	-	**85 506**
Odpisy	- 4 945	-	-	**- 4 945**
Splátky	- 226 719	- 141 664	-	**- 368 383**
Kapitalizovaný úrok	-	-	-	-
Kurzové rozdiely	60 352	16 689	-	**77 041**
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2024	**995 328**	**387 349**	-	**1 382 677**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 1. januáru 2024	**- 32 398**	**- 17 199**	-	**- 49 597**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	2 081	124	-	**2 205**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	7 071	5 567	-	**12 638**
Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	- 581	- 5 205	-	**- 5 786**
Zrušenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	2 796	292	-	**3 088**
Odpisy	4 945	-	-	**4 945**
Kurzové rozdiely	- 1 300	- 704	-	**- 2 004**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 31. decembru 2024	**- 17 386**	**- 17 125**	-	**- 34 511**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2024	**977 942**	**370 224**	-	**1 348 166**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 1. januáru 2024	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**
Vyplatené prostriedky	-	7 851	8 037	**15 888**
Kapitalizovaný úrok	-	1 675	568	**2 243**
Splátky	-	- 3 185	-	**- 3 185**
Kurzové rozdiely	-	3 771	562	**4 333**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 31. decembru 2024	**1 080**	**116 688**	**79 620**	**197 388**
Úprava reálnej hodnoty k 1. januáru 2024	**- 1 080**	**- 34 983**	**- 17 723**	**- 53 786**

(v tis. EUR)

	Globálne úvery (*)	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	Spolu
Čistá zmena reálnej hodnoty	-	1 724	- 7 160	**- 5 436**
Kurzové rozdiely	-	- 1 136	- 47	**- 1 183**
Úprava reálnej hodnoty k 31. decembru 2024	**- 1 080**	**- 34 395**	**- 24 930**	**- 60 405**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL k 31. decembru 2024	-	**82 293**	**54 690**	**136 983**
Amortizovaná hodnota	- 3 079	- 3 681	-	**- 6 760**
Úrok	10 766	8 429	464	**19 659**
Úvery a zálohové platby k 31. decembru 2024	**985 629**	**457 265**	**55 154**	**1 498 048**

(*) Vrátane dohôd o zastúpení.

(v tis. EUR)

	Globálne úvery (*)	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	Spolu
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 1. januáru 2023	**1 236 887**	**563 277**	-	**1 800 164**
Vyplatené prostriedky	154 587	11 986	-	**166 573**
Splátky	- 219 739	- 67 902	-	**- 287 641**
Kurzové rozdiely	- 73 614	- 12 024	-	**- 85 638**
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2023	**1 098 121**	**495 337**	-	**1 593 458**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 1. januáru 2023	**- 37 604**	**- 22 798**	-	**- 60 402**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	- 287	- 92	-	**- 379**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	- 1 060	4 887	-	**3 827**
Zrušenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	5 205	402	-	**5 607**
Kurzové rozdiely	1 348	402	-	**1 750**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 31. decembru 2023	**- 32 398**	**- 17 199**	-	**- 49 597**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2023	**1 065 723**	**478 138**	-	**1 543 861**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 1. januáru 2023	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**140 836**
Vyplatené prostriedky	-	37 092	3 572	**40 664**
Splátky	-	- 514	-	**- 514**
Kurzové rozdiely	-	- 2 925	48	**- 2 877**

(v tis. EUR)

	Globálne úvery (*)	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	Spolu
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 31. decembru 2023	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**
Úprava reálnej hodnoty k 1. januáru 2023	**- 1 080**	**- 26 420**	**- 17 732**	**- 45 232**
Čistá zmena reálnej hodnoty	-	- 8 941	9	**- 8 932**
Kurzové rozdiely	-	378	-	**378**
Úprava reálnej hodnoty k 31. decembru 2023	**- 1 080**	**- 34 983**	**- 17 723**	**- 53 786**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL k 31. decembru 2023	-	**71 593**	**52 730**	**124 323**
Amortizovaná hodnota	- 3 518	- 4 040	-	**- 7 558**
Úrok	11 560	10 876	250	**22 686**
Úvery a zálohové platby k 31. decembru 2023	**1 073 765**	**556 567**	**52 980**	**1 683 312**

(*) Vrátane dohôd o zastúpení.

7.2 ***Zníženie hodnoty úverov a zálohových platieb – Opravné položky na stratu***

(v tis. EUR)

	2024			
	Očakávané úverové straty počas celej životnosti			
	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)				
Zostatok k 1. januáru 2024	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**
Presun do 12-mesačných očakávaných úverových strát	2 271	- 9 511	-	**- 7 240**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	- 288	948	-	**660**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	-	- 1 428	5 786	**4 358**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	- 3 160	- 2 394	- 3 088	**- 8 642**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	-	-	-	-
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	- 1 028	- 253	-	**- 1 281**
Odpisy	-	-	- 4 945	**- 4 945**
Kurzové rozdiely*	916	540	548	**2 004**
Zostatok k 31. decembru 2024	**9 675**	**12 576**	**12 260**	**34 511**

(v tis. EUR)

	2023 Očakávané úverové straty počas celej životnosti			
	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)				
Zostatok k 1. januáru 2023	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**60 402**
Presun do 12-mesačných očakávaných úverových strát	869	- 4 217	-	**- 3 348**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	- 927	3 593	-	**2 666**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	- 993	- 4 333	- 2 873	**- 8 199**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	1 470	1 188	-	**2 658**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	- 41	- 57	- 2 734	**- 2 832**
Kurzové rozdiely ([1])	- 784	- 317	- 649	**- 1 750**
Zostatok k 31. decembru 2023	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**

([1]) Kurzové pohyby sú vylúčené zo súm vykázaných vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu, ako aj vo výkaze zmien v prostriedkoch prispievateľov.

8 Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom

V nasledujúcej tabuľke je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok kapitálových investícií:

(v tis. EUR)

	Fondy rizikového kapitálu	Priame kapitálové investície	Spolu
Náklady k 1. januáru 2024	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Reklasifikácia ([1])	- 25 059	25 059	-
Vyplatené prostriedky	69 392	-	69 392
Splátky	- 21 181	- 232	- 21 413
Predaj/odchody	- 22 992	- 2 631	- 25 623
Kurzové rozdiely	30 374	- 1 816	28 558
Náklady k 31. decembru 2024	**663 881**	**93 835**	**757 716**
Nerealizované zisky a straty k 1. januáru 2024	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Reklasifikácia ([1])	- 395	395	-
Čisté zmeny v nerealizovaných ziskoch a stratách	- 77 795	32 097	- 45 698
Ukončenie vykazovania úpravy reálnej hodnoty z dôvodu predaja/ odchodov	11 202	2 849	14 051
Kurzové rozdiely	- 771	- 4 588	- 5 359
Nerealizované zisky a straty k 31. decembru 2024	**- 8 064**	**84 969**	**76 905**
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom k 31. decembru 2024	**655 817**	**178 804**	**834 621**

([1]) Nástroj zmenil spôsob klasifikácie investície ako fond rizikového kapitálu alebo ako priame kapitálové investície v súlade s novo zavedenou príručkou pre oceňovanie.

(v tis. EUR)

	Fondy rizikového kapitálu	Priame kapitálové investície	Spolu
Náklady k 1. januáru 2023	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Vyplatené prostriedky	101 100	-	101 100
Splátky / predaj	- 32 560	-	- 32 560
Kurzové rozdiely	- 15 727	- 8 256	- 23 983
Náklady k 31. decembru 2023	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Nerealizované zisky a straty k 1. januáru 2023	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Čisté zmeny v nerealizovaných ziskoch a stratách	- 43 652	28 510	- 15 142
Kurzové rozdiely	- 683	- 5 360	- 6 043
Nerealizované zisky a straty k 31. decembru 2023	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom k 31. decembru 2023	**693 042**	**127 671**	**820 713**

9 Pohľadávky voči prispievateľom

Sumy vo výške 7,5 mil. EUR (2023: 85,3 mil. EUR) voči prispievateľom pozostávajú výlučne z vyžiadaných, ale nezaplatených príspevkov členských štátov.

10 Pokladničné finančné aktíva

Pokladničné portfólio pozostáva z kótovaných dlhopisov, ktoré majú k dátumu vykazovania zostávajúcu splatnosť kratšiu ako tri mesiace. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené pohyby pokladničného portfólia:

(v tis. EUR)

Zostatok k 1. januáru 2024	-
Akvizície	-
Splatnosť	-
Zmena v amortizácii prémií/diskontu	-
Zmena vo vzniknutom úroku	-
Zostatok k 31. decembru 2024	-

(v tis. EUR)

Zostatok k 1. januáru 2023	**73 003**
Akvizície	348 523
Splatnosť	- 421 278
Zmena v amortizácii prémií/diskontu	-248
Zmena vo vzniknutom úroku	-
Zostatok k 31. decembru 2023	-

11 Iné aktíva

Ostatné aktíva pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Pohľadávky voči EIB	-	616
Finančné záruky	-	-
Ostatné aktíva spolu	-	**616**

12 Výnosy budúcich období

Výnosy budúcich období pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Bonifikácia úrokov budúcich období	46 461	47 923
Provízie z úverov a zálohových platieb budúcich období	1 264	1 202
Výnosy budúcich období spolu	**47 725**	**49 125**

13 Rezervy na úverové prísľuby

V nasledujúcich tabuľkách je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok opravnej položky na stratu z nevyplatených úverov (úverových prísľubov):

(v tis. EUR)

	2024			
	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	Spolu
Úverové prísľuby				
Zostatok k 1. januáru	**2 715**	**16 323**	-	**19 038**
Presun do 12-mesačných očakávaných úverových strát	13	- 279	-	**- 266**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	- 853	15 386	-	**14 533**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	761	- 1 330	-	**- 569**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	- 1 145	- 13 271	-	**- 14 416**
Zostatok k 31. decembru	**1 491**	**16 829**	-	**18 320**

(v tis. EUR)

	2023			
	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	Spolu
Úverové prísľuby				
Zostatok k 1. januáru	**4 825**	**11 758**	-	**16 583**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	- 163	1 955	-	**1 792**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	466	8 206	-	**8 672**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	- 1 295	- 1 461	-	**- 2 756**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	- 1 120	- 4 118	-	**- 5 238**
Kurzové rozdiely	2	- 17	-	**- 15**
Zostatok k 31. decembru	**2 715**	**16 323**	-	**19 038**

14 Sumy dlžné tretím stranám

Sumy dlžné tretím stranám pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Čisté všeobecné administratívne náklady splatné EIB	24 794	29 655
Ostatné záväzky voči EIB	43 260	39 384
Neuhradené bonifikácie úrokov a technická pomoc dlžné členským štátom	498 029	358 789
Sumy dlžné tretím stranám spolu	**566 083**	**427 828**

15 Ostatné záväzky

Ostatné záväzky pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Predčasné splátky úverov	3 289	2 727
Výnosy budúcich období z bonifikácií úrokov	-	611
Ostatné záväzky spolu	**3 289**	**3 338**

16 Príspevky vyžiadané od členských štátov

(v tis. EUR)

Členské štáty	Príspevok v prospech nástroja	Príspevok na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc	Príspevky spolu	Vyžiadané a nezaplatené (*)
Rakúsko	94 677	45 267	139 944	216
Belgicko	138 169	26 952	165 121	292

(v tis. EUR)

Členské štáty	Príspevok v prospech nástroja	Príspevok na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc	Príspevky spolu	Vyžiadané a nezaplatené (*)
Bulharsko	2 660	28 898	31 558	20
Chorvátsko	1 126	173 578	174 704	20
Cyprus	1 566	4 528	6 094	-
Česká republika	9 697	3 028	12 725	72
Dánsko	77 279	5 108	82 387	178
Estónsko	992	5 141	6 133	-
Fínsko	55 115	66 602	121 717	136
Francúzsko	818 754	196 514	1 015 268	1 603
Nemecko	823 467	43 762	867 229	1 852
Grécko	50 271	3 672	53 943	135
Maďarsko	9 230	2 422	11 652	-
Írsko	27 921	18 598	46 519	85
Taliansko	470 233	38 318	508 551	1 128
Lotyšsko	1 364	7 630	8 994	10
Litva	2 248	105 253	107 501	-
Luxembursko	10 395	1 242	11 637	23
Malta	526	2 273	2 799	3
Holandsko	187 913	10 236	198 149	430
Poľsko	24 591	16 732	41 323	181
Portugalsko	39 250	12 058	51 308	-
Rumunsko	7 734	5 701	13 435	65
Slovensko	4 231	2 293	6 524	34
Slovinsko	3 137	2 717	5 854	20
Španielsko	250 314	28 943	279 257	714
Švédsko	102 760	29 704	132 464	265
Spojené kráľovstvo	506 075	150 826	656 901	-
Spolu k 31. decembru 2024	**3 721 695**	**1 037 996**	**4 759 691**	**7 482**
Spolu k 31. decembru 2023	**3 721 695**	**828 996**	**4 550 691**	**85 321**

(*) Rada 14. novembra 2024 stanovila výšku finančného príspevku, ktorú zaplatí každý členský štát k 21. januáru 2025. K 31. decembru 2024 nebolo ešte zaplatených 7,5 mil. EUR.

17 Vyplatené príspevky členských štátov

(v tis. EUR)

	Európska komisia			Spojené kráľovstvo	Spolu
	AKT	ZKÚ	Spolu		
Spätné toky v súvislosti s rokom 2021	251 000	7 000	**258 000**	44 386	**302 386**
Spätné toky v súvislosti s rokom 2022	236 883	6 732	**243 615**	41 912	**285 527**
Spätné toky v súvislosti s rokom 2023	257 152	7 154	**264 306**	45 471	**309 777**
Vyplatené príspevky členských štátov k 31. decembru 2024	**745 035**	**20 886**	**765 921**	**131 769**	**897 690**
Vyplatené príspevky členských štátov k 31. decembru 2023	**487 883**	**13 732**	**501 615**	**86 298**	**587 913**

Podľa zmluvy o prevode od roku 2024 a do 31. decembra 2027 nástroj každoročne prevedie Európskej komisii sumu dostupných spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja AKT a spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja ZKÚ. Orientačná výška dostupných spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja AKT a spätných tokov prostriedkov z investičného nástroja ZKÚ predstavuje 1 000 mil. EUR a 35 mil. EUR. Okrem toho sa z nástroja prevedú Spojenému kráľovstvu sumy zodpovedajúce podielu Spojeného kráľovstva na týchto dostupných spätných tokoch. Vyššie uvedená tabuľka predstavuje spätné toky, ktoré už boli vyplatené.

18 Záväzky a podmienené záväzky

(v tis. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Záväzky		
Nevyplatené úvery	676 229	883 092
Nevyplatené záväzky vzhľadom na akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	237 886	297 534
Vydané záruky	-	985
Bonifikácia úrokov a technická pomoc	362 848	422 758
Podmienené záväzky		
Podpísané nevydané záruky	2 500	46 764
Záväzky spolu a podmienené záväzky	**1 279 463**	**1 651 133**

19 Úroky a podobné príjmy a výdavky

Úroky a podobné príjmy pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	56 083	36 668
Úvery a zálohové platby	90 034	95 137

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Bonifikácia úrokov	10 484	10 029
Pokladničné finančné aktíva	-	3 584
Derivátové finančné nástroje	-	2 918
Úroky a podobné príjmy spolu	**156 601**	**148 336**

Výdavky na úroky a podobné výdavky pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Derivátové finančné nástroje	- 1 805	-
Úroky a podobné výdavky spolu	**- 1 805**	-

20 **Príjmy z poplatkov a provízií a výdavky na poplatky a provízie**

Príjmy z poplatkov a provízií pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Poplatky a provízie z úverov a zálohových platieb	-	1
Poplatky a provízie z finančných záruk	20	24
Príjmy z poplatkov a provízií spolu	**20**	**25**

Hlavnú zložku výdavkov na poplatky a provízie tvorí:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Komisia tretím stranám vyplatila v súvislosti s akciami a inými cennými papiermi s premenlivým výnosom	- 212	- 62
Výdavky na poplatky a provízie spolu	**- 212**	**- 62**

21 Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom

Hlavné zložky čistého výsledku z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Čisté výnosy	- 4 946	130
Výnosy z dividend	16 548	6 555
Čistá zmena reálnej hodnoty	- 45 698	- 15 142
Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	**- 34 096**	**- 8 457**

22 Čisté kurzové výsledky

Čisté kurzové výsledky majú tieto hlavné zložky:

(v tis. EUR)

	Od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
Precenenie devízových pozícií		
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	6 821	- 123
Derivátové finančné nástroje	- 773	86 071
Úvery a zálohové platby	78 744	- 89 458
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	23 199	- 30 026
Iné	- 2 231	3 479
Precenenie devízových pozícií spolu	**105 760**	**- 30 057**
Realizované výsledky devízových swapov (náklady na hedžing)	**- 23 853**	**- 37 828**
Čistý kurzový výsledok	**81 907**	**- 67 885**

23 Všeobecné administratívne náklady

Všeobecné administratívne náklady predstavujú skutočné náklady, ktoré EIB vynaložila na správu nástroja po odpočítaní príjmu zo štandardných poplatkov za oceňovanie, ktoré EIB priamo účtuje klientom nástroja.

K 31. decembru 2024 všeobecné administratívne náklady spolu predstavovali – 24,8 mil. EUR (31. decembra 2023: – 29,7 mil. EUR).

24 Podiel v nekonsolidovaných štruktúrovaných účtovných jednotkách (v tis. EUR)

Vymedzenie štruktúrovanej jednotky

Štruktúrovaná účtovná jednotka je účtovná jednotka, ktorá bola navrhnutá tak, aby hlasovacie alebo podobné práva neboli dominantným faktorom pri rozhodovaní o tom, kto túto účtovnú jednotku ovláda. V IFRS 12 sa uvádza, že štruktúrovaná účtovná jednotka má často niektoré alebo všetky z týchto vlastností:

— obmedzené činnosti,

— úzky a presne vymedzený cieľ, ako je realizovanie daňovo efektívneho lízingu, vykonávanie výskumných a vývojových činností, poskytovanie kapitálu alebo finančných prostriedkov účtovnej jednotke alebo poskytovanie investičných príležitostí investorom postúpením rizík a výhod spojených s aktívami štruktúrovanej účtovnej jednotky na investorov,

— nedostatok vlastného imania, ktoré by štruktúrovanej účtovnej jednotke umožnili financovať jej činnosti bez podriadenej finančnej podpory,

— financovanie v podobe viacerých zmluvne naviazaných nástrojov pre investorov, aby vytvorili koncentrácie úverových a iných rizík (tranže).

Nekonsolidované štruktúrované účtovné jednotky

Pojem „nekonsolidované štruktúrované účtovné jednotky“ sa vzťahuje na všetky štruktúrované účtovné jednotky, ktoré nástroj neovláda, a zahŕňa podiely v štruktúrovaných účtovných jednotkách, ktoré nie sú konsolidované.

Vymedzenie podielov v štruktúrovaných účtovných jednotkách:

V IFRS 12 sa podiely vymedzujú v širokom zmysle, aby zahrnuli akúkoľvek zmluvnú alebo nezmluvnú zainteresovanosť, ktorá účtovnú jednotku vystavuje riziku premenlivosti výnosov z výkonnosti účtovnej jednotky. K takým podielom patrí napr. podiel na vlastnom kapitále a iné formy účasti v inej účtovnej jednotke, ako je poskytovanie finančných prostriedkov, podpora likvidity, zníženie úverového rizika a záruky. V IFRS 12 sa uvádza, že účtovná jednotka nemá nevyhnutne podiel v inej účtovnej jednotke len z dôvodu typického vzťahu medzi dodávateľom a zákazníkom.

V nasledujúcej tabuľke sú opísané typy štruktúrovaných účtovných jednotiek, ktoré nástroj nekonsoliduje, ale v ktorých má podiel.

Typ štruktúrovanej jednotky	Povaha a účel	Podiel, ktorý vlastní nástroj
Projektové financovanie – poskytovanie úverov účelovo vytvoreným subjektom (SPV)	Transakcie projektového financovania sú transakcie, pri ktorých je nástroj pri obsluhe dlhu odkázaný na dlžníka, ktorého jediný alebo hlavný zdroj príjmu je generovaný jedným aktívom alebo obmedzeným počtom aktív, ktoré sú financované prostredníctvom tohto dlhu alebo iných už existujúcich aktív zmluvne spojených s projektom. Operácie projektového financovania sa často financujú prostredníctvom SPV.	Čisté uhradené sumy Výnosy z úrokov
Operácie rizikového kapitálu	Z nástroja sa financuje rizikový kapitál a investičné fondy. Rizikový kapitál a investičné fondy združujú a spravujú peňažné prostriedky investorov investujúcich do súkromného kapitálu v malých a stredných podnikoch so silným rastovým potenciálom a do projektov infraštruktúry.	Investície do podielov/akcií vydaných subjektom rizikového kapitálu Dividendy prijaté ako výnosy z dividend

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné hodnoty nekonsolidovaných štruktúrovaných účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj k dátumu vykazovania podiel, ako aj maximálne vystavenie nástroja stratám v súvislosti s týmito účtovnými jednotkami. Maximálne vystavenie stratám zahŕňa účtovné hodnoty a súvisiace nevyplatené záväzky.

		31.12.2024		31.12.2023	
Typ štruktúrovanej jednotky	Opis	Účtovná hodnota	Maximálne vystavenie stratám	Účtovná hodnota	Maximálne vystavenie stratám
Fondy rizikového kapitálu	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	655 817	667 832	693 042	725 781
Spolu		**655 817**	**667 832**	**693 042**	**725 781**

Nástroj neposkytuje štruktúrovaným subjektom podporu nad rámec príslušného financovania.

25 **Balík na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (v tis. EUR)**

Rada ministrov AKT – EÚ schválila na spoločnom zasadnutí v júni 2013 nový finančný protokol 11. Európskeho rozvojového fondu (ERF) na obdobie rokov 2014 – 2020.

Pre investičný nástroj boli schválené nové finančné prostriedky vo výške 500 mil. EUR, tzv. balík na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (IFE), ktorý nástroju umožňuje podporovať projekty s mimoriadne vysokým potenciálnym vplyvom na rozvoj ale zahŕňajúce väčšie riziká vyplývajúce z takýchto investícií. Tento balík rozširuje možnosti nástroja poskytovať úvery súkromnému sektoru prostredníctvom investícií do týchto nástrojov:

Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom – podporované rastúcim počtom správcov fondov súkromného kapitálu, pre ktorých je zmierňovanie sociálnych alebo environmentálnych problémov hlavným cieľom ich investičnej stratégie, ale ktorí sa zároveň usilujú o udržateľnosť fondu a spoločností, do ktorých sa investuje.

Úvery poskytované finančným sprostredkovateľom – (napr. mikrofinančným inštitúciám, miestnym bankám a úverovým združeniam) pôsobiacim v krajinách AKT, v ktorých neprichádza do úvahy financovanie zo strany EIB – najmä v lokálnej mene – podľa existujúcich usmernení o kreditnom riziku, napríklad z dôvodu vysokého rizika krajiny, volatility meny alebo nedostatku referenčných hodnôt cenotvorby. Hlavným cieľom takýchto úverov je financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj, najmä v oblasti podpory mikropodnikov a malých podnikov a poľnohospodárstva, ktoré vo všeobecnosti nespĺňajú požiadavky na financovanie z investičného nástroja.

Nástroje na uľahčenie rozdelenia rizika – ktoré majú formu záruk za prvé straty (tzv. first loss pieces) a uľahčia EIB realizovať operácie rozdelenia rizika s miestnymi finančnými sprostredkovateľmi (najmä komerčnými bankami) v prospech MSP, ktorým sa v súčasnosti neposkytujú úvery v dostatočnej miere, a malých projektov, ktoré spĺňajú kritériá na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj v prípadoch, keď sa identifikovala medzera na trhu v súvislosti s prístupom MSP/malých projektov k financovaniu. Tieto „first loss pieces“ by boli štruktúrované ako protizáruky v prospech nadriadených tranží záruk financovaných EIB (v rámci investičného nástroja) a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo rozvojovými finančnými inštitúciami, čím sa vytvorí značný pákový efekt.

Priame financovanie – prostredníctvom dlhových alebo kapitálových nástrojov v prípade projektov, ktoré predkladajú spoľahliví a skúsení navrhovatelia a ktoré majú veľký vplyv na rozvoj, pri ktorých sa však očakávajú aj vyššie straty a problémy s návratnosťou investícií (riziko vlastného kapitálu s vyššími než obvyklými očakávaniami strát). EIB bude pri tomto nástroji uplatňovať prísne kritériá výberu a oprávnenosti, keďže tieto projekty by napriek ich vysokému vplyvu na rozvoj nemohli splniť prijateľné kritériá na poskytnutie financovania (t. j. je pri nich malá pravdepodobnosť návratnosti investícií alebo kompenzácie strát prostredníctvom úrokových sadzieb/výnosov z vlastného kapitálu).

IFE umožňuje aj diverzifikáciu do nových sektorov, ako je zdravotníctvo, vzdelávanie, poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť, a vývoj nových a inovačných nástrojov na rozdelenie rizika. V roku 2016 sa kapacita financovania IFE zvýšila na 800 mil. EUR tým, že sa IFE stal čiastočne revolvingový.

Z finančného a účtovného hľadiska je IFE súčasťou portfólia investičného nástroja a vykazuje sa v ročnej účtovnej závierke investičného nástroja.

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné hodnoty a viazané, ale nevyplatené sumy pre každý druh aktíva:

Druh investície v rámci IFE	Opis	Oceňovanie	Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2024	Opravná položka na stratu/ úprava reálnej hodnoty k 31. 12. 2024	Účtovná hodnota k 31. 12. 2024	Nevyplatená suma k 31. 12. 2024	Úprava podsúvahovej hodnoty očakávaných úverových strát k 31. 12. 2024
Úvery finančným sprostredkovateľom	Úvery a zálohové platby	AC	59 209	-	59 209	5 000	- 225
Priame úverové operácie	Úvery a zálohové platby	FVTPL	158 880	-	158 880	56 669	-

Druh investície v rámci IFE	Opis	Oceňovanie	Hrubá účtovná hodnota k 31.12.2024	Opravná položka na stratu/ úprava reálnej hodnoty k 31.12.2024	Účtovná hodnota k 31.12.2024	Nevyplatená suma k 31.12.2024	Úprava podsúvahovej hodnoty očakávaných úverových strát k 31.12.2024
Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	134 595	- 1 559	133 036	34 686	-
Priama majetková účasť	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	59 843	61 686	121 529	14	-
Spolu			**412 527**	**60 127**	**472 654**	**96 369**	**- 225**

* Podrobné informácie sa nachádzajú v časti Následné oceňovanie v poznámke 2.4.3.

Druh investície v rámci IFE	Opis	Oceňovanie	Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2023	Opravná položka na stratu/úprava reálnej hodnoty k 31. 12. 2023	Účtovná hodnota k 31. 12. 2023	Nevyplatená suma k 31. 12. 2023	Úprava podsúvahovej hodnoty očakávaných úverových strát k 31. 12. 2023
Úvery finančným sprostredkovateľom	Úvery a zálohové platby	AC	73 423	- 1 522	71 901	7 749	- 334
Priame úverové operácie	Úvery a zálohové platby	FVTPL	152 155	- 58 759	93 396	68 288	-
Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	110 572	9 936	120 508	58 572	-
Priama majetková účasť	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	58 889	41 490	100 379	14	-
Nástroje na uľahčenie rozdelenia rizika	Vydané záruky	prístup vyššej hodnoty (*)	-	-	-	44 264	-
Spolu			**395 039**	**- 8 855**	**386 184**	**178 887**	**- 334**

(*) Podrobné informácie sa nachádzajú v časti Následné oceňovanie v poznámke 2.4.3.

EIB uplatňuje zásady rizika všeobecného mandátu na priame úverové operácie v rámci IFE (s výnimkou úverov finančným sprostredkovateľom), ako sa stanovuje v usmerneniach EIB o kreditnom a akciovom riziku, a monitoruje riziko spojené s priamymi úverovými operáciami v rámci IFE na základe ich reálnej hodnoty a podáva o ňom správy. Podľa metodiky vykonáva banka kvalitatívne posudzovanie rizika s cieľom posúdiť náležitosť odôvodnenia investície a reálnosť obchodnej životaschopnosti takýchto operácií.

26 **Zverejnenia o spriaznených osobách**

Nástroj identifikoval EIB ako spriaznenú stranu v kontexte štandardu IAS 24, keďže EIB bola členskými štátmi EÚ poverená riadením nástroja v súlade s ustanoveniami platného právneho rámca vrátane monitorovania jeho operácií až do úplného splatenia a poskytuje služby kľúčových riadiacich zamestnancov (Predstavenstvo EIB a Výbor audítorov EIB). EIB má v tejto súvislosti nárok na vrátenie skutočných nákladov, ktoré vynaložila na správu nástroja po odpočítaní príjmu zo štandardných poplatkov za oceňovanie, ktoré EIB priamo účtuje klientom nástroja. Bližšie informácie o odmeňovaní nájdete v poznámke 23.

27 **Ďalšie udalosti**

Účtovná jednotka v súvislosti so súčasnou geopolitickou a hospodárskou situáciou naďalej pozorne monitoruje situáciu, najmä v rámci následného preskúmania udalostí.

Po dátume zostavenia súvahy nenastali žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravu alebo zverejnenie vo finančných výkazoch k 31. decembru 2024.